Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پیژندنه:

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم:: د ډیورنډ کرښه یا د ناسور زخم

لیکوال :: حبیب الله غمخور

کمپوز: خپله لیکوال

ډیزان:خالد هادي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډیورنډ کرښې د تړون پښتو متن

ژباړه : ډاکټر محمد حسن کاکړ

په داسي حال کي چي دهندوستان په خوا کي دافغانستان دسرحدي سیمي په هکله ځيني مسأ لي رامنځ ته شوې،او په داسي حال کي دواړه والاحضرت امير او دهندوستان حکومت هيله من دي چي دغه مسألي ددوستۍ په فهم او ددواړو دنفوذ دساحو دحد په ټاکلو سره حل کړي ،تر څو په آينده کي ددغو متحدو حکومتونو تر منځ ددغي موضوع پر سر دنظر اختلاف نه وي ، په دې وسيله په لاندې ډول سره موافقه وشوه.

۱ /دوالاحضرت دتوابعو ختيځه او سهيلي سيمه دي له واخان نه دپارس تر پولې پورې دي هغه ليکه تعقيب کړي چې په هغې نقشي باندي ښودل شوې چې له دغه توافق ليک سره مله ده.

۲ /د هندوستان حکومت به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له دغي ليکي نه آخوا د افغانستان په لور پرتې دې مداخله ونه کړي، او الاحضرت امير به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له ليکې نه آخوا د هندوستان په لور پرتي دي مداخله ونه کړي

۳ /دبرتانيې حکومت په دې ډول موافقه کوې چې والاحضرت امير دې اسمار او تر چاناک پوري پورته ساحه وساتي . له بلي خوا والاحضرت موافقه کوې چې دی به هيڅ وخت په سوات، باجوړ يا په چترال کې دباشګل يا ارنوايي درې په شمول مداخله نه کوې .دبرتانيې حکومت داسي هم موافقه کوې چې والاحضرت دې دبر مل سيمه ولري کومه چې په هغه مفصلې نقشي کې ښودل شوې چې والاحضرت ته لادمخه سپارل شوې ده،او والاحضرت دپاتې وزيرستان او د داوړپه هکله له خپلي ادعانه تيريږي ،په همدې ډول والاحضرت دچاغي په باب له خپلي ادعانه اوړي.

۴ / دسرحدي سيمي ليکه به دافغان او برتانوي ګډو کمشنرانو له خواله دې وروسته په تفصيل سره وکاږله شي او حد بندي به شي په کوم ځاي کې چې دتطبيق وړ او مطلوب وي . ددغو کمشنرانو مقصد به داوي چې دسرحد په ټاکلو کې متقابل فهم ته سره ورسيږي داسي چې دغه ليکه دې تر نهايي امکان پوري دهغي نقشې له مخه وي چې له دغه توافق ليک سره مله ده،په داسي حل کې چې ددغي سرحدي سيمي دګانډيوکليو دموجودو محلي حقوقو رعايت پوره وشي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ /دچمن دموضوع په ارتباط والاحضرت دبرتانوي نوي قشلې په هکله له خپل اعتراض نه تېرېږي او برتانوي حکومت ته دهغه حقوق پرېږدي چې دسرکې تايلري په اوبوکې يې په خپله په بيه اخيستې و. دسرحدي سيمي له دغه ټکي نه به ليکه په لاندي ډول وکاږل شي.

دغه ليکه به پشا کوتل ته نژدې دخوجه امران غروله لوړي نه چي دبرتانيې په سيمه کې به پاته کيږي ،په هغه لور کښله کيږي چې مرغه چمن او دشربو چينه به افغانستان ته پاته کيږي اود نوي چمن چاونۍ او دافغان پوستي چې خلگ يې لشکر ډنډ بولي تر منځ نيمايي پوري رسيږي . دغه ليکه به بيا دريل وي ستيشن اودهغي پوښتۍ تر منځ چې دميان بلاک په نامه يادېږي ،تر نيمايي پوري رسيږي او په داسي حال کي چې دجنوب په لور به روانه وي له خوجه امران غروسره به بيا يو ځاي کيږي .په دي ډول غوښه پوسته به دبرتانيې په علاقه کې او دغوښي په جنوب او لويديځ کي دشوراواک سرک به افغانستان ته پرېږدي . دبرتانيې حکومت به ددغه سړک تر نيم ميلي پورې مداخله نه کوي.

٦ / ددغه توافق ليک دغه پورته فقرې دهندوستان دحکومت اودافغانستان دوالاحضرت له خوا دنظر ټول عمده اختلافات چې دسرحدي سيمي په باب ددوي تر منځ پيدا شوي وو ،دپوره او قناعت ښوونکې فيصلې په ډول گڼل کيږي او دواړه دهندوستان حکومت اووالاحضرت په ذمه اخلي چې جز ۀ ياتوپه باب ټول اختلاف لکه هغه چې له دي وروسته به دهغو منصبدارانو له خوا پرې غور کيږي چې دسرحدي خط دحد بندۍ دپاره ټاکل کيږي ،ددوستۍ په روحيې سره به فيصله کيږي .ددي دپار چي تر هغو چې ممکنه وي ددواړو حکومتونو تر منځ دشکونواو غلط فهميو سببو نه له منځه ولاړ شي.

۷ / دهندوستان حکومت چې دبرتانيې حکومت په نسبت دوالاحضرت له روغ نيتې نه په پوره ډول ډاډ من شوی او غواړي افغانستان پياوړی او خپلواک ووينې دوالاحضرت لخوادجنگي لوازموپه رانيولواو واردولوباندي به اعتراض ونه کړي ،او دوي به په خپله دغه په هکله څه مرسته ورسره وکړي .برسېره پردي ددې دپاره چې دوالاحضرت دهغې دوستانه روحيې نښه وساتله شي چې په دغو مذاکراتو کې يې ښودلې دهندوستان حکومت ژمنه کوي چي په هغه دولسو لکو کي شپږ لکه روپۍ زياتۍ راوستل شي چې والاحضرت ته هر کال دماليې مرستي په ډول ورکول کيږي.

هنري ماتمر ډيورنډدهندوستان دحکومت دباندنيو چارو وزير

امير عبدالرحمن خان دافغانستان او دهغه دتوابعوامير

کابل دنومبر 1893.12

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی برخه

دافغانستان دڅوسوه کلن تاریخ په مطالعي سره هر انسان ته داباورپیدا کیږي چي افغان ولس ته خپل ګاټوبی تر هر څه ګران دی،هیڅکله یې دا نده منلي چي دپردو تر اسارت لاندي ژوند وکړي . له یوې خوا دافغانانودغه ملي غرور او له بلي خوا دافغانستان جیو پولیتیک موقعیت دنړی دټولو زبرځواکو پاملرنه،نه یوازي پدي خاطر چي ددغه سرکښ ولس دټاټوبي له طبعي زیرمو څخه دخپلو هیوادو په ګټه کار واخلي بلکه دا شوم هدف یي هم در لود چي دا سرلوړی ملت پر ګونډو او خپل غلام وګرځوي ، تر څو دافغانستان له سیاسي اوجیوپولتیکي ارزړښتمن موقعیت نه دخپلو استعماري موخو دسرته رسولو په خاطر ګټه پورته کړي.

دافغان وسل سره دنړی دهر زبر ځواک دښمني یا دوستي په منطقه کښي دخپلو سیاسي ،اقتصادي او نظامي ګټو دخوندي کولو پر بیاد ولاړه وه ،داحالت تر ننه هم دوام لري.

له هغي ورځي چي دانګلیسي استعمار ګر قوت داستازو پښي پخواني هندوستان ته رسېدلي او دهند دتر لاسه کولو تکل شروع سوی ،همدغه استعمارګر او زبیښا ک ګر ځواک دافغانستان دنیولو او پر هغه باندي دخپل تسلط دټینګولو خیال هم په خپلو مغذوکي ژوندی ساتلی دی.

دپرنګیانو لخوا زموږ پر پاکه خاوره دري ځله وسله وال تیری سوی چي پایله یي دلنډ وخت لپاره زموږ په هیواد کي ددوي سیاسي سلطه ګرځېدلي ده . تر کومه ځایه چي انګیزانو ونه سوه کولاي دهمیش لپاره پر افغانستان خپل واک ټینګ کړي ، ددریمي جګړي په پایله کښي زموږ هیوادد انګریزانو له منګولو خلاص او افغانستان دیو آزاد هیواد په توګه په نړی کي په رسمیت وپېژندل سو.

نن زما دلیکني موخه په افغانستان کي دانګلیسي استعمار ګر ځواک دریو ځلو ماتو خوړلو ته ستاسو دپاملرني راګرځول ندي . غواړم ددغي مسلي په هکله دتاریخي اسنادو پر بنیاد بحث وکړم چي:

1-دافغانستان او پاکستان دداسي ژوري دښمنی لامل څه دی ؟

2-کېداسي هغه لاملونه چي دا دښمنی یې زېږولې ده له منځه ولاړه سي ؟

ددي لپاره چي دغو دو لویو سوالو ته مو ځواب ویلی وي ددغي دښمنی دپیدایښت تاریخ ته په ځغلنده توګه ستاسو پاملرنه راګرځوم . یو ټکی غواړم لوستونکو ته عرض کړم چي همدا لهظه زه یوه تحقیقاتي مفصله مقاله نه لیکم او نه کومه کوچنی رساله ،یوازي پدې ورستیو شپو او ورځو کي زموږ د هیواد په کورنیو چارو کښي دپاکستان بربنډو مداخلو او لاس وهنو مجبور کړم یو څه ولیکم ، او دا ثابته کړم چي ، پرویز مشرف دا پنجاپی جنرال پخپلو ویناوو کي صادق نه دی چي وایي : ((موږ له افغانستان سره هیڅ کومه ستونزه نلرو موږ په افغانستان کې دیوه غښتلي مرکزي حکومت ملاتړ کوو،اویا داچي وایي ، موږ تل دافغانانو سره هر اړخیزه مرستي کړي دي)) . له بلي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا غواړم دهیواد داوسنیو چارواکو او دهغوي دنړیوالو مرستندویه هیوادونو پاملرنه دغه بنیادي ټکي ته را واړوم ، اوله دوي نه تپوس وکړم : که چیرې تاسو په رښتیا غواړئ چي افغانان په خپل کور کې په ارامه ژوند وکړي ،ددولتي دواک پر سرسیالئ چي دافغانانودژوند، اوهیواد دویرانئ په کچه رواني دي پاي ته ورسېږي، دا اوسنئ تاوتریخوالئ ورک سي، اوټولو بهرنیو اقتصادي ، علمي ،تخنیکي او فرهنګي مرستو څخه پر ځاي ګټه واخیستل سي دافغانستان او پاکستان تر منځ د دتش په نامه ډیورنډ کرښي دتاریخي لانجې حل یې یوازنئ اوا ساسي لاره ده . تر څو داترسلو کالو زیاته پاته سوې غوټه خلاصه نسي ، افغانستان ته ستاسو مفتي او یاپور ، مالي او تخنیکي مرستي به افغان ولس ته ګټوري تمامي نسي، هر څه به برباد ولاړ سي . حتا دا ډار هم شته چي تاسو به هم دافغانستان دليري او نژدوهمسایه ګانو په ځانګړې توګه دایران او پاکستان دپټو او ماهرانه لاس وهنوپه پایله کښې دروسانو پشان له افغانستان څخه د خپلو پښو ایستلو ته مجبور سئ.

تاریخي حوادثو او جریاناتو دا ثابته کړې ده چي پاکستان ته یو پر مختللي او غښتلي افغانستان دمنلو وړ نه دئ ،ځکه يې تل دلته دخپلو اجنټانواو نوکرانو پلاس هرڅه له خاوروسره برابرکړیدي . زه پخپله پدې باور یم چي په افغانستان کي دټولو بهرنیو لاسو هنواو افغان ولس دبدمرغیو له عمده او بنسټیزو لاملونو څخه په 1893زکال دنوامبر په 12ورځ دامیر عبدالرحمن خان او دبرتانوي هنددبهرنیو چارو سلاکار ((هانري مار تیموردیورند)) لخوادافغانانوپر ښارګ ددغه په وینو لړلي د 2310 کیلومتره په اوږدوالي کرښي تیرېدل وه ،ددغه تور سند په لاسلیک سره انګریزانو وکولاي شول د پښتنوداغښتلي او باتور قوم پر دووبرخوووېشي، په افغانستان کي دیو غښتلي حکو مت دجوړېدو مخه نیسې او له بلي خوا ددې هیواد له بدنې څخه دیوه لویه ټوټه دپراخو ورشوګانو او دنګو غرولمنې جلاکړې ، په تاریخ کي دا منحوس سند د ډیورند دکرښي دسند په نامه شهر ت لري.

دا هغه لعنتي لوزنامه وه چي دلوي احمدشا ه باباپلاس جوړ سوئ افغانستان یې داسي ټوټه کړچي دکرښي ها خوا پراته پښتانه او بلوڅ غښتلي قومونه مجبور سو ل نږدې 54 کاله دانګریزانو ظلمونه او له 1947 زکال څخه بیا تر نن ورځې پوري دپنجاپي سړي خورو او وحشي جنرالانو دظلم او ستم پېټئ پر اوږو یوسي ، او دخپل مورني ټاټوبي نه جلا ژوندوکړي.

زیات تاریخ پوهان او څیړونکي پدي باور دئ چي دډیورنډ دکرښي لاسلیک په هغه وخت کي کله چي عبدالرحمن خان دافغانستان دسیاسي او نظامي ناخوالو شرایطو سره لاس په ګریوان و پر هغه په زور ومنل سوه . مګر حقیقت دادئ کله چي پرنګیانو په مخامخ جګړه کي ماته وخوړل او له افغانستان څخه وتلو ته مجبور سوه ، له دې ډارنه چي افغانان به په برتانوي هند کي دپرنګیانو پر خلاف ملي تحریک وهځوي او یابه تزاري روسیه وکولاي سي دافغانانو په مرسته دافغانستان له لاري هند ته درسیدو پلان عملي کړي ، انګلیسانو پرېکړه وکړه چي عبدالرحمن خان له نظامي او سیاسي پلوه تر تهدید لاندي ونیسې، تر څو هغه مجبور سي اودداسي یوه ترون لاسلیک ته غاړه کښېږدي چي په هند کې دافغانستان دلاس وهنواو دتزاري روسي دنفوذدپراخوالي امکانات لږ کړ. انګریزانو دمخه تر هغه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دډیورنډ دلوزماني په باب دافغاني مقاماتو سره خبري وکړې دوي دافغانستان په سرحداتو کې وضعه په خپله گټه مغشوشه کړه ،،دوي په سرحدي سیمو کې دقومونو تر منځ خونړۍ جګړې پیښې کړې او قومونه یې یو دبل په مقابل کې دورول . زما په عقیده په هغه وخت کې دډیورند کرښې دا رول ولوباوه او دافغانستان دسیاسي اغېزي سیمه دومره کوچنۍ سو ه چې خپله عبدالرحمن خان هم ددغې نقشې په لیدلو حیران پاته سو ،اوله بلې خوا دکرښې بل طرف ته پراته قومونه چې ددې سند دلاس لیک سره یې سخت مخالفت ښکارکړ هم له عبدالرحمان خان څخه خوابدي سول ،داډول حالت او مناسبات دانګلیسانو په ګټه واوهم په قبایلي سیمو کې ددوي دسیاسي نفوذ دپراختیااصلي لامل وګرځید.

تاریخ پوه پوهاند عبدالحی حبیبي دغي لوظنامي ته تحدید نامه وایي او هغه عبدالرحمن خان ملامتوي ، حبیبي صاحب وایي عبدالرحمن خان بیله دېنه چې دولس او قومي مشرانو سره جرګه سي او دهغو ي نظر وغواړي پر خپل سر يې دا سند لاسلیک کړ هغه لیکي : ((دیگر ازکارهاي سیاسي که امیر بدون خواهش یا تصدیق جرگۀ مردم افغانستان انجام داد،ودر تاریخ افغانستان مسولیت بزرگ رابذمت شخص وي مي اندازدامضاي يحديد نامه ديورند است که بادولت هند برطانوي سرحدات شرقي وجنوبي افغانستان را تحدید کرد،لوي استاد وروسته لیکي :وزیر خارجه هند هانري تیمور دیورند بریاست کمیسیون تعین حدود سرحدي به کابل امد،واعضاي این کمیسیون کلنل الیس وکپتان مانریس اسمت ، مستر کلارک ومستر واللد وچند نفر هندیان دیگر بود. مذاکرات سیاسي در کابل با خود امیر آغاز شد،ودر نتیجه تحدید نامۀ منحوس دیورند امضاگردید ...که به موجب آن خط سرحدي دیورنداز حدود بلوچستان تا چترال وواخان تعین گردید،وخاک هاي چمن ،پښين ،چغۍ ،وزیرستانوبلندخیل وکورموپاراچناروافریدیوباخوروسوات وبنیرودیر وچیلاسوچترال که از بقاياي خاکهاي افغاني بود ،از افغانستان جداوبه هند شامل شد)) . اريخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه . ۱

زموږ دهیواد یوبل تاریخ پوه او څېړونکی ښاغلی غوث خیبري پخپل ((پښتانه دکلتوري ښکیلاک په زنځیرونو کي)) دا مسله داسي څېړي : دامیر عبدالرحمن لخوادډیورند کرښي دتړون یاسند دلاسلیک له امله دټولو نه غټ زیان یوازي پښتون قوم ته ورسید...)) ۲ . ددې کرغېړني کرښي پایله دپښتون واحد قوم توکړې کېدل او دستر احمد شاه باباپه لاس د نوي جوړ سوي افغانستاندتاریخي خاوري تجزیه وه.

اوس راځو دي حقیقت ته ، دا کرښه لکه مخ کښې چي ورته اشاره وسوه یوازي یو کس لخواچې هغه دافغانستان امیر و بیله دینه چي دافغان ولس او یا ددوي له استازو سره سلا او مشوره وسي لاس لیک سوه ، ددې کرښې دلاس لیک کولو سره دبل هیڅ افغان اراده نه وه او نه هم دلاس لیک کیدو تر وخته حتا ددربار جګپوړي پدې خبر وه چې داسې یوه منحوسه لوزنامه به لاسلیک کیږي . همدا تاریخي دلیل دې چې ددې کرښې منل دافغانستان لپاره دقبول وړنه دی .که پخپله دامیرد خاطراتو پاڼي راواړوو د هغوله لوستونو نه دې پایلي ته رسیږو،چې دانګریزانو تحدید او یا دسرحد ي ځیني قومونو څخه دامیر خوابدې ددې لامل وګرځیدل تر څو دا توره کرښه لاسلیک سي ؛ چې په هر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حال ډیر ژر دامیر سدبیا سرته و رغلی . دبیلګي په توګه کله چي امیر دکربښي نقشه له بر تانوي هند څخه وغوښتل او نقشه یي ولیدل ،هغه هک پک پاته سو .هغه ددغي نقشي دلیدو په هکله دخپلو خاطراتو د دوهم ټوک په157 - 158 مخونو کښي داسي لیکي ((وزیر ،نوی چمن او هلته داورګاډي ستیشن ،دوموندو ټوله علاقه اسمار ،چترال او په منځ کښي یې ټولي مځکي دبرتانوي هند په لوري په نښه سوي دي)) . ۳ پوهاند کاکړ او نوروڅېړونکو پدي اړوند پخپلواثارو کي څوځله دا په ګوته کړېده چي امیر ددغه سندتر لاسلیک وروسته هیڅکله هم دا نه ده منلي چې دا قومونه به له افغانستان څخه په دایمي ډول بیل سي . یوه ټکی غواړم په ګوته کړم دزبرځواکونو دسیاسي موخودپلي کولو دمیتودونوپه نظر کي نیولو سره دامسله هم دانسان په فکر کښي راګرځي ددې لپاره چي امیر عبدالرحمن خان او داوسني ډیورنډ کربښي ها خوا پرتو قومونو تر منځ اړیکي خړ پړ شي تر څو امیر پر هغوي دخپل نفوذدساتلو په موخې فشار راوړې ،مګر خلک یاغي وې دغه حالت راپیداکول هم په لوي ګمان سره دانګریزانولخوادخپلو پلانو دپلي کولو لپاره راپیدا شو. انګریزانو دځینو ملکانو او روحاني ملایانو په وسیله خلک دامیر پر خلاف راپارول تر څو دامیر له امرونوڅخه سرغړونې وکړې ؛دغه سرغړونې امیر یوله هغو لاملو څخه بولي چې ګواکي ده غوښتل دڅه مودې لپاره ځان دهغوي له شره خلاص کړې . متاسفانه امیر پدغه ټکي نه پوهیده اونه یي هم داهل خبرهو سره مشوره کول.

که څه هم امیر عبدالرحمن خان له انګریزانوڅخه نارازه و، ولي متاسفانه دخپل اقتدار دساتلو په خاطر یې دا جرات نسو کولای دانګلیسانو په مقابل کي په ځغرده دوریږي او دخپل هیواد دملي ګټو څخه په ټینګه دفاع وکړي، دمثال په توګه هغه دخپلو خاطراتو ددوهم ټوک په 159مخ کښي لیکي : ((انګریزان وایي چي موږ دافغانستان په لور نورو مځکو ته ضرورت نلرو،موږ یوازي غواړو چي افغانستان یو پیاوړی شاهي مملکت وي . خو بلي خوا دبلوچستان دخواجه په غوندیو کي دتونل ایستل غواړي ، چي دهغه لاري داورګاډي پټلۍ زموږ ملک ته را ورسوي ،لکه چي زما په کولمو کي چاړه وهي)) ۴. مګر امیر دغه چاړه وحلو په هکله انګریزانوته په خپله هیڅ ندي څرګند کړي . داسي ښکاري چې امیر دانګلیسي امپراتورۍ اوپه افغانستان کښي دهغوي دنفوذ دپرتاختیااو لاسوهنوپه هکله کومه ثابته پالیسي او معین دریز نه درلودهدا دلیل وچې دامیر لخوا کله کله په پټه د توریو ،وزیرو،اپریدواو مومندو خلک هڅول کېده چي دپرنګیانو پر خلاف حملي وکړي او دهغوي پوستي له منځه یوسي ،مګر کله چي دنګریزانو وکولای شول همد قوم دده په مقابل کې یاغې کړې بیله تحلیل اودحوصلې نه کار اخیشتلو څخه یې دهغو نه داسي خوابده شول چې ددې خوابدی جبران تر اوسه هم نشي کیداي . انګریزان هم دډیورنډ لاین دکربښي دلاسلیک کولویو له ستر لاملوڅخه دځان په وړاندي ددغو قومونو او ولسونو سرکښي او مخالفتونه بولي کوم چي امیر هغوي ته په دغه سیمه کي راپیدا کړي وه،مګر دوي پدغه څرګندونه کي رښتیانه وایي دوي غوښتل ددغه سند په لاسلیک سره په برطانوي هند کې دروساونو دمداخلو مخه ونیسي اوله بلي خوا پښتنا جلا کړې .ددغي کربښي په لاس لیک سره دامیر او پښتنو تر منځ اختلاف نور هم غښتلی کړې ،لوي افغانستان په یوه وړوکې هیواد بدل کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقیقت خو دادی چي ددیورند دکرښي په ټاکلو سره دبرتانیا اساسي او سیاسي موخه داوه چي دختیځ او سهیلي افغانستان په قبایلي سیمو کي دافغانستان دددولتي اغېزې دشته والي مخنیوی وکړي . ددغي اغېزې دمخنیوي هدف دا نه وچي دورځنیو عادي تبادلي ،راشه درشي ،سوداګری ،ټولنیزو دیني او مذهبي مراسیمو په سرته رسولو کي خنډ وګرځي . خو انګریزانو دا غوښتل چي قبایل دخپل مورني هیواد څخه جلا کړي او پدي توګه دبرتانوي حکومت پر ضد دمقاومت او وسلوالو حملو ځواک کمزوری کړي.

څکه انګلیسانو پر امیر دخپل سیاسي او نظامي فشار دراوړلو تیره څوکه دغه ټکي ته راوګرځول چي دافغانستان څخه دا قبایلي سیمي چي دپرنګیانو په مقابل کي تل بغاوت کوي له خپل مورني هیواد نه غڅي کړي ،متاسفانه دعبدالرحمن خان دضعیف سیاست له مخي ددي کار جوګه هم شول . زموږ ټول تاریخ پوهان او څېړونکي په یوه نظر دا څرګنده وي چي امیر عبدالرحمن پر خپل سر دانګریزانو سر ه دا کرښه لاسلیک کړه . څکه هیڅ داسي یو سند نسته چي هغه دي ددې ښکارندوي وې چي دډیورنډ دکرښي دسند په لاس لیک کښي دي دافغان ولس او یا ددوي دنماینده ګانو نظر غوښتل سوی وي.

پدي هکله زموږ مشهور تاریخ لیکونکی غبار صاحب لیکي : دیورند با شش نفر افسر به کابل رسید .... مدت اقامت این هیئت در کابل متجاوز از 40 روز طول کشیدومذاکرات غیر دوستانه به سردي وکندي پیش رفت در حالیکه سپاه انګلیس مقابل سرحد افغانستان در حالت تیارسی بود .پشنهاد انګلیس اینطور خلاصه میشد : یا بر عهد نامه مرتبه انګلیسي ونقشه مدونه انګلیس امضا ګذاشه شود ،ویا مناسبات دولتین منقطع وبه عبارت اصلي جنګ طرفین مشتعل خواهد شد ، شق سوم وجود نداشت،اینجا بود که امیر عبدالرحمن خان در معرض امتحان سختي واقع ګردیدودر نتیجه نشان داد که او طوریکه مردم افغانستان انتظار داشتند شخصیت آهنین واز خود ګذري نیست. امیر در در طي مذاکراتي که با دیورندنمود، ودر افغانستان منتشر نګردید،بلغزید ویکبار دیګر در تاریخ مسؤلیت بزرګي بر دوش ګرفت او طبق معمول بدون راي ګیري از مردم افغانستان ویا نماینده ګان انها وحتي بدون مشوره باماموررین ودربار خود بر این معاهده امضا ګذاشت . افغانستان در مسیر تاریخ 688 مخ ، ۵

که څه هم امیر پسله هغه چي معاهده یي لاسلیک کړې وه یوه مشوره تي جرګه چي فرمایشي بنه یي در لوده راوغوښتل ، ولي دا هغه وخت و چي کار تر کار تیر سوی و . امیر پدغه جرګه کي وینا وکړه دهیواد دشمالي ،غربي ،له چین سره شرقي پولي او انګلیسانو سره دهیواد دسهیلي او شرقي پولو ټاکلو په هکله یې تشریفاتي معلومات ورکړل ، هغه وویل ددي لپاره چي په دوستۍ کي ژوند وکړو لازمه وګڼل سول چي دولتي حدود وټاکو، دا کارمو زما په کور کښي وکړ . که څه هم په همدغه فرمایشي جرګه کي دغبار صاحب په وینا دغونډې دبرخه والو له نامه څخه یوه وینا چي له پخوا نه برابره سوې او لیکل سوې وه دغونډې دیوتن برخوال لخوا امیر ته ورکړه سوه،چي هغه وینا بیا پخپله امیر ولوستل،په دغه وینا کي دامیر دغه کار ته دافغان ولس په ګټه دیوه حرکت نوم ورکړه سوی و اودمعاهدي دلاسلیک څخه ننګه سوي وه . همدلته باید په ډاګه سي چي ددې غونډې برخوال د هیچا لخوا دغي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډي ته نه وه ټاکل سوي ،دلته هغو کسانو ګډون درلود کوم چې له دربار سره په تړاو کې وه او تل ددربارلخواتشريفاتي غونډوته رابلل کيدل ؛ او له بلي خواداکرغېړنه لوزنامه لا پخوا لاسليک سوې وه ، که احيا نأ دکوم چا افغاني غيرت په ښور راغلی واي او مخالفت يې ښکاره کړي واي ،ددوي مخالفت کوم رول او ارزښت نه درلود . دغونډي دګډون کونکوپه هکله تاج التواريخ دلمړي او دوهم ټوک 421 او422 مخونو ته مراجعه وشي ، ٦

داسنادو په مطا لعي سره داسي معلوميږي چي عبدالرحمن خان دډيورنډلاين دکرښي هاخوا پرتو يو شمير قومونو څخه خفه و او هغه يې ياغيان بلل ، دهغه دا شان احساساتي او غيرمسولانه برخورددډيورنډ دکرښي سره موافقي يو له عمده لاملوڅخه ګڼلاي سو. سره له دي چي امير دډيورنډ دکرښي سره دواړو خواو ته دپرتو قومونو مخالفت دسر په سترګو وليد مګر دغه مخالفت او مقاومت ته يي کوم ارزښت ور نکړ ؛ځکه چي هغه ته دخپلي واکمنی مسله تر هر څه زيات ارزښت لرونکي وه ؛ دحيرانتيا ځاي دا دی چي امير پخپله دبرتانوي هند له وايسرانه غوښتنه کړې وه چي هغه عالي جناب دي په خپله خوښه په نقشه کي هغه ځايونه اوسيمي په نښه کړي چي ضرورت ورته لري . پدي اړه امير پخپل ژوند ليک کښي داسي ليکي : ((از فرمان فرما خواهش نمودم نقشه به جهت من بفرستد،وخطوط سرحدي را بطوريکه خودشان ميخواهند معين نما يند روي نقشه مذکور تخمينا مشخص کنند تابدانم کدام نقاط ياغيستان را خيال دارند تحت نفوف ودر حيطه اقتدار خود بياوريد.)) تاج التواريخ ،امير عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 417 مخ ، ٧ که دا ترون دچوکی دساتلو، دواړ يا ځيني قومونو څخه دخوابدی او يا بل کوم دليل پر اساس لاسليک سوی دی دا)) 112 ((کاله کيږي چي ددې سياسي تيروتني او خطا په وينو لړلی دروند پېټی ټول افغانان او دکرښي هاخوا پراته قومونه پر اوږو وړي . دا سل کاله تير سوه خودا دناسور زخم جوړ نه سو.

دکرښي هاخوا پرتو قومونو ته دډيورنډ کرښه هيڅکله دزغم او منلو وړنه وه . مولوي محمد ظاهر شاه وزير پخپل اثر کي ليکي : دډيورنډ دکرښي دنه منلو په خاطر دوزيرستان څخه يوه (570) کسيزه ډله دملا پيوند ،مولاناهمزالله خان او قاضي حاجي محمد په مشرى چي څو تنه ښځي هم پکښي شاملي وې دجرګي په ډول حتي دننواتي په توګه کابل ته ولاړه چي هلته دامير سره دډيورنډ دکرښي په اړه خبري وکړي ،او نوموړی لدي لاري نه بيرته راوګرځوي اود پرنګيانو دظلمونواو ناروا حال ورته بيا کړي ، ليکن جرګه په نهيلی او ناکامی بيرته راوګرځيده او امير ورسره دليدني کتني وخت ونه موند.

کله چي جرګه بيرته تش لاس راوګرځيده نو دوزيرو او مسيدو قومي مشرانو په جرګه کي پرېکړه وکړه چي دکرښي دماتولو او بي ارزښته ګڼلو په مقصد به پښتانه پر پرنګيانو باندي مرګوني ګذارونه کوي ،لومړی حمله يې پر وانه باندي وکړه اوپه دي حمله کي يې 1763تنه انګليسان ووژل . دخپلواکی جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه ٨

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالرحمن خان په خپلو خاطراتو کې اعتراف کوي چې پښتانه دډیورنډدکرښې دلاس لیک پر خلاف مقاومت کوي ،هغه لیکي : ((اگر چه لردلنسدون درماه جون 1894م وقتي که ازهندوستان حرکت مینمود ،نطقي نموده از قراریکه شنیده ام اظهار داشت که این قرارداد به جهت این داده شده است که طوایف سرحدي دیگر اسباب زحمت دولت هند برتانوي نشوند،ولیبر خلاف اظهارات او بر طبق اظهارات من جنگ چترالوجنگ باجوروجنگ ملاکندوجنگ وزیري وجنگ افریدي تماماً بعد ازتاریخ مذکور با همین طوایف سرحدي که در حوزه اقتدار دولت انگلیس آمده بودندحادث گردیده ،چرا که انها دیگر امیدي ندارندکه تحت حکومت حکمران مسلماني در آیند ونمي خواهندمطیع حکمراني انگلیس ها بود باشد.

یو تریخ واقیعت چې لوستونکی یې دافغانستان دسرحدونو دټاکلو ،یا دروسانو او انگلیسانو سره دسیاسي چال چلند په هکله دعبدالرحمن خان خاطرات مطالعه کړي لیدل کیږي چې امیر دقوي او غښتلي عزم خاوند نه و ، هغه افغاني شهامت اوملي غرور دخپل واک او په خپل قلمرو کښې که څه هم کوچنې وي دارامي دساتلو پلوی و،هغه دهغه ځایه بیزاره و چې له مرکزنه لیري پروت و اویاهلته خلکو دمرکزي حکومت په مقابل کښې بغاوت کاوه ،سره له دې چې دامیر په مقابل کښې په ټولو بغاوتو کښې دبهرنیو هیوادو لکه دروسي امپراتوري او انگریزانو لاس و. عبدالرحمن خان پخپلو خاطراتو کښې زمادخبري سپیناوي داسي کوي ،هغه لیکي : ((... درباب ولایت داخان که جز مملکت من گردیده بود قراردادم که تحت محافظت دولت انگلیس باشد ،چراکه ولایت مذکور از کابل بسیار دور واز مملکت من فرد افتاده بودواز این جهت خیلي مشکل بود که ولایت مذکور را به خوبي مستحکم نمایم)). تاج التواریخ ،امیر عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 420 مخ ۹

انگریزانو د ا ولس هیڅ وخت پر ارامه ندي پرې ایښې تل یې په یوه او بله بهانه هلته پوځونه ځاي پر ځاي کړي دپښتنواو بلوڅود قومونو دقوت او غرور دماتولو هڅه یې کړې ده .دهندي برتانیادبهرنیو چارو مرستیال وزیر((دینس بري)) په سیمه کښې د انگلیسي استعمارگرودسیاست څخه د1923 زکال دمارچ په پنځمه نیټه دیوي وینا په ترڅ کې دهند پر ثابته او نه بد لېدونکې څارنه باندي ټینگاروکړ او ویې ویل : ((هغه څه چې هند یې لري بایدپخپله دهند په لاس کي وي)) . ده عقیده لرله چې دابه له خطره ډک کاروي که قبایل ((په خپلو ناوړه پخلنځیوکي آزاد پرېښودل سي او موږ ته نایابه ستونزي را پخي کړي)) . شلمي پېړی تر نیمایي دافغانستان دبهرنیو اړیکو تاریخ لوډویک اډامیک لیکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ ، ۱۰

دینس بري غوښتل چې دمسودو قوم په زور تر کنټرول لاندي راولي اودا خبر ه یې په جار کوله . د1922زکال په دسمبراود1923زکال په جنوري کي هندي پوځونو پر مسودو خورا کلکي حملي وکړې، پر سرحد باندي داسي ستر هوایي عملیات هیڅکله هم نه وه سوي . ددغي هوایي حملي په پایله کي 20 نفره په شهادت ورسیدل ، 30 تنه زخمي سول او تر دو زرو زیات حیوانات له منځه ولاړل . داچي دپرنگیانودا وحشانه حمله دقومونودکلک غبرگون

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره مخامخ سول او پرنگیان دېته اړسوه چي دا حمله یوه تیروتنه او سهوه وبولي،دقومونو څخه بخښنه وغواړي او دوي ته اړول سوی تاوان ورکړي ،پخپله دانګریزانو دویري او ډار ښه بیلګه ده.

دانګریزانو دا حمله 1923زکال دجنوري په(31 مه) دافغانستان دحکومت لخوا په رسمي بڼه په کلکه وغندل سوه او دا عمل یې د1921زکال دانګلیس_ افغان دتړون پر (11مه) ماده او هغه لیک باندي ښکاره تیری وباله کوم چي سرهنري،ددي تړون دیوي برخي په توګه لیکلی و.

دا ډول مخالیفتونو دهند تر آزادۍ او پاکستان تر زیږېدو پوري په خپل ټول قوت او شدت دوام درلود .کله چي برتانوي هندپر دو برخو پاکستان او هندوستان ویشل کیده انګلیسانو په عجیبو او غریبو مهارتو، بهانو وکولاي شول چي په افغانستان کي دهغه وخت دحاکم دولت له بي غورۍ نه دډیورنډ دکرښي ها خوا پرتو قومونو سرنویشت په نامعلومه حالت کي پاته سو . دډیورنډ دکرښي سهیلي او ختیځ پلو ته دپرتو دپښتنو او بلوڅو مشرانو قومونو د خپل سرنویشت دټاکلو په لار کښي په کلونو کلونو زندانونه او تبعیدونه ګاللي دي او دخپل قوم دآزادۍ بیرغ یې اوچت ساتلی دی.

کوم وخت چي دهند وایسرا((لاردمونت بټن)) دهند دوېشلو پلان خپور کړدهغو سیمو په اړوند چي دانګلیسانوتر مستقیمي ولکي لاندي وې څه نه وو ویل سوی .کله چي دافغانانو لخوا دغه مسله او دسرحد دخلکو غوښتنه پرنګیانو ته وړاندي سوه ،دبرتانیا حکومت داسي وښودل چي ګواکي اوس ناوخته دی ،ځکه دهند دویش مسله د برتانیا له پارلمان څخه تیره سوې ده ،دغه موضوع به ریفر ندم ته وړاندي کړو. د1947زکال داګست په 15ورځ دهند له ویش څخه وروسته ددو هیوادو جوړېدل ، هند او پاکستان اعلان سول او دسرحدي خلکودسرنویشت دټاکلو لپاره دریفرنډم اعلان وسو.

دغه ریفرنډم 1947م کال دجولاي دمیاشتي پیل او لس ورځې یې دواوم درلود، دانګریزانو لخوا په ډیره خاینانه توګه پلی سو یعني لومړی خو سرحدي خلکو ته دوه انتخابه وه پاکستان او که هند، له چاسره غواړي یو ځاي سی ؟ بله لار نه وه پرېښودل سوي چي انتخاب یي کړي،پداسي حال کي چي بایدهرومرودافغانستان نوم هم باید هلته ذکر سوی واي ، ځکه دا سیمي له افغانستان څخه هغه وخت جلاسوي وې چي دغو هیوادو وجود نه درلود،نو دکوم قانون ، انصاف او منطقو له مخي پښتنو او بلوڅو ته وویل سوه چي دهند او پاکستان په منځ کي یو انتخاب کړي ؛ بله دا چي ددغه ریفرنډم په خاینانه مفهوم دسیمي سیاسي ګوندونو، دقومونو مشران لا له پخوا پوه شوي وه ځکه یې دریفرنډم سره پرېکړون اعلان کړه . انګریزانو دلته هم دمذهب څخه ناوړه استفاده وکړه اودپاکستان په پلوې درایو ورکولو صنوق وبغل ته یې دمسلمانانو مقدس کتاب قرانکریم کښېښود او همدا شان دولتي ټولودولتي مامورینو او دوسله والو قواو مربوط کسانودانګریزانوپه دستور هغه صندوق ته رایه واچول کوم چي وبغل ته یې دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدس کتاب پروت و ،دريفرنډم پايلي چي هر ډول وي دافغانانو اودکرښي هاخوا ټولو پرتو قومونو دقبول وړ ونه ګرځېدي او هغوي ددغو پايلوسره ورسر غوڅ مخالفت اعلان کړ.

دپښتنو ستر مشر خان عبدالغفار خان د1967زکال دسپتامبر په لومړۍ نيټه دپښتونستان دورځي په مناسبت په يوه وينا کي وويل : فيلډ مارشال ايوب خان ادعا لري چي دپاکستان له جوړېدو مخکي په شمالي صوبه سرحد کي ريفرنډوم وشو .زه دا په کلکه ردوم . لومړۍ ،دريفرنډم نارواوبه دبرتانيا دحکو مت له لوري په هغو مسئلو باندي پيل شو چي زموږ ددلچسپۍ وړ نه دي.

دوهم : هغه دمحدودو رايو پر اساس و،يعني يوازي دصوبه سرحد په اداري ساحو پوري منحصر و،چي په سلو کي نه څلوېښت دهغو سيمو اوسېدونکو په دغه په اصطلاح ريفرندم کي برخه واخيسته دازاد سرحداوبلنچستان په سيمو کي اصلاً په ريفرندم څوک خبر شوي هم نه دي.

دريفرندم پايلي داسي وې:

دصوبه سرحد ټولي رايي 572798

دپاکستان دالحاق په ګټه 289244 رايي

دهند دالحاق په ګټه 2874 رايي

دټولورايي ورکونکو شمير 292118

دنه ګډون کوونکو شمير 280680

يعني دصوبه سرحد دخلکو له جملي نه هم په سلو کي يو پنځوس کسانو په ريفرندم کي برخه اخيستي وه .مروت فضل الرحمن ،په افغانستان کي دکمونيزم ظهور او تکامل 273مخ . ١١

دريم : پر رايو ورکولو باندي څارني او لار ښووني هيڅ وجود نه درلود.

څلرم : په راي ورکولو کي زياته لاس وهنه وشوه.

پنځم : په راي ورکولو کښي زياتو پښتنو برخه نه وه اخيستې.

افغانستان هم په خپل وار سره دانګريزانو لخوا اعلان سوي ټول پوښتنه يوه غولونکې کړنه وبلل او هغه يي په کلکه وغندل. دريفرنډم په هکله يي دټولو افغانانو نيوکي او غبرګونونه د((لاردمونټباټن)) تر غوږو ور ورسولې ، مګر پرنګيانو دافغان ولس پر ټولو غوښتنو سترګي پټي کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیسانو په دغه سیمه کي دخپل سیاسي ،نظامي واک او نفوذ دساتلو په منظور همیشه تلاش کاوه چې دافغاني پاچاهانو سره نیک روابط او ښې اړیکي ولري، پدې منظور یې دلاندي دریو میتودنو په پلي کولو سره دافغانستان په اړوند سیاست پر مخ بیوه:

اول : هرکال دمعینو مالي مرستو تر سره کول

.

دوهم : دافغانستان دبهرني سیاست واک پلاس کي درلودل ،یعني که به افغانانو انګریزانو ته ماته هم ورکړه متاسفانه دوي تل توانېدلي دي چې په افغانستان کي داسي څوک د سیاسي واک پرګدۍ کښېنوې کوم چې دهغه دحاکمیت په وخت کي دافغانستان دبهرنيو اړیکو دټینګولو صلاحیت تر ډېره دبرتانویانو پلاس کي و.

دریم : افغانستان ته پر ټولو وارداتو ،په ځانګړي توګه دهغو وسلو پر راوړلوکوم چې دبرتانوي هند له لاري افغانستان ته راوړل کېده ثابت کنترول . دا هغه دري اصله وه کوم چې پرنګیانو دافغانستان سره په اړېکو کښي تل په نظر کي نیول.

دانګلیسانو داسیاست داماناالله خان تر واکدارۍ دوام در لود . خو دغه حالت دامان الله خان لپاره دزغم او منلو وړ نه و ځکه یې پرېکړه وکړه چې هیواد په کامله توګه دانګریزانود سیاسي او نظامي استعمار له منګلوڅخه خلاص کړي.

اوس دغه ټکي ته یوه لنډه کتنه کوو چې دا سند دنړیوالو نورمونو پر اساس څومره داعتبار وړ یو سند دی:

الف : دا سند یوازي او یوازي دیوه شخص لخوا لاسلیک سوی دی ،هغه څوک چې دا سند یې دخپل ولس دارادي خلاف امضاکړی و مړ سو . دنړیوالو قبول سو قوانینو پر اساس ددولت نوی واکدار داحق لري چې زاړه تړونونه بې اعتباره اعلان کړي، داشان مثالونه دبشر په تاریخ کي په لسهاو لیدل کیداي سي . څنګه دا قبوله سي چې دبرتانوي هندسره لاس لیک سوی سند دي هرو مرو تر کومه چې دپاکستاني چارواکو زړه غواړي اعتبار ولري؟

دهغه تر استعمارلاندي هیواد او س اثار هم نشته ،منطقي به وي ؟ هغه دولتي جوړښت چې اوس دمځکې دکرې په حدودکې هیڅ وجود نلري ،لوزنامي دې پر افغان ولس وتپل شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې ناندريزي کرښې دلاسليک له ورځې څخه راپدې خوا دنړۍ دمختلفو پوهانو لخواګڼ شمير څېړني تر سره سويدي ،دداسي څېړونکو غوڅ اکثريت په خپلو تحقيقاتي مقالو او ليکنو کښې ددې توري کرښي دناقانونيت ثبوت واضح څرګندکړ يدی . دداسي څيړنو په ډله کي د هولديچ (1910 -- 1901) او بارتن (1939) څېړني ډيري مهمي او دژور غور او تحقيق وړ دي چي د ((لويي دوپري))په کتاب ،((افغانستان)) کي يې بشپړه يادونه سوې ده.

((اولف کيرو))چي دهغه کتاب ،((پټهان)) له دوه مخې ،ريا او دروغو نه ډک دی ،ولي په وروستۍ برخه کي يې هڅه کړې چي رښتيا ووايي ،هغه ليکي ((. . . دا رشتياده چي پدې تړون کي کرښي ته دهندوستان پوله نه ده ويل سوې ،مګر دامير دډومينيون کرښه ده چي دهغي شاته به هيڅ لورۍ دلاس وهني حق نه لري)).

فريزرټايټلرپه خپل ((افغانستان)) نومي کتاب کي پدې هکله يادونه کوي چي ((دډيورنډ کرښه له ايتنو ګرافي ،ستراتيژي او جغرافيايي نظره بې منطقه کرښه ده . هغه داباسين داوبه خور اساسي کاسه پرې کوي،يوملت په دوو برخو ويشي او حتي قومونه سره بېلوي)).

دپيښور پوهنتون دمنځنۍ اسيا دڅېړنو مشر ډاکتر عظمت حيات خان د((ډيورنډ لاين))په نامه کتاب کي ليکي چي : ((...دافغانانو ادعاوي پر دې فرضيه ولاړي دي چي پښتانه له دوی سره قومي ،ژبني ، ديني ،دوديزي ،تاريخي اوجغرافيايي ريښې لري .دهغوی بنستيزه ادعا داده چي په افغانستان باندي دډيورنډ تړون په زوره تحميل سوی،او امير عبدالرحمن خان په داسي حال کي له انګريزانو سره پدې اړه خبري کولې چي له کورنيو او بهرنيو فشارونو سره مخامخ و. ځکه نو دا کرښه دهغه تړون پر بنا بې اتباره ده . ډاکتر حيات خان بل ځاي راوړي چي دويانا دکنوانسيون ((دوه پنځوسمه ماده)) تصريح کوي ((يو تړون که چيري دنړيوال قانون پر خلاف په زور او يا دزور په ګواښ تر لاسه سوی وي ،د اتبار وړ نه دی ، له نړيوال قانون سره سم په عمومي توګه اقتصادي او سياسي فشار د((زور)) دتوکي په مفهوم کي شامل دی نو له دې کبله د افغاني او افغان پلوه سرچينو لخوا دډيورنډ تړون بې اعتبار بلل سويدی.

يو برازيلۍ سياست پوه پوهاند ايکولي (Accioly) پخپل يو ليکل سوي اثر دبين المللي قانون نومي کتاب کښې راوړي ((نوي ملکونه نوي شخصيتونه لري،پخواني تړونونه له هغو سره ندي لاسليک سوي . يو بل عالم انزيلاتي (Anzilotti)ليکي بين المللي تړونونه مشخص خصو صيتونه دي چي له يوه نه بل ته انتقال کيداي نسي . که چيري يو ملک دبل ملک لخوا ونيول سي پر لومړي ملک باندي تړونونه تحميل کيداي نسي . پوهاند فرانکويس (Francois) دهالنډ دهاک نړيوال قانون پوه وايي : هغه حقوق او وجايب چي دداسي تړون پر اساس منځته راغلي وي بل ميراثي ملک ته په وراثت نه رسيږي . کاوليري (Cavalieri) پدې عقيده دی چي داصولو له مخي که پخوانۍ دولت له منځه ولاړ سي دهغه وجايب او حقوق هم ورسره له منځه ځي .او کله چي يوه برخه له يو ملک نه بيله سي دا برخه بايد په آزاد ډول دخپلو تړونونو په باب خبري وکړي . عبدالرحمن پژواک د((خپل پښتونستان))دکتاب 48 مخ . ۱۲

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه خو دسرحدي ايالت والي کمانډر خليل الرحمن پر دغه تاريخي واقعيت باندي په اعتراف سره ژورنالستانواو دپژواک خبري اژانس سره په يوه مرکه کي وويل چي دډيورنډ دکرښي وخت څه موده وړاندي پوره سويدی ،پاکستان بايدله افغانستان سره پدې اړه له سره لوظنامه وکړي . پدې هکله دپژواک خبري اژانس دروان 1384هجري شمسي کال دتلي په څلورمه نيټه دپاکستان دکورنيو چارو دپخواني وزير نصرالله بابر سره په مرکه کي پوښتنه وکړه . نصرالله بابر په ځواب کي داسي وايي : لومړی بايد درته ووايم چي دډيورنډ دکرښي لوظنامه موږ دخپل حکومت پر مهال په 1967زکال کي له سردارمحمد داودخان سره تازه کړې ده چي دهغه دلاسليک سره موجوده ده ،په دې لوظنامه کښي ويل سوي ووچي((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده))،او پکي وخت نه ووټاکل سوی . دا ښاغلی جنرال په قهرېږي او خپلو خبرو ته ادامه ورکوي وايي : ((زموږ نااهله مشران په داسي بيانونو سره ددواړو هيوادونو او ولسو نو تر منځ تاو تريخوالی ډيره وي)) . دخندا وړ خو داده چي بابر دغه اوسني حالت ،دافغانستان او پاکستان روابطوته ولي دځان په ګټه ددوستانه اړيکو نوم ورکوي ،متل دی وايي ((شل پې مړه کړه دی يې لا بدي نه بولې)) ،دا اته پنځوس کاله دوي دخپلي دښمنی او تاريخي عقدو دسرته رسولو په خاطر افغان ولس ته دسر په کاسه کي اوبه ورکړي او دکرښي هاخوا قومو سره يې چي څومره اړين بللې ناروا او تادا کړې ده. ولي متاسفانه په زياته سپين سترګی جنرال بابر داټول دوستانه لورې يني بولي دغو مناسباتواو اړيکو ته چې هره ورځ سرې وژونکی او ډاراچوونکې راليږي اويا له هغوي نه په يوه او بل نامه ملاتړ کوي دوستي وايي.

زما لپاره دا جواب که څه هم يو وزير ويلی دزيات اهميت وړ دی . لومړی ښاغلی بابر دپاکستان ديوه جګپوړي پخوا ني چارواکي په توګه چي په افغانستان کي دخپل بل سيال حميدګل پشان دشرارت او فساد اچولو او زموږ په هيواد کي دکورنی جګړي داور دلمبو دپيل او تازه ساتلو يو له اصلي عامیلينو اوعلاقمندانوڅخه دی دا اعتراف کوي چي دا کرښه ده ، نه دسرحدونو تعين . او دوهم داچي داجناب قانع دی چي ددغي لعنتي کرښي پر سر دلاسليک سوي سند داعتبار موده رښتياهم دولس کاله پخوا تير ه سوې ده . اودبله پلوه دټولو افغانانو پام دغه ټکې ته را اړه وم چي داښاغلی وايي موږ دډيورنډدکرښي دسرنويشت په هکله له محمد داودخان سره خبري کړي ،يوسند دهغه په لاسليک تروت دی چي دډيورنډ دکرښي دبرخه ليک په هکله ليکلې چي ((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده)) دلته يوه ټکي ته غواړم ددرنو هيواد والو پاملرنه راوګرځوم چي دډيورندکرښي لوظنامي ته دا دسلو کالو داعتبار موده چاورکړه ؟ او دکوم نړيوال حقوقي منل سوو قوانينو پر بنياد دا خبر ه کيږي ؟ پدغه سند کي داعتبار نيټه نه ده ټاکل سوې ، دا يوه خيالي افسانه ده . متاسفانه له هغه وخت نه راپدې خوازموږ دهيواد ټولو واکدارانو له يوه مخي (ټولو) کله نا کله دپښتونستان دسياسي مسلي دحل خبره کړې ده ولي کله چي دبهرنيو زبرځواکونولخوا چي ددغي مسلي په دغه شان پاته کيدوکښي يې ګټي نغښتي وې غاښ چيچنه احساس کړې ده ډير زرپه خاص سياسي مهارت تر دغه مسلي تير سوې دي ،ځکه په مرموز تبليغ دخلکو تر غوږ داورسېدلې وه چې دا سند ګوياسل کال داعتبار معياد لري ؛په رښتياسره هيڅ يوه پاچا او جمهور رئيس ددغي مسلي داساسي حل په منظور دنړيوالو پاملرنه نه ده راجلب کړې او نه يې ددغي مسلي دنړيوال کيدو لپاره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هانداو تلاښ کړی دی . المانیان چي دخپل هیواد او المانیانو دویش سره مخالف وه دواړو خواوو ولسونومبارزه کړي او دفدرالي المان حکومت چي دالمان پر زیاته خاوره یې حاکمیت درلود خپله ملي او دولتي دنده بلل په هر شکل چي کیږي باید دواړه المانه سره یو ځاي شي چي داسي هم وشوه ،دویتنام ،یمن بیلګې باید دټولو په یاد وي .
ب : د مرحوم داودخان سره دا سند چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي))،زموږ دهیواد په مطبوعاتو کي هیڅ کله نه ده راڅرګنده سوې ، زه پدې باور یم چي دابه هم یوه معامله او په مرحوم داودخان تور لګول وي، په هر حال که رښتیا مرحوم داودخان داسي یوه لیکنه چي هغه دمعاهدي بنه نلري لیکلې وي اودجنرال بابر په وینا یو لیک دي نو دا لیک ته معاهده نسو ویلاي اونه هم دا کوم سند کیداي سي ځکه داودخان دي اوس خداي وبخښي هغه مړ سو دمړو خبري دمړو سره ولاړې . اوکه پاکستان داسند په هغه ډول چې موجود دی ټکي په ټکې په مطبوعاتو کي خپورکړې په هغه صورت کښي به دسند پر مخ خبري معلومداره او حرګندي پیل شي . او بل بابر خپله وایي چي مرحوم داود خان ولیکل چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي)) دا پدې معنا نده چي بیا سل کاله ددې تاریخې لانجي په هکله څوک څه نسي ویلاي.

دبابر خبري هغه تاریخي او ژوندی سند دی چي اوس باید ددغه لعنتي کرښي سرنویشت دتل لپاره دنړیوالو په مرسته او دهغوي د سیاسي مداخلو، دملګرو ملتودسازمان او امنیت شورا دلاري لکه څنګه چي نوري نړیوالي دا شان خپل منځي لانجي حل کړ یدي دحل لاره ولټول سي . دامسله اوس دافغانستان او نړی پدغو شرایطو کښي دزور او جګړې له لاري نشي حل کیداي ،دحل یوازنۍ لار یې دنړیوالو سازمانو په مرسته دسیاسي حل لاري چاري لټول دي . د طالبانو د واکمنۍ پر مهال هم د پاکستان د کورنیو چارو وزیر معین الدین حیدر افغانستان ته له دوو اجنډاوو سره لاړ چې یوه یې د افغانستان او پاکستان ترمنځ یو بل ته د مطلوبه جنایتکارانو د سپارلو ترون او بله اجنډا د ډیورنډ کرښې په اړه د ترون لاسلیکول و خو طالبانو لومړۍ خبره ورسره ومنله او ډیورنډ لاین په اړه یې له ترون کولو انکار وکړ . BBC 2006.04.06 ، ۱۳

که تاریخي حقیقتونو ته وکتل شي نو ډیورنډ کرښه د دواړو هېوادو ترمنځ اساسي لانجه ده چې ورڅخه د پاکستان او افغانستان اوسني حکومتونه هم سترګې نه پټوي خو د دغې لانجې چینل یې د نورو موضوعاتو په لور بدل کړی دی . پاکستان هر وخت له کوچني امکان څخه هم استفاده کړې چې تر امیر عبدالرحمن خان وروسته دپاکستان له حکومت سره دډیورنډ دکرښې په هکله کوم ترون امضأ کړي ،له نیکه مرغه دوي ونشوه کولاي داسي سند تر لاسه کړي . د ځینو رپوټونو ترمخه پاکستان ان د ډاکټر نجیب الله سره د ډیورنډ کرښې په اړه د معاملې هڅه وکړه خو بریالی نه شو. BBC 2006.04.06 ،۱۴ غواړم لومړۍ دافغانستان ولسمشر ، دولتي چارواکواو په ځانګړې توګه دبهرنیو چارو له وزیرنه دافغانانو دا پوښتنه یو ځل بیا تکرار کړم ،چې که چیرې مرحوم داودخان داسي یو لیک پاکستاني چارواکو ته لیږلی وي ددغه لیک دڅرنګوالي په هکله باید دبهرنیو چارو دوزارت لخوا ژر تر ژره د افغانانواو نړیوالودخبر تیا او پوهاوي لپاره مفصل معلومات خپور سي . دوهم : دپاکستان دکورنیو چارو دپخواني وزیر او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسرحدي صوبي دچارواکي دخبرو په هکله چي هوايي او ساده نه وي ، ولي تر اوسه دولتي چارواکي چوپه خوله پاته دي ؟؟؟ دولت اخلاقي او رسمي مکلفيت درلود دداسي ملي او دو هيوادو تر منځ لانجمني مسلي په هکله چي تر يوي پيړۍ زيات وخت يي افغان وسل او تر کرښي هاخوا پښتانه او بلوڅ قومونه ربړولي دي باید رسمي غبرګون يې ډير ژر اعلان کړی واي . هر ډول چوپه خوله پاته کيدل دمسلي دحل سره نه داچي مرسته نسي کولاي ،بلکه دامسله نوره هم لانجمنه او دکړ کيچ ولور ته کشوي . د دواړو هېوادونو ترمنځ د اړيکو يا جګړې لوی لامل د ډيورنډ کرښه ده چې د افغانستان اوسنی حکومت يې په اړه په ډانګ پيلې خبره نه کوي او پاکستان بيا د داسې هڅې کوي چې دغه کشاله په رسمي توګه راپورته نه شي دواړه هېوادونه په دې اړه خپلې اندېښنې په زړه کې ساتي خو د يوبل د تنګولو لپاره نور موضوعات لکه پر پوله باندې د مشکوکو جنګياليو اوړېدل راوړېدل راپورته کوي او دا هغه څه دي چې د دواړو هېوادو ترمنځ يې په اړيکو کې لويه ستونځه رامنځ ته کړې ده.

ت : امير عبدالرحمن خان په خپله هم دخپلي تير وتني په پوهېدو سره په وار وار پدي خبره ټينګار کړی دی چي دا ليکه نړيواله پوله نه ده،بلکه ددواړودولتونو (افغانستان اوبرتانوي هند)داغېزي دسيمي دټاکلو لپاره کښل سوې ده.

ډاکتر حسن کاکړ زموږ پياوړي تاريخ پوه په مستندو شواهدو سره دا حقيقت څرګند کړی دی چي حتي پخپله ډيورنډهم له هندوستان سره دافغاني سيمو دتړلوخيال نه لاره بلکي غوښتل يې چي هغه يې داغېزي سيمه وي.

برتانوي معاصر تاريخ پوه((پرسي سيکس))دخپل کتاب په 219 مخ کي چي په 1926 زکال کي يې ليکلی دی وايي : انګريزي ديپلومات ډيورنډ داسي وړانديز نه وکړی چي ګوندي دهندوستان اداري پوله وړاندي وغځوي ،بلکي داکار يي تنها دسياسي کنترول موندلولپاره کړی و.

ث : دډيورنډ کرښه دپولي ترون نه و او نه هم دی ،په ټولو اسنادو کي دکرښي په نامه نومول سوې ده.

ج : دبرتانوي هند په رنګېدو سره نوربه دنيا کي دبرتانوي هند په نامه کومه دحقوقي صلاحيت لرونکي اداره اويا هيوادپاته نشو،او نه هم دهنداو پاکستان دويش او جوړېدو په سند کښي دبرتانويانو لخوا ليکل سوي دي چي له افغانستان څخه دډيورنډ دمنحوسي کرښي په وسيله جلا سوې سيمي به له انګليسي پلار او هندي مور نه زېږېدلي پاکستان پوري اړه و لري؛او دبرتانوي هند دټول نړېوالوتړونونووارث پاکستان دی . دغه ترون دهيڅ نړېوال قانون له مخي پاکستان ته په ميراث نسي رسيداي ؛که پاکستاني مارشالان،ميجران، جنرالان او ديو شمير افغان دښمنه ګوندونو رهبران زيات نه خفه کيږي ،دا تر لمر روښانه او څرګند حقيقت دي ومنې چي دا بي پلاره او بي موره وطن يعني پاکستان دا دنړۍ دزبر ځواکو نوکر هيوادپرنګي استعمارګر او زبېښاکګرقدرت دافغاني او هندي ولس سره دخپلي دښمنۍ دتر سره کولواو دخپلو هغو نوکرانو لپاره چي په سووکلونو ددوي پلار او نيکه دانګريزانو په چوپړ کي وه دخوشحالۍ، په هند، افغانستان او سيمه کښي دنوروملکونو پر خلاف دخپلو شومو او ځبېښنوکو موخودسرته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسولو په منظوردهندوستان او افغانستان له پاکي خاوري څخه دټوټو په غچي کولو جوړکړ . په همدې اساس دا خبر رښتیاده چي پاکستان یو بې ریښې او بې تاریخه هیواد دی.

ح : داسي اسناد اوبیلګې نسته چي برتانوي منابعودي دډیورنډ کرښه دنړیواله معاهدي په توګه منلې وي

خ : تر امیر عبدالرحمن خان راوروسته دافغانستان په تاریخ کښي تر اوسه پوري هیڅ حکومت دډیورند کرښه په رسمیت نه ده پیژندلې ،داچې ددغي تاریخي لانجي او لاینحله مسألې دحل لاري یي ولې ندي لټولي ،فکر کوم دوي هم دعبدالرحمن خان په څیر ولي په اوسنیو شرایطو کښي دخپل قدرت دټینګولواوکله ناکله دنړیوالو دپام اړوني لپاره یوې خوا او بلي خوا کوم څه ویلې دي .مګر دحل اساسي لاره یي نده لټولي.

دپخوانیو حکومتونو داډول بې مسؤلیته کړنو څخه همد اوس دډیورند دکرښي دعادلانه حل دښمنان ددروغجنو دلایلو او تهمتو په وژاندي کولو سره غوارې دپاکستان په ګټه خپل تاریخي رسالت تر سره کړي ،که نور هیڅ نه وې دغه دله ښاغلې لیکوال نه غواړې پاکستان ته دتلو لار دځان پر مخ بنده کړې ،داسي وطنپرستانو تل هیواد نۍ او ولسي ګټي په دروغجنو شواهدو او دلایلو تر ځاني ګټو قربان کړیدي ،داډول لیکوال اوس ورځ په ورځ په بهر کې زیاتیږي . فکر کوم یو ځل بیا په هیواد کې دپاکستان دغښتلې نفوذ ته سترګي په لار دي ،له وحمه هم داشان دپاکستان په ګټه لیکني کوي . ځیني خولا په افغانستان کې د اوسنیو نا ارامیو،تراوو ځانوژنو بې امنیتیو عمده لامل پاکستان ګڼل ګناه بولي.

ځ : کله چي په 1947زکال دنړیوالي دوهمي جګړي په پایلو کي انګریزان مجبور سول چي دهند په لویه قاره کي نور خپل سیاسي او نظامي شتون ته دپای ټکی کښیږدي ، دوه هیوادونه (هندوستان او پاکستان) چي اساس یي دمذهب اختلاف جوړاوه دنړۍ په نقشه کي نوي منځته راغلل.

اما دافغانستان څخه په زور دجلا سوو قومونوبرخلیک همدا شان نامعلومه پاته شو . داکار دافغان ولس لپاره دمنلو وړ نه و،په همدې اساس د1949دجولای دمیاشتي په 26نیټي جوړي سو لویي جرګې کښي چي په کابل کي جوړه سوه د برتانیا سره یې ټولي سرحدي موافقي بې اعتباره وبللې ،او پریکړه یي وکړه چي هندوستان ته دخپلواکۍ له سپارلوسره سم دبرتانیا او افغانستان تر منځ د1921 زکال تړون منسوخ دی . حکومت ته لارښوونه وسوه چي په نړیواله کچه ددې موضوع دڅېړني او سپیناوي په لټه کي سي چي ایا په قانوني بنیادونو دهندوستان دویش په پایله کي پاکستان دبرتانیې حقوقي وارث ګڼل کیداي سي او که نه ؟ . له بدمرغه حکومت لکه دتل پشان ددغي لویي جرګي دپریکړو په عملي کولو کي لټي وکړه،دبهرنیو زبرځواکو پر هدایاتو یي غوږ کښېښود او دپښتنواو بلوڅو دبرخه لیک ټاکلومسله یې پرخپل ځاي پرېښودل ،یوازې دپښتونستان دورځې په جشن نیولو او په راډیو کښي دپښتونستان په نامه دځانګړې پروګرام په خپرولو یي دکرښي دواړوخواوپښتانه غولولي دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دټولو اسنادو له مطالعي څخه څرګندېږي چي انګريزانو نشو کولاي او يايي نه غوښتل افغانستان ته دډيورنډدکرښي په هکله دقناعت وړ ځواب ورکړي نو به يي په يوه او بله بهانه موضوع ځندول.

ددې ټکي په ډاګيز کيدوسره چي دډيورنډ دکرښي دمسلي دحل لپاره دافغانستان دولتي چارواکو زښت زيات تاريخي امکانات لکه دکرښي هاخوا پرتو قومونو په لسها و ځله ښورښونه ،دتزاري روسي ،او بيا راوروسته دشوروي ر وسي او انګلستان تر منځ داختلافاتو مهال،لومړۍ او دوهمه نړيوالي جګړې ،دهند دلويي وچي ويش ،دبنګله ديش دآزادۍ وخت او داسي نور فرصتونه دخپل واک او اقتدار دساتلو لپاره دلاسه ورکړي دي، غواړم څرګنده کړم چې نه دپاکستان حکومت او نه هم دافغانستان دولتي چارواکودډيورنډ دکرښي دمسلې نوم پر خوله اخيستې دی ،دواړوهيوادو دپاکستان دجوړيدو څخه بيا تر نن ورځي په خپل منځ کښي رښتياني دوستانه مناسبات ندي لرلې ،تل اختلافات ،يودبل پر خلاف تبليغات آن دعمومې سپر برې تر سرحده ولې يوې خوا هم دډيورنډدکرښي په هکله چې دپاکستان او افغانستان دمناسباتو دبنسټ ډېره ده په ډانګ پيټلي خبره نده کړې.

دافغانستان او پاکستان تر منځ دڅرګند اختلاف پيل د1947زکال دسپتامبر مياشت ده بللاي شو ، يعني پسله هغه چې انګريزانو ديوي ناروا صحنه سازيی يعني ريفرنډم جوړولو ننداره پاي ته ورسول ؛ اوپه مقابل کښي دډيورنډدکرښي جنوبياو شڅقي لور ته دپرتو قومونودسرنويشت پر سر دملګرو ملتوپه سازمان کي دپاکستان دګډون سره دمخالفت اعلان و کړ ،او دکرښيي دها خواپرتو خلکو دسرنويشت مسله يې په دغه ونډه کې مطرح کړه . په تاسف دملګرو ملتو دسازمان دګې غونډې دافغانستان و وړانديز او طرحي ته دزيات ارزښت په سترګه ونه کتل او مسله همداشي لا ينحله پاته شوه.

د1949زکال دجولاي دمياشتي په26مه دافغانستان دملي شورا ديوې تاريخي غونډې په ترڅ کي هغه ټولي معاهدي دډيورنډ دکرښي په ګډون دبرتانوي استعمار په وخت کي چي په زورمنل سوي وې لغوه اعلان سوې . ددغي پريکړي په ملاتړ داپريدو خلکو په يوې لويه تاريخي غونډه کي چي دسرحد دقامونو او قبايلوډير مشرانو پکښي ګډون درلود،دهند دوېشلو دا پلان چي دسرحد خلکو ته هيڅ حق نه و پکښي ورکړه سوی په کلکه وغانده او غونډې دټولو نه غوښتنه وکړه چي دپښتونستان په جوړېدو کي سره يو او متحد سې.

دپښتنو ستر مشر پاچا خان چي دبرتانيې داستعمار پر خلاف يي اوږدې مبارزي کړي وي دسرحدي پښتنو دجنبش په سر کي ولاړو او دپاکستان له واکدارانو څخه يې ددخپل قام دحق مطالبه کول.

پاکستان له افغانستان سره خپلي اړيکي خرابي او پر افغانستان يې د بهرني تجارت دترانزيتي مالونو دراوړلو بنديز ولګاوه او دپاکستان له لار افغاني سوداګروپر مخ بلکل بنده سوه.

پدغه وخت کي دافغانستان او شوروي اتحاد تر منځ هم روابط چندان تاوده نه وه ،شوروي نه غوښتل چي افغانستان دي له غربي نړۍ او امريکا سره ښه روابط ولري . شوري په 1952زکال په افغانستان کښي دملګرو ملتو دهغو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارپوهانو پر فعالیت اعتراض وکړ کوم چي په شمال کښي يې دتيلو دپلټني کاردملگرو ملتو دتخنيکي مرستو نه په استفادي سره پر مخ بيوه . هغه وخت شوري حکومت په خپلو تبليغاتو کي په افغانستان کي داقليتونو دحقوقو موضوع راپورته کړه ،چي افغانستان دخپلو اقليتونو پر خلاف عمل کوي .د1950زکال دشوروي په دايرت المعارف کي ليکي : دافغانستان دولت يو بورژوا او ملت غوښتونکی دولت دی،پداسي حال کي چي دغير افغان قومونو لپاره چي په هغه هيواد کي اوسېږي دآزادی او خودمختاری حق نه ورکوي دهند افغانانو دنهضت پلوي کوي او غواړي چي دپاکستان يوه برخه بيله او پښتونستان جوړ کاندي .)) له غير افغان څخه ددوي هدف بيله پښتنو دانور وړه کې توکمونه دي ،شورويانو هم پر دغه روڼ حقيقت ستر گي پټولي چي داسيمه له افغانستان څخه جلاسوې او په برتانيو هند پوري تړل سوې وه ، له بلي خوا شورويانو داقليتونو دحقوقو څخه ددفاع تر نامه لاندي دانه شوه زغملاي چي په بغل کي يي دافغانانو قوي اوپر مختللي دولت موجود وي،ځکه يې په افغانستان کي داشان تربگنيو او دافغانانو تر منځ اختلاف ته دړنگېدو تر ورځي لمن وهله او اوروسي وارثان يې اوس په هيواد کي دخپلو لاس پوڅو په وسيله کله دفدراليزم او کله دافغانستاني په نومونو زموږ ورونه قومونه سره ويشي ، شورويانو هيره کړې وه په هغه نظام چي دعدالت ، مساوات ،او مترقي پر مخ تللي ټولني دجوړېدو شعارونه ورکول کېده په خپله امپراتوری کښي يې دازبکو ،تاجکو،ترکمنو ،قزاقانو،چيچين ،اينگوښو ،تاتارو او نورو لږکيو قومونو سره کوم سياست چلاوه دنړی په دغه سيمه کي تر دوي شاته پاته سيمي او قومونه اوس اصلا وجود نلري.

دا دافغانانو سرنويشت او تور بخت دی،په هغه وخت کي دامريکا سره هم اړيکې دومره تودې نه وې،امريکا دپاکستان جوړښت ته ترهر څه زياته خوش بينه وه . په 1949زکال کي دپاکستان حکومت امريکا ته وړانديز وکړ چي دکمونيزم دسياسي اغېزو دمخنيوی په منظور امريکاکولاي سي دپاکستان په خاوره کښې پوځي اډه جوړه کړي . همدا لامل وچې په 1950زکال امريکا پاکستان ته اتومي رياکتور ورکړ ه پداسي حال کې چي هغه وخت دسيمي ډېرو هيوادوهغه نه درلوده،او همدا شان يي په 1953زکال دپاکستان سره دپوځي مرستو اعلان وکړ. په واقعيت کښي له همدغه تاريخ نه پاکستان دامريکا په نظامي لومو کي داسي بند او را ښکيل سو چې تر اوسه يې په پاکستان کښي د امريکاسياسي اونظامي بر لا سي خوندي ساتلې ده . همدا اوس هم دامريکا دملي شورا ځيني جگپوړي چارواکي په ډاگه وايي چي پاکستان په سيمه کي ددوي دهر اړخيزي اغېزي يوه مطمينه ، باثباته پايگاه او تکيه گاه ده.

دبيلگي په توگه کله چي په 1954زکال داکتوبر په مياشت کي مرحوم داودخان دصدارت پر مهال هغه خپل ورور سردار محمد نعيم خان امريکا ته دپوځي مرستو دتر لاسه کولو په منظور ولېږه دهمدغه کال په دسمبر کي دامريکا دبهرنيو چارو وزير ((دوليس)) دافغانستان دغوښتني په مقابل کي وليکل : ورروسته له زياتو څېړنو داسي وپتېيل سوه چي پوځي مرستي به په افغانستان کي پرابلمونه را پيداکړي .افغانستان بايد دوسلو دغوښتلو پر ځاي له پاکستان سره دپښتونستان دمسلې پر سر خپله ستونزه حل کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي دا په ډاګه ویل چي افغانستان دوي ته کوم ستراتیژیک اهمیت نلري اوکه بین المللي شرایط او اوضاع دا ایجاب کړي نو افغانستان به شوري تر خپل کنترول لاندي راولي .دامریکا سیاست والو لا ډیر پخوا زموږ دهیواد برخه لیک په شورویانو پوري تړلی و، او دستراتیژیکوګټود سیمو په ویش کښي یي افغانستان شوریانو ته سپارلی و. ځکه امریکایانو دافغانستان سره له ډیر پخوا دخپلو ګټو دساتلو په منظور دوه مخی سیاست پر مخ بېوه او تلاښ یې کاوه چي خپلي پښې په سیمه کې دخپلو ستراتیژیکي ګټو دساتلو په منظورپه پاکستان کښي ټینګې کړي . کله چي په 1954زکال دامریکا جمهور رئیس مرستیال ((نکسن))افغانستان ته سفر وکړ او دافغانانو لخو ا ډیر استقبال سو،افغاني چارواکو دهغه سره دافغانانو ستونزي شریکې کړې ،که څه هم دوعده یې وکړه چي دافغانستان په اړوند به پخپل دیدکي نوې کتنه کوي ، مګر کله چي امریکا ته ورسید نه یوازي دا چي دافغانانو ستونزي یې یادي نکړې بلکي افغانستان یې دامریکا دمرستو جوګه هم ونه باله . ١٥

که ددغو اسنادو یادولو ته نوره هم اشاره وکړو دلیکني تر توان وزي .په لنډه توګه باید عرض کړم چي په سلهاو داسي تاریخي اسناد او شواهد سته چي زموږ هیواد دتودو او سړو جګړو په وداران کي دنړیوالو زبرځواکونو دسیاسي ،نظامي او اقتصادي ګټو قرباني سوی دی . هیڅ یو هیواد هم که هر څومره یې دبشر دوستي ،عدالت ،انصاف او دانسان مقام ته ددرناي ناري سورې وهلي افغان ولس یي لکه دنړی نور کمزوري ولسونه تر خپلو ګټوقربان کړي دي .یوډیر ساده ولي پر ځاي متل دی وایي : ((وروره خپل جواري ساته دشکانه په قسمو باور مه کوه)) ،وړاندیز مي دادی چي افغانان باید خپلي ملي ګټي پخپله درک او له هغو نه پخپله دفاع وکړي ،دملي ګټېود لومړیتوب حق منل زموږ دهیواد دښیرازی یوله بنسټیزو لاملو څخه ګڼلای شو.

امریکا ډیر تلاښووکړه چي افغانستان په منطقه کي دنظامي پکټونو غړی کړي ،مګر افغان ولس تل په بیطرفی کي ژوند کړی او دنړی دهیوادوسره یې دهمدغه اصل په پیروی اړیکي ساتلي دي . دا هم یو دلامل و چي امریکاتل زیاته تکیه پر پاکستان کړې او افغانستان یې تر پاکستان قربان کړ یدی.

مګر تاریخي واقعیت خو بیا دادی چي دامریکا او پاکستان ددومره دوستانه اړیکو څخه پاکستان زیاته ګټه پورته کړې ده ،د انکار نه کونکو شواهداو بیلګوڅخه دا جوته څرګندیږي هر هغه څه چي پاکستان دځان په ګټه بولي په هغه کي دامریکا سره قانع دی ، ولي هغه څه چي پاکستاني جنرالانوته زیان رسوي دوي په یوه او بله پلمه دهغو دمنلو نه سر غړولی دی . دا دامریکا دسخاوتمندانه مالي ،تخنیکي او مادي مرستواو په افغانستان کي دجهاد په نامه دبل شوي اوربرکت ؤ چي اوس پاکستان دنړي داټومي هیوادو په قطار کي ولاړ دی ، ځکه امریکا او دنړی یو شمیر هیوادو دشوروي دنفوذ دمخنیوي په خاطر دافغان مجاهدینو په نامه په میلیاردونو ډالر او ډول ډول وسلي پاکستان ته رالیږ لي . پاکستان افغانستان ته حکومتونه جوړول ،او دا دهمدغو مرستو برکت و چي پاکستان او افغانستان دالقاعده دنړیوال تررېستي سازمان په مرکز بدل سو، دا دی اوس دومره پیسې دالقاعده دسازمان او هغوي درهبرانو دله منځه وړلو په خاطر مصرفیږي چي ډیر ژر به یې شمیر ناشونی وي . دهمدغو مرستو برکت و

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي پاکستان دهغو په میلیاردو ډالرودقرضو څخه ځان خلاص کړکوم چې له بهر نه یې تر لاسه کړې وه . دهمدغو مرستو پایله وه چي دا اته پنځوس کاله پاکستاني جرنیلانو دافغانستان په کورنیو چاروکي دبربنډي او پټو لاس وهنو او مداخلونه لاس نه دی اخیستی ، زه به یې دلته بیلګي ددي لپاره راوړم تر څو ښکاره کړم چي پاکستان دامریکا او انګلیستان په مرستو دډیورنډ دکرښي پر سر له افغان ولس سره په کومه کچه دښمني پر مخ بیولې ده.

پدغه اته پنځوسو کالو کې دافغانستان او پاکستان روابطو ډیري لوړي ژوري لیدلي ،څو ځله دسفارتخانو او دپلوماتیکي مؤسسو دتړلو تر کچي پوري داړیکو خراب تیارسېدلې ده. که ددغو ټولو اسنادو او شواهدو لوستونکی عادلانه او بې پري قضاوت وکړي پدي به اعتراف وکړي چي افغانستان هیڅ کله ندي غوښتی په پاکستان کي ددولتي رژیمونو دړنګولو تکل وکړي او یا دهغه هیواد په کورنیو چاروکي مداخله وکړي .که همدا لحظه یو لوستونکې ددغو جملو په ویلو سره سوال وکړي چي دا دپښتونستان دمسلي دحل غوښتنه مداخله نه ده ؟؛ غواړم دغه پوښتونکي ته ځواب ووایم نه ! دا مداخله نه ده دا دافغانستان ددولتونو ملي او انړېواله دنده وه او ده چي دډیورنډ دتش په نامه کرښي دهاخوا پرتو پښتنواو بلوڅو قومونودسرنویشت دټاکلو مسله چي دډیورنډ دلعنتي کرښي پر اساس له خپلي مورنۍ خاوري نه جلا سویدي تل دپاکستان سره په اړیکو کي مطرح وي ، نړیوال باید دغه ټکی ډیر جدي په پام کې ولري اودا هیره نکړي چي تر اوسه دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت د ټاکلو مسله لاجمنه اولا ینحله پاته ده،چي ددواړو هیوادو تر منځ یې مناسبات ترتیاره سیوري لاندي راوستي دي . تر لمر روښانه واقعیت دادی چي پاکستان هیڅ وخت په افغانستان کي دولس دخوښي حکومت نه دی زغملی ،دا اته پنځوس کاله یې دامریکا او خپلو نورو پلویانو په مرسته زیار ایستی چي په افغانستان کي داسي یو ځواک قدرت تر لاسه کړي کوم چي بیله کوم دلیل او برهان څخه دپاکستان هرامر ورته د قبول وړ وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخځلیکونه

١ /تاريخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه.

٢ /غوث خيبري پښتانه دکلتوري ښکيلاک په زنځيرونو کې154مخ

٣ /عبدالرحمن تاج التواريخ لومړی او دوهم ټوک -157 158 مخونه

۴ /همدا اثر 159مخ

۵ /غبار افغانستان در مسير تاريخ 688 مخ

٦ /عبدالرحمن همدا اثر 422-421 مخ

٧ /دعبدالرحمن تاج التواريخ لومړی دوهم ټوک دوهم ټوک 417 مخ

٨ /دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه

/9دعبدالرحمن همدااثر 420

١٠ /د شلمې پېړۍ تر نيمايي دافغانستان دبهرنيو اړيکو تاريخ لوړويک اړاميک ليکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ

١١ /مروټ،فضل الرحيم ،په افغانستان کې دکمونيزم ظهور اوتکامل 273مخ

١٢ /عبدالرحمن پژواک خپل پښتونستان 48 مخ

/ 2006.04.06 BBC١٣

١۴ /همدااثر

١۵ /پولاد افغانستان او امريکا 148مخ

١٦ /همدا ډول ديوري کوزنتس له کتاب ،جنګ وجاسوسي درکابل ، دري ژباړه ، 2003 م کال څخه هم استفاده شوېده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

دپاکستان اوافغانستان تر منځ دډیورنډ دکرښې پر سر داختلاف پایلې.

تاریخ شاهد دی دی هر وخت چې زموږ په هیواد کې هر مثبت اوښتون راغلی او یا په نړیواله کچه دافغانستان نړیوال علایق غښتلي سوي پاکستان ته دزغم او منلو وړنه دي ګرځېدلي . او سمدستي یې په مداخلو او لاس وهنو پیل کړی دی . غواړم دپاکستان څرګنده لاس وهنو ته دمرحوم داودخان تر کودتا وروسته لنده کتنه وکړم.

کله چې په افغانستان کې د1973زکال دجولاي په 17 ورځ دچپي پوځي افسرانو په غوښنه ونډه سردار محمد دودخان په داسي وخت کې چې محمد ظاهر شاه په ایتالیا کې و دولتي واک تر لاسه کړ،هغه دګوند دمرکزي کمیټې دپرېکړې په اساس په افغانستان کې جمهوري نظام اعلان او خپله یې دجمهور ریس دنده پر غاړه واخیستل . خلکو ته دخطاب په وینا کښې یې چې درادیو افغانستان له لاري خپره سوه د خپل دولت دراتلونکي کړنلاریزو کرښو اساسي ټکي افغان ولس ته اعلان کړې ، هغه پخپله دغه بیانیه کې دپاکستان سره دروابطو په هکله داسي وویل : ((له پاکستان سره دارېکو په ارتباط باید ووایو چې دا یوازنۍ هیواد دی چې دپښتونستان دمسئلې پر سر ورسره اختلاف لرواو تر اوسه یې په حل نه یو بریالي سوې .زموږ دایمي کو ښښ به دپښتونستان دقضیې دحل لپاره دوام وکاندي)). سره له دې چې داودخان دخپل انقلاب ملګري یوازې وطنپال وبلل ، دکېن لاسو موجودیت امریکا او غربي اروپاته داندېښنې وړ و،بینالمللي عکس العملونه هم متفاوت و. پاکستان دهغه دښمنۍ او اختلاف پر اساس چې له مرحوم داودخان سره یې دهغه دصدارت له وخته لاره دامریکا او غربي نړۍ په اشاره سمدستي په دې بهانه چې ګویا دهغه سره کمونستان ملګري دي او دهغه حکومت یو شوروي پلوه رژیم دی پټو او بربنډو لاس وهناو مداخلو ته ملا وتړ ل ؛ غربي نړۍ او امریکاوه نه غوښتل چې په سیمه کې دي دشوروي سیاسي اغېزې وده وکړي.

سره لدې چې دنړیوالو اړیکو په نورمونواو اصولوکوم چې داودخان ته یې دیو ولسمشر په صفت دا حق ورکاوه چې دکوم هیواد سره څه ډول اړیکي وساتي تر هر چا ښه پوهېدل . له بده مرغه دملګروملتودسازمان هغه پرېکړې چې یو هیواد په بل هیواد کې دهیڅ ډول مداخلي او لاس وهني حق نلري دکاغذ پر مخ لیکل سوي بیله دېنه چې عملي بڼه غوره کړي دهغه سازمان دفترونوپه الماریو کې پرتې دي . تر کومه ځایه چې دپرېکړو پلي کول لازمي بڼه نلري ، سوپر پاور هیوادونه دخپلو سیاسي ،اقتصادي اوپوځي موخو دسرته رسولو لپاره دکمزورو هیوادو په وړاندي هر کاره چې ګټې یې وغواړي سرته رسولاي سي . افغانستان دیوکمزوري هیواد په توګه دپاکستان دهغو بر بنډو مداخلو او لاس وهنو ښکارسو چې پایلي یې تراو سه لا ندې څرګندي.

دذوالفقار علي بوټو په وخت کې دافغانستان او پاکستان اړیکو بل رنګ واخیست . دپاکستان چارواکو وخت غنیمت وباله او دداودخان پر خلاف یې تبلیغات غښتلي کړه ، له کودتا څخه دوي ورځي وروسته دجولاي په نولسمه نیټه دکراچي راډیو په یوه خبر ي راپورکي وویل سوه ، چې په افغانستان کې دجولاي په اولسمه دیوې نښتي په ترڅ کې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو زيات شمير كسان وژل سوي دي ، دورستيو راپورونو له مخي په کابل کي مارشل لا اعلان سوېده ،دافغانستان پولي تړل سوي دي ، دکابل هوايې ډګر تړلی دی او دخلکو پر ګرځېدو بنديز لګول سوی‌دی .اسلام آباد دافوهاتو په خپرولو پيل وکړ،چي داود خان کمونست دی او په افغانستان کي اسلام د خطر سره مخامخ دی . دلوېديځو مطبوعات او دټليېزو رسنيو وسايل هم لدې ډنډورې سره يو ځاي شول او داودخان يې روسي پلوه باله . په لندن کي ،دلندن ټايمزورځپاڼي وليکل چي دپښتونستان مسلي ته په اشاره سره ((...داودخان يو زوړ زخم بيا راسپڅولی دی ...))، پدې پسي دفرانس پريس اژانس (AFP) راپور ورکړ چي دافغانستان نوي رژيم ((...له افغانستان څخه دټولو پاکستانيانو دسمدلاسه ايستلوامر ورکړی دی ...)) ، پاکستاني چارواکو په ډير محافلو کي پدې هکله بحثونه کول چي په 1971زکال کي هند وستان له پاکستانه څخه بنګله ديش غوڅ کړ ،اوس افغانستان غواړي چي دورسانو په مرسته پاکستان تجزيه کاندي . دا تبليغات پداسي حال کي شورع سول چي د داودخان دقدرت لومړی ورځي وې ددغو تبليغاتويوازنی لامل يې د داودخان په لومړی بيانيه کي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو او دهغي دعادلانه حل يادونه وه.

دير وخت لانه و تير سوی چي ذوالفقار علي بوټو په افغانستان کي دجمهوري نظام دنسکورولو لپاره په يو لړ عملي ګامونو پورته کولو لاس پوري کړ .دمجيد کلکاني په مشری يوي ډلي د((ستم ملي)) په نامه له يوي بلي ډلي سره په ګډه چي د ((سازمان انقلابي مردم افغانستان)) نوم ورکړه سوی و دبوټو دحکومت لخوا ور سره اړيکي ونيول سوي او دهغوي د پوځي روزني لپاره يي دکرښي ها خواکمپونه پرانيستل . په اخوان المسلمين مشهوره يوه بله ډله چي په افغانستان کي يې فعاليت کاوه هم بو ټو تر خپلي حمايي لاندي ونيول، دا ډله چي د((جوان مسلمان)) او ((اسلامي نهضت)) په نامه يادېده دکابل پوهنتون دشرعياتو پوهنځی درئيس پوهاند غلام محمد نيازي په مشری د په اصطلاح ((کمونستانو))پر ضد په زوره ور پټ او ځرګند فعاليت کي لاس لاره ، د((جوان مسلمان)) ګوند په 1974زکال کي دداودخان دحکومت پر خلاف يوه پاځون کي برخه لرل . داودخان پر دغه حرکت مرګونی ګذار وکړ ، دپوهاند نيازي په ګډون دوه سوه کسان ونيول شول ، برهان الدين رباني،احمدشاه مسعود،او ګلبدين حکمتياريو په بل پسي پاکستان ته وتښتېدل،او هلته دپاکستان دآي ايس آي ،او سي آې اې تر ګډي لارښووني لاندي يې دنوروځوانانو په تر بيه لاس پوري کړ . ددي موضوع په هکله سيد قاسم رښتيا دخپل کتاب ،((خاطرات سياسي سيد قاسم رښتيا 1932-1992)) په 427مخ کي ليکي چي ((البته تفصيل واقعه را اکثر هموطنان اطلاع دارند که در واقع به ابتکار ذوالفقار علي بوټو صدراعظم پاکستان توسط ګروههاي اسلامي وابسته به جماعت اسلامي پاکستان حمله عليه رژيم متمايل به شوروي سردار محمد داود صورت ګرفت .)) دبي بي سي خبريال جيورج اراني چي په 1986او 1988کي يې په پاکستان کي دنده لرل دافغانستان په اړه خپل کتاب په 132مخ کي ليکي چي ((بوټهو له 1973زکال نه راپدي خوا تبعيدي افغانانو ته چي هدف يې همدا درباني ،احمدشاه مسعود او ګلبدين ډلي دي مالي او اکمالاتي مرستي ورکولي ،هغوي ته اجازه ورکړه سوه چي په پېښور کي خپلي قرار ګاوي پرانيزي ،او ګام په ګام دپاکستان لخوا تمويل کيده)) . نصيرالله بابر يو ځاي وايي ((د افغانستان په يو شمير ولايتونو کي دبغاوت دشروع په ترڅ کي بوټهو داود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته پيغام واستاوه ددي نغاوت ګڼ شمير له هغه سره (په افغانستان) کي دملاتړ دنشتوالي له کبله ناکامسول)) .
دپاکستان دډلييزورسنيو لخوا دپنجشير دپيښي په اړه دکراچي راډيوپه يوه راپورو کي وويل سوه چي دپنجشير په سيمه کي چريکان اوس غرونو ته وختلي ... داووسو په شاوخواکي قومي لښکر دجولاي په 22 نيټه پر دولتي پوستو پر دولتي دفترونو ير غل وکړ او زيات شمير دولتي پوليس يې وژلي دي ، دتلفاتو دقيق شمير ندی معلوم ويل کيږي چي دشپږ سو تنو په شاوخوا کي به وي.

ددوي داغه ماته او د داود خان لخوا ددوي ځپل ددي باعث وګرځيده چي رباني او ګلبدين پر دو ډلو سره وويشل سي ،رباني دجميعت اسلامي او ګلبدين دحزب اسلامي په نامه ګوندونه جوړ کړه او دپاکستان دآي ايس آي په لار ښودنه دافغانستان پر ضد په فعاليت بوخت سول . دغه تنظيمونه چي دشوروي تر تېري وروسته يې شمير په پاکستان کي اوو او په ايران کي نهو ته ورسيد له هغو اولنيو پوځي ښوونو له کمپونوڅخه دپاکستان حکومت له دوي نه دخلک دموکراتيک ګوند دحاکميت پر خلاف، افغانستان ته دروسانو تر راتګ وروسته درسانوپر ضد، بيا پخپله درباني ،ګلبدين ،سياف ،خالص ،مجددي ،ګيلاني پر ضد تر هغه وروسته دطالبانو او دادی اوس دکرزي دحکومت پر خلاف دهغو نه کارا خلي . هغه زوړ پلان زړې موخي، زوړ تياتر، ولي تنها د دغه تياتر لوبغاړي په وخت او زمان سره د پاکستان او امريکا د استخباراتي ادارو لخوا بدل سوي دي.

دمرحوم دا ود خان په مقابل کي داسلام څخه ددفاع په نامه حرکت موخه په افغانستان کي دپاکستان لپاره د جمهوري نظام او مثبت تغيررتو مخ نيوی و ، له بلي خوا داودخان دپخوا نه له پاکستان سره دډيورند دکرښي پر سر دښمني درلوده ، داودخان دصدارت په وخت کي و چي دپاکستان پرضد دعمومي سپر بری اعلان وسو. دا ځل بياد داودخان او پاکستاني چارواکوتر منځ دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت پر سر تاوتريخوالی داسي لوړ ي کچي ته پورته سو، چي دامريکا مجبوره سوه دسعودي عربستان او ايران دپاچا هانواو نورو هيوادو په مرسته د افغانستان او پاکستان تر منځ دنورمالو روابطو درامنځته کيدو تلاښونه شرو ع کړه ، داسي فکر کېده چي ددغو دو هيوادو دپاچاهانو او مشرانو دتلاښ په پايله کښي به دپاکستان او افغانستان روابط ده مخامخ دښمنی له بهراني حالت څخه دسياست ډګر ته راووزي او دسياسي روابطو په لرلو سره به دښو اړيکو په رڼا کي دډيورنډ دکرښي دبرخليک په هکله د يوي تاريخي پرېکړي پر سر سره موافقي ته ورسيږي . په 1976 زکال دجون په مياشت کي دپاکستان صدراعظم ذوالفقار علي بوټهو وهڅول سو کابل ته سفر وکړي ،هغه دخپل سفر نه مخکښي خان عبدالغفار خان چي د خان ولي خان اونشل عوامي پارټۍ نور غړو سره يې په 1975زکال دفبروري په ((8) نيټه دپيښورپه پوهنتون کي په يو بمي چاودنه کي دحيات محمد شيرپاو اودهغه ورسره اتلس ملګرو له منځه تللو نه وروسته زنداني کړی وله زندان څخه خوشي کړ.

عبدالصمد غوث چي دمحمد داود خان او ذوالفقار علي بوټو په مذاکراتو کي حاضر و ليکي ((داود خان بوټو ته وويل چي ځيني هيوادونه دپاکستان او افغانستان په دوستۍ خوشحاله نه دي ،که څه هم داودخان دکوم هيواد

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوم وانه خيست ولي هدف يي شوروي اتحاد و. داودخان دا هم وويل چي ځيني پاکستانيان په دې عقيده دي چي موږ دپاکستان ورانول غواړو، دا حقيقت نه لري ولي چي موږ په خپل څنګ کي يو قوي پاکستان غواړو . داودخان دا هم وويل چي دخان عبدالولي خان په شمول دصوبه سرحد ټول پښتانه نه غواړي چي ددوي سيمي دي دپاکستان څخه بيلي سي . دوي دپاکستان اساسي قانون ومانه اودپاکستان په انتخاباتو کښي يې برخه واخيسته او موږ ددوي دغه عمل تائيدوو)) . زما په عقيده دا دمرحوم داودخان خپل شخصي نظر و او ځانته يي څرنګه چي جمهور رئيس و د ((موږ)) خطاب کړی دی ،ځکه داودخان هم کابل ته دبوټپهو تر راتګ دمخه دافغانانو له کومو استازو سره په دې هکله مشوره نه ده کړې ،دا چي په رښتيا هم دغو پښتنو قانون منلی او په ټاکنو کښي يې برخه اخيستې او دا اوس هم برخه اخلې ، دا يو تاريخي ضرورت دی ځکه دوي مجبور دي چي دا کار وکړي ؛ ولي ددغو ټولو کړنو سره ددغه سيمي دغوڅ اکثريت ولس پرېکړه په دې هکله چي دوې غواړي دپاکستان سره پاته سي نشته ،عمده او لانجمنه مسله هم داده چي دغه ولس ته په واقعي بڼه په يوه دموکراتيکه فضا کي بېله مستقيمي او غيرمستقيمي مداخلي او تأثير ښندونوواک ورکړه سي چي خپل برخليک په خپله وټاکي.

دپاکستان صدراعظم بوټپهو داود خان ته وويل ((زه په دې خوشحاله يم چي دافغانستان مشر په خپلو خبرو کي پر پاکستان باندي دارضي ادعا خبره ياده نه کړه)) . درنو لوستونکو تاسو داکوچنی کرښه ښه دقيقه ولولی بوټپهو هم پدي پوهېږي چي ارضي ادعا خو سته ، ولي دا چي دا ود خان ياده نه کړه نو دی ډير خوشحاله دی او هغه ته يې ګويا کورودانی وواېه.

دبوټپهو دسفر په پاي کي ددواړو هيوادونو تر منځ يوه ګډه اعلاميه لاس ليک سوه . په دغه اعلاميه کي داختلافونو حل دباندونګ دکنفرانس دګډژوند دپنځو اصلونو پر نبا غوښت سوی و . ځيني تاريخ پوهان پدې نظر دي چي دبوټپهوکابل ته پدغه سفر کي دافغانستان ته دپاکستان له کراچي بندر څخه دتجارتي مالونو دترانزيت په توګه دمالونو دوړلو راوړلو پر سر خبري سوي دي او بوټو دنړيوالو هغو نورمونو په اساس په وچه پوري تړلي هيوادونو ته حق ورکوي د هغه همسايه هيوادد بندرواوخاوري له لاري چي بحر ته لار لري خپل ټول مالونه دترانزيت په شکل خپل هيواد ته راوړي پر مسله تر مذاکراتو وروسته موافقه شودلي ده .که څه هم پدې هکله نږدې درو پنځوس کاله پخوا (1950زکال) داسي يوه موافقه دپاکستان او افغانستان تر منځ لاس ليک سوې ده ، خو تر ننه پوري پاکستان دغه موافقي ته وفادارندی پاته سوی ،کله دترانزيت مالو دوړلو راوړلو لپاره ليست جوړه وي او کله بيا دوه يا درې قلمه شيانو ته اجازه ورکوي ځيني وخت دټولو نړيوالو نورمونو خلاف دافغانستان دسوداګرو پر مخ بندر تړي ،دځينو خبري رسانو په خبر دافغان سوداګرو هغه مالونه چي په 1980او ياتر هګه وروسته دکراچي بندر ته رارسېدي يو زيات شمير يې تر اوسه هلته په کانتينرونو کي پراته دي دا چي دغو افغان سوداګرو ته زيان رسېږي پاکستاني جنرالان او صدراعظمان يې پر وا نه لري . داودخان په 1976زکال داګست په شلمه دڅلورو ورځو لپاره پاکستان ته رسمي سفر وکړ. په هغو مذاکراتو کي چي دسيد وحيد عبدالله او عزيزاحمد تر منځ وسوې ،عزيز احمد داسي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشنهاد کړی وچي که پاکستان دپښتنو او بلوڅو مشران دبنديخاني څخه ازاد کړي ،آيا دهغه په مقابل کي افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پېژني ؟ او دپښتونستان تر موضوع تېرېږي ؟ په پاي کي داسي فيصله وسوه چي په اوسنۍ ګډه اعلاميه کي دي دکابل داعلاميي تايد وسي . عبدالصمد غوث دافغانستان سقوط 146مخ ددغو وداړو سفرونود پايلو څخه خلکو داسي ارزو لرل او فکر يي کاوه چي ددواړو هيوادو تر منځ به اړيکي ښه سي . خو د1977زکال دجون دمياشتي پر پنځمه ورځ دجنرال ضياالحق لخوا په پاکستان کي پوځي کودتاوسوه او ددواړو هيوادو تر منځ تماسو نه پرې سول . مګر امريکا تر حه مودې وروسته ضياالحق وهڅاوه چي دشوروي دنفوذ دمخنيوي په خاطر افغانستان سره ښه روابط وساتي ،په همدې اساس جنرال ضيا د1977زکال داکتوبر په مياشت کابل ته سفر وکړاو دسفر په وخت کښي يې داود خان ته پاکستان ته دسفر بلنهورکړه . په دغه وخت کي چي جنرال ضيا دبلوڅو او پښتنو ټول بنديان ازاد کړي و د1978زکال دمارچ د مياشتي پر پنځمه نيټه داودخان پاکستان ته سفر وکړ . داود خان دپښتنواو بلوڅو دمشرانولکه ،خان ولي خان ، غوث بخش بيزنجو،عطاالله منګل،او خير بخش مري سره دجنرال ضياالحق په مخ کي ليدنه وکړه . د داودخان دسفر په وروستۍ ورځ دپاکستان خارجه وزير آغاشاهي افغاني هيئت ته يو ليکلې متن دامضالپاره وړاندي کړ چي په هغه کي ليکل سوي و،((افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پېژني ،افغانستان دپښتونستان تر ادعا تېرېږي ،دواړه هيوادونه به يودبل پر ضد پروپاګنډ نه کوي ،دواړه هيوادونه به يو دبل سره اقتصادي مرستي کوي)) . سيد وحيد عبدالله ددغو مطالبو په هکله آغاشاهين ته وويل چي افغانستان ددغه ليک نور مطالب مني ولي ددغه ليک لومړۍ دوه ټکي بايد دافغانستان دلوي جرګي له خوا تصويب سي . په پاي کي دمحمد داود او جنرال ضياالحق داسي موافقه وسوه چي داعلاميو پر ځاي بايد دواړه هيوادونه يو پر بل باندي اعتماد وکړي.

دمارچ دمياشتي په اتمه نېټه داودخان په يوه مطبوعاتي کنفرانس کي برخه واخيستل ،ده ديوه خبريال ددي پوښتني په جواب کي چي آيا د ده او جنرال ضيا تر منځ دډيورنډ دکرښي په هکله خبري سوي دي او که يه ؟ داود خان په جواب کي وويل ،((ما او جنرال ضيأ پر ذيعلاقه ټولوموضوعاتوباندي خبري کړي دي چي هر موضوع به په خپل وخت کي ددواړو هيوادو تر منځ حل سي)) . عبدالصمد غوث هغه اثر 146 مخ

زموږمنلی شاعرګل پاچا الفت وايي : ((ښه سړی چي دبدانوسره منل سي دده فکر دهغو فکر کي حل سي))

زه پدې عقيده يم چي دپاکستان دکورنيو چارو پخوانی وزير جنرال بابر دپژواک دخبري اژانس سره په مرکه کښي دداودخان داخبر ه تکرا ره وي کوم چي خبرلوڅ ته يي کړي ده ممکن هلته يي هم آغاشاهي ته دا خبره کړې وي . داودخان دخپل واک په لومړيو وختو کي دشوروي سره ښه روابط لرل مګر امريکا ته دا دمنلو وړ نه و،له هري خوا يي پر داودخان فشار راوړی چي دروسي سره خپلي اړيکي ضعيفي کړي ، په دې خاطر يي دايران او سعودي پاچاهانو ته دنده سپارلي وه او همدا شان دمصر جمهور رئيس انور السادات پدي ګمارل سوی و چي داودخان له شوروي سره دښو اړيکو نه واړه وي . هغه ددغه کار په سرته رسېدو برياله سو دداودخان روابط دروسې سره ساړه شوه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمهوریت په دوهم کال یي دشوري پلوه ټول هغه کيڼ اړخه کودتاچیان چي دی یې واک ته رسولی و له دولتي څوکیو گوښه کړه ،او دهغو ځاي دامریکا اوغربي اروپا پلویانوته ورکړه سو . داهغه وخت دی چي افغانستان د نړی دمخالفو دو زبرځواکو دمبارزې او سیالی میدان وگرځېد.

په دې وخت کي دساړه جنگ سړوبادونو سره هرڅه له منځه وړل او نړی ددو زبرځواکو دسیاسي اغیزو او اقتصادي گټو دترلاسه کولو په خاطر ټوله نړی په زور یا رضا پر دو برخو وېشلې وه او هغه چي ځانته يي بیطرفه وایه هغه مجبوربېده چي یو طرف ونیسي.

زه فکر کوم دډیرنړ دکرښي ددواړو خواو پرتو قومونوداسي تور بخت دی ،کله چي دا کرښه لیکل کېده عبدالرحمن خان یو خو خپل واک ساته او بل دمسیدو او وزیرو څخه خفه و،هغه وخت چي داود خان ددې مسلي دحل تکل وکړ امریکا وتوانېدل د داودخان په مقابل کي دشوروي رهبر بریژنیف دځان غوښتني سیاست دښکاره کولو څخه دومره گټه پورته کړي چي هغه هم نور ونه غوښتل له غربي نړی ،امریکا ،ایران او پاکستان سره اړېکي خراب کړي ځکه يې وویل ددواړو هیوادو تر منځ باور اساسي خبره ده او کوښښ یې شروع کړ چي دپاکستان سره خپل اړېکي داوستانه کړي دا چي داودخان به بیا بل وخت څه کول او دډیورنډ دکرښي په هکله یې څه پلان لاره متاسفانه څوک نه دي خبر ،ځکه دخپلو پټو پلانو په هکله هغه دهیچا سره راز نه دی شریک کړی . واک ته ورسېد هغه هم ډیر ژر دنورو هیوادو تر سیاسي تاثیراتو لاندي راغلی ، امریکا وتونیدلاي سوه دمختلفو لارو هغه هیوادونه چي پخوا یي په افغانستان کي اقتصادي سرمایه گذاري نه کول په پانگه اچونه شروع کړي،او له بلي خوادافغانستان په اړوند دشوروي اتحاد سیاسي تگ لاره داسي وه چي بل هیڅ هیواد ته يې اجازه نه ورکول چي دافغانستان سره نږدې سیاسي ،اقتصادي او فرهنگي اړیکي ولري ،دپوځي اړیکو په هکله فعلا څه نه وایم چي موضوع اوږده نسي.

دبېلگي په توگه کله چي په 1977زکال کي داودخان مسکو ته سفر وکړ ،په یوه غونډه کي بریژنیف دشوروي مشر له داودخان څخه تپوس وکړ چي آیا دا رښتیاده چي تاسو له امریکا څخه مشاورين غوښتي دي ؟ داودخان په متأ ثراو لوړ آواز بریژنیف ته په جواب کي وویل ،زه دیوه آزاد هیواد دجمهور رئیس په توگه هیچاته دا حق نه ورکوم چي زماڅخه داسي پوښتنه وکړي ،او له غونډې ولاړ سو . بریژنیف دداود خان دخداي په امانی لپاره هوايي ډگر ته ورغلی تر څو هلته خپله خبر ترمیم کړي ،مگر دغه لیدنه ډیره لنډه یعني پنځه دقیقي وه او هلته دمهمو خبرو مجال پیدانسو. تر دغه وروسته ددواړو هیوادو په اړیکو کي ډیر زیات سوړوالی راغلی اوپایله يې داسوه چي داودخان دایران ،پاکستان او دنړی دنورو هغو هیوادو سره چي دروسې مخالف وه په زیاته علاقه غوښتل ښې اړېکي ولري ؛دغه وخت دی چي داودخان پاکستان ته سفر کوي ، دسفر جریان مي مخکښي ولیکه .یوه خبره غواړم ووایم چي له بده مرغه زموږ په هیواد کښي دهغه غرور پر اساس چي افغانان يې لري له عادي خلکو نیولې ،سیاسي گوندونو ،دولتي چارواکو او ددولت مشرانو ،(له شاه نه تر گدا) پوري دافغانستان دملي گټو په مفهوم یا پوه سوي نه دي او یایي نه دي غوښتي چي له ملي گټو نه په میړانه دفاع وکړي ، تل یي وطن تر هغو گټو قربانکړی چي دوي غوښتل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دډېر غټو مسايلوسره يي داحساساتو پر بنياد برخورد کړې دی . نړيواله وضعه او په افغانستان کي سياسي حالت داسي راجوړ سو چي د مرحوم داودخان حکومت ډېر دوام ونکړ ، تر هغه ورسته په افغانستان کي د1357 ش کال دثور په امه ورځ دافغانستان دخلق دموکراتيک گوند ديو وسله وال پاڅون په پايله کي واک تر لاسه کړ ، څرنگه چي دغه گوند سياسي او اېډيالوژيکي اړيکي له شوروي اتحاد سره وې ، او نړۍ چي پخپله دشوروي او امريکا په خوښه پر دو قطبو ويشل سوې وه افغانستان په شرقي قطب کي واقع سو ،ما مخکښي هم دامريکا دحکومت هغه يوه نظر ته چي دافغانستان په اړونديي ددوي پاليسي ښکاره کول ايشاره کړې وه چي دوي ويل اوس افغانستان موږ ته ستراتيژيک ارزښت نلري اوکه شرايط تقاضا وکړي نو شوري به افغانستان تر خپل کنترول لاندي راولي.

دپاکستان تبر ته خداي لاسته ورکړ ،موقع څکه غنيمت وه چي دپاکستان په دغه شوم پلان کي چي په افغانستان کي ددوي په اصطلاح دکمونستانوسره مبارزه او اسلام دشوروي له تعرض نه په ژغورلو کي اروپايي هيوادونه او امريکا هم خپله تياري او علاقه وښودل . دامريکا لپاره داسلام او افغانستان مسله دومره مطرح نه وه څکه دوي پخپله عيسوي مذهبه دي ،دهيڅ منطقو له مخي عسويان داسلام دپياوړتيا لپاره ځانونه مکلف نه بولي اونه هم ورسره علاقه لري ، داهم بايد ووايم چي پاکستان ته هم داسلام او پر افغانانو باندي دسرولښکرو دتيري مسلي هيڅ ارزښت نه لاره او نه يي پر افغان ولس زړه خوږېدی . دغه افسانه چي روسانو غوښتل دپاکستان له خاوري دهند سمندرته ځان ورسوي دډېرو لپاره څکه دقبول وړنه ده چي شورويانو هيڅ وخت دا نه غوښتل دامريکايي پوځ سره مخامخ په جگړه کي وجنگېږي . پاکستان له ډېر پخوا نه په سيمه کي دامريکا دستراتېژيکو اغېزو دمرکز په توگه پېژندل سوی و او شورويان پدې ښه پوهېدل چي په هيڅ قيمت هغوي دپاکستان پر خاوره تعرض نسي کولاي ،دوي البته لکه دافغانستان دتاريخ په اوږدو کي غوښتل چي په افغانستان کي بل هيواد لکه امريکا او يا دامريکا پلوی هيواد غوښن سياسي ځاي ونه لري ؛ په ساده الفاظو افغانستان روسانو هغه پوله گرځولې وه چي له هغي نه بل هيواد دپخواني شوروي په جمهوريتونو کي دنفوذ امکان نه دی پيدا کړی .په دغه وخت کي چي په نړۍ کي سوړ جنگ اوج ته ورسېد ،د زروي وسلو، دليري او نږدې واټن دويشتلو د پرمختللوتوغنديو او عصري جنگي الوتکو دجوړېدو پر سر رقابت ودمره غښتلی سو چي درونالد ريگن په وخت کي دستورودجنگ په نامه پلان طرحه سو،پر گرينادادامريکا لخوا حمله وسول ،هره لهظه کيوبا ،نيکاراگوا ،جنوبي يمن ،ويتنام ،لاوس او کمپو چيا تر تحديد لاندي وه ،دبي پرې هيوادونو نړيوال سازمان او داسلامي کنفرانس هيوادونو سازمان ددواړو زبرځواکودځان په پلوې داستعمال په خاطر تر فشار لاندي راوستی ؛او له بلي خوا په افغانستان کي دسياسي حاکموکړيو په منځ کي اختلاف ،او دحاکم ځواک عملي تير وتني شورويان وه دې ته وهڅول چي په افغانستان کي دعملي شته والي په صورت کښي دنورو هيوادو دنفوذ مخه ونيسي ،او داسي څوک دواک پر گدی کښېنوي چي بيله قيد او شرطه نه دشورويانو خبره ومني ،دهمدغي موخي دسرته رسېدو په خاطر چي شورويانو په منطقه کښي دخپلو گټو دساتلو يوازنی لار گڼلې وه د1979زکال ددسمبر په اوه ويشتمه نيټه دټولو نړيوالو نورمونوخلاف يې دافغانستان پر حريم دپوځي تيري په پايله کي ببرک کارمل چي هغه وخت په شوروي کښي ودکابل پر تخت کښېناوه . پاکستان دشوروي ددغي تاريخي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیروتني څخه په استفادې سره غوښتل ددغه امکان څخه په ګټه پورته کولو سره خپل شوم پلانونه چي دافغانانو پر سرسیاسي تجارت ، دهیوادورانه ونه او دافغان ولس دابد لپاره کمزوری کول و.

دپاکستان داستخباراتو یو جګپوړی چارواکی ډګروال یوسف چي د1980راپدې خوا دآي ایس آي معاون او و دافغانستان دڅانګي د رئیس په توګه دنده لرل په خپل ((فاجعه قرن ما)) نومي کتاب کي د افغانستان سره دپاکستان ددښمنی نه ډکو پلانونو څخه چي خپله یې هم په دغه تاریخي خیانت کي برخه درلوده داسي پرده پورته کوي او لیکي:

ما دافغانستان دڅانګي دمسؤل په توګه مجاهدینوته پوځي ښوونې تر سره کولې ،همدا شان مي هغوي په وسلو سمبالول ، دهغوي دعملیاتو دځاي ټاکلو او دعملیاتو لارښوونه مي پر غاړه لرل . هغه یو بل ځاي لیکي ،زموږ (پاکستان) موخه دا وه چي اهسته اهسته افغانستان اورته ور وغورځوو .. . . .،جالبه اودپاملرني وړتکی دي ؟ ولي پاکستان او دهغي جاسوسی شبکي غوښتل چي افغانستان دجګړي په اور کي وریت کړي ؟

امریکا او دهغه غربي ملګروپه ټوله نړی کښي د زیات شمیر اسلامي او عربي هیوادو په ځانګړي توګه سعودي عربستان ،منځني اسیا هیوادو او پاکستان په مرسته دشوروي پر خلاف جګړه داسلام په خطر کي دی تر نامه لاندي چي په 1980زکال کي پیل سوه توده ساتل ؛ددوي اساسي موخه پر شوروي باندي سیاسي،پوځي فشار او هغه د افغانستان په جګړه کي ښکیل ساتل و ،تر څو امریکا له شوروي نه دویتنام غچ (انتقام) و اخلي ، امریکا او غربي هیوادو ته داسلام ددفاع مسله مطرح نه وه او نه ددغو هیوادو دولتي چارواکو ته په قانون کي دا واک ورکړه سوی دی چي داسلام دغښتلتیا لپاره دي په میلیارډونو ډالره مصرف کړي ،افغانان باید دغه اساسي ټکي ته تل پاملرنه وکړي.

داښاغلی وړاندي اقرار کوي او لیکي ما په 1983زکال کي ((لس زره ټنه وسلي او مهمات))تر لاسه کړه ، دوسلو دا اندازه په 1987زکال کي ((65زره ټنو)) ته ورسېده ،ما دا وسله هغه چاته زیاته ورکول کوم چي په افغانستان کي یې زیاتي خرابې تر سره کولې . زه پدغه خبره باور نلرم چي دوي دټولو وسلو او مهماتو څخه چي دپه اصطلاح جهاد داور دلګونکو لخوا دوي ته لیږل کېدې په((سلو کي شل)) دپاکستان دپوځ په نامه اخیستې .جالبه خو دا هم ده چي دوي دا حق پخپله ځانته بیل کړی و ،او ولي شل په سلو کي ؟؟؟.

ډګروال یوسف خان اعتراف کوي چي دوي یوازي د1983زکال څخه تر 1986زکال پوري دمجاهدینو ((80زره)) کسانو ته پوځي ښوونه کړې ده . نوموړی وایي په افغانستان کي داور دلمبو دساتلو ورځنی مصرف نږ دې ځلوېښت میلیونه ډالره و که داومنو دې ټکي ته رسېږو چي دافغانستان په سوځولو کي په دا دولس کاله کي تر 150((میلیارده ډالره زیات مصرف سوی دی .پداسي حال کي چي زموږ دا وړوکی هیواد په دغو پیسو څو ځله داروپا تر هر هیواد ښایسته جوړید اي سو !!! . دا چي پاکستاني پوځیانو دخپلو تر بیه سو نوکرانو سره دعملیاتو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکنترول لپاره دټولو بين المللي نورمو نو خلاف زموږ هيواد ته پر خپل سرسفرونه کول او ياپي جعلي فلمونه جوړول تر څو نړېوالو ته ددوي په خوښه بازي ورکړي ،هغه څه دي چي زيات افغانان ددغه شان غولونکو ننداړو شاهدان دي.

دا معاون صاحب وايي :کله چي شورويانو پريکړه وکړه چي خپل وسله وال پوځونه له افغانستان څخه وباسي امريکا ته دا ډار پيداسو چي اسلامي فنډمنتاليست گلبدين حکمتيار ديوه بل خميني په څير صحني ته رانسي ،په همدې خاطر يي خپلي مرستي پر مجاهدينوو دروليې ،او ديوې نوي طرحي او پلان دپلي کولو په فکر سول . ددغي ليکني څخه دا څرگندېږي چي امريکا له شوروي نه خپل غچ واخيست او هغوي يې دافغانستان څخه ددپارلس زرو وسله والو کسانودژوند دلاسه ورکولو نه وروسته وتلو ته مجبور کړه ؛ داوه دامريکا اساسي موخه او ارمان چي تر سره شو. اوهغه چي لس کاله يې هغوي ته دوسلې او پيسو نه نيولې هر څه برابرول او دهميشنۍ دوستۍ او تل پاتو مرستو وعدې په ورکولو سره يې دشوروي په مقابل کي جنگول پر بتې بيابان پرېښودل او ټولو ته يي شا واړول ،او امريکا هم له شورويانو سره يو ځاي تنها روسانو په ناکامۍ او امريکايانو پهدې غرور چي شوروي يې پر گونډو کړ له افغانستان څخه لاس پر سر شول ،په امريکا کي دا څو وم ځل و چي امريکا داسي تير وتنه وکړه ،پر دغه تير وتنه دروان 2005زکال داکتوبر په دولسمه دامريکا دبهرنيو چارو وزيري کاندوليزا رايس دښاغلي کرزي سره تر ملاقات وروسته خبر يالانو ته په ډاگه کړه او ويې ويل امريکا نه غواړي پخوانۍ تير وتنه تکرار کړي او افغانستان پرېږدي.

ډگروال يوسف نور هم وړاندي ځي او وايي ،دسي آي اې افسرانو دپاکستان افسرانو ته پوځي ښووني ورکولي او هغوي بيا دافغاني تنظيمو کسان تربيه کول، هغه وايي يوازي په 1983زکال کي موږ په ځانگړو کمپونو کي دري زره نفرو ته پوځي تر بيه ورکړه.

که سرې پوره او ښه ځير سي او اسناد عميق وڅېړی داسي زياتي بيلگي ليدل کيږي چي ددعربي او اسلامي نړۍ څخه لکه داروپايي هيوادو نه هغه ځوک دغه جگړي ته هڅول کيده چي ټول عمر يي په لاوبالۍ کي تېرېده ، دهمدغوکسانو څخه بيا پدغو کمپونوکي دافغاني جگړي او نړۍ وال ترورېزم لپاره تر بيه کيدل.

متاسفانه دپاکستان دا کرغيڼ ارمان داسي تر سره شو چي تر اوسه هم افغانان دپاکستان ودال او چپاټي ته اړدي .او تر اوسه لاهم تر دو ميليونو زيات افغاني کډوال دپنجاپي تورلينگيو تر شلاخو لاندي له يوه ځاي نه بل ځاي ته کډي کوي ،دسپکاوي او تحقير په شرايطوکي دجلاوطنۍ شپې او ورځي تيروي ؛ په زرهاو افغانان ددي انسان دښمنو په زندانو کي بيله کوم جرم نه شپې سبا کوي ،خودافغانستان اوسني مشران هم دپخوانيو پر پله پل ايږدي او له هر څه نه يي ځان بې غمه نيولی دی ، که دغه دطالبانو ټک ټوک نه وي دسرې سره داسي فکر پيدا کيږي چي دافغاني جگپوړو چارواکو دپښتنو او بلو څو دسرنويشت دستونزي دهوارولومسله چي دا يوسل او دولس کاله يي افغان ولس پر سر زوربدلی دی ،کربدلی دی اوځانونه يې شهيدان کړي به بيا هم ټول هيرسوه . زما خبر دا معني نلري چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی کرزی دي هم دعمومي سپر بری اعلان وکړي ، په دي هر څوک ښه پوهېږي چي مرکزي حکومت او دولسمشر امر که دمحلي چارواکي خوښه نه وي تر ارګ دباندي دمنلو وړ نه ګرځي دا خو پرېږده چي دبل سره پوځي ډغري ووهل سي،ولي دسولي او خبرودلاري ددغه ناسور دزخم دجوړېدو وخت څکه دی ، همدا اوس هغوی چي دډيورنډ دکرښي زېږېدونکي اويا پالونکي دي دواړه په افغانستان کي عملا وجود لري او داروپايي هيوادو داستازو په ګډون ټوله نړی یي ويني چي غوا توره او شيدې سپيني دي.

تر دو لسيزو زيات پدې نامه چي دروسانو په مقابل کي جهاد دی زموږ دولس ((يوميليون او دري سوه زره)) انسانانو خپل خوږ ژوند دلاسه ورکړه او همدا اخس هم هره ورځ افغان او افغانستان ته راغلي بهرنيان دپاکستاني چارواکو ،آي ايس آي او اسلامي بنسټپالودترهګريو قرباني دي، هيواد پداسي کنډوالو بدل سو چي بيا جوړونه يي يې يوه پيړی وخت ته اړتيا لري.

زه اوس په تفصيل سره نسم کولاي په افغانستان کي دکورنۍ جګړي داور دلمبو دساتلو لپاره دپاکستان او بهرنيانو دټولو کړنو بيان وکړم ، خو له هغي ورځي نه چي دډيورنډ دکرښي سهيلي پلوته دکډوالو لپاره کمپونه جوړسول او دوسلو داستعمال اوپوځي ښونيزکار لپاره ځانګړ ي کمپونه وټاکل سوه له اروپا،امريکا،عربي نړی څخه ډول ډول مرستي پاکستان او ايران ته شروع سوي ،دهغه اختلاف په اساس چي دامريکا او ايران تر منځ موجود و دمالي مرستو او وسلو زياته برخه په پاکستان کي ميشت تنظيموته رسيدل اود پاکستان له لاري يې تر لاسه کول . دا بايد جوته سي بيله هغو عملياتو چي ((سي آي آي)) او نورو استخباراتي شبکو دځانګړو موخو دتر سره کولو لپاره سرته رسولې نور ټول کارونه او عمليات دپاکستان د،آي ايس آي او سي آي آي تر ګډي اومستقيمي لارښودني لاندي تر سره کېدل ،څو څله پاکستاني او امريکاي جنرالانو او دولتي جګپوړو افغانستان ته دوسله والو کسانو سره بيله کومي ويزي سفرونه کړي دي ،پاکستان دافغان جنګياليو لپاره زموږ دهيوادپه مختلفو سيمو کي سمڅي او تونلونه کيندلي دي ،پدي کار کښي بيا تر هر چااسامه بن لادن زيات مهارت درلود . تر 1982زکال پوري اسامه بن لاد څوځلي پاکستان ته دسعودي داستخباراتو په هڅونه راغلی ،هغه په عربي نړی کي دافغاني تنظيمونو لپاره مالي مرستي راټولي کړي او په پاکستان کښي يې داستاد رباني ،ګلبدين حکمتيار، رسول سياف ، احمد شاه مسعودته رسولې دي . بن لادن پر وهابي طريقه ډير ټينګ سړی و څکه يي تر هر چازياتي مرستي رسو سياف ته رسيدې . هغه پر مالي بسپنه سر بيره تر مځکي لاندي دتونلونو او نورو مرکزونو دجوړولو کار شروع کړ.

پوهاند ډاکتر کاکړ ليکي : ((ديو امريکا يي ژورنالست رابرت فکس په وينا چي هغه دبن لادن سره دمرکه کولو په منظور په يو داسي تونل کي انتظار ايسته چي شل فوټه لوړ ديوکلک غره په ډډه کي دسل ګونو مترو په اوږدوالي کندل سوی و.اسامه بن لادن دمولوحقاني لپاره خوست ته نژدې په ژوره کي ډير کلک مرچلونه او نظامي مرکزونه جوړ کړه دتوري بوري تونلونه هم دبن لادن په مالي مرسته او ابتکار جوړسول . نه يوازي اسامه بن لادن دتنظيمونو سره مرستي کولې ، په عربي نړې او سودان کښي يې خلک هڅول چي پاکستان ته ولاړ سي او دشوروي سره په جګړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي دتنظیمو ملا وتړي بلکه دغربي هیوادو نو ځیني حکومتونو هم پخپلو هیوادو کي هغه فاناتیک مسلمانان چي پر جهاد مین وه هم هڅول چي هلته ولاړ سي تر څو هلته مړه سي او دوي يې له شر، فساد او ورانکاریو نه خلاص سي . دسعودیانو په برخه کي ښکاره خبره داوه چي هغوي تل حاضر وه افراطي اسلامستان تمویل کړي څو هغوي له سلطنت نه چیرته لیري واوسیږي . په عمومي ډول عربي واکمنو خیال نه کاوه چي شورویان به په افغانستان کي ووهل سي اوله عربي ځوانانو نه به یو هم ژوندۍ راستون سي .)) پوهاند ډاکتر کاکړ طالبان او اسلامي بنسټ پالنه 275_274مخونه

جنرال ضیا غوښتل چي داسلامي نړۍ مشرتوب تر لاسه کړي او په منځنۍ اسیاکي دشوروي پر ضد اسلامي مخالفت په حرکت راولي .او واشنگتن بیا غوښتل چي ټوله مسلمانه نړۍ دشوروي پر خلاف دافغاني تنظیمو تر څنگ ودروي ،سعودیانو موقع ومنده چي وهابیت خپور کړي ،او له خپلو نا راضه افراطیونو څخه ځان خلاص کړي . مگر په عمل کي بل څه وشوه ،اسلامي افرطیان ډیر مړه نه سول او هغوي بیرته ژوندي ورسیدل ،دغو رضاکارو دشورویانو تر وتلو او په افغانستان کي دتنظیمي حکومت تروجوړولو وروسته ډیري غټي ستونزي را پیداکړي ، دهغو نه زیات شمیر يي پخپلو هیوادو کي ددولت پر خلاف فعالیتو کي فعاله برخه اخیستې او يو زیات شمیر يي دهغواړیکو په اساس چي بن لادن هلته ورسره نیولي وې تر اوسه دامریکا اروپا ضد فعالیتو کي بر خه اخلي . د1982زکال نه تر 1992زکال پوري درضاکارو شمیردپاکستاني ژورنالست احمد رشید په وینا پنځه دیرش زرو تنو ته رسیده ،چي دنړۍ د 43 ملکونو نه يي پدغه جگړه کي برخه اخیستې وه.

د پاکستان په مدرسو او ښوونځیو کي تعلیمي نصاب او دمضامینو په منځپانگه کي داسي اووښتون راغلۍ چي ټول ماشومان يي په اصطلاح جهاد ته هڅول ،درياضي په کتابو کي د دوه جمعه دوه پر ځاي دوه ټوپکه جمع دوه ټوپکه څوکېږي او یا درياضي نوري ساده معادلي ددوسلو دنومو په یادولو سره ماشومانو ته ورزده کېدلې ،په کتابو کي دداشان تغیر دراوستلو لپاره په سوېټن کي دیوه عربي اسلامالوگ (اسلام پوه) په وینا تر درې سوه میلیونه ډالرو زیاتي پیسي ولگېدې،او ددغه کار لپاره له امریکانه څوتنه پوهان لېږل سوي وه . مگر کله چي په 2001 کال کي ددنړیوال تجارتي ماڼي دتروریستي حملي په پایله ړنگه سوه او امریکایانو تصمیم ونیو چي باید دتروریستانو او دهغو دحامیانو طالبانو درژیم جرړي به باسي ،په پاکستان کي له سره په دغو کتابو کي دنوو اوښتنو او تغیراتو دراوستلو لپاره تر هغه پخوا مصرف سوو پیسي زیاتي لگيږي چي دا ځل په ښوونځیو کي ماشومان او تنکي ځوانان دافرطیت څخه د نورمال اومتمدن ژوند پیژندلو ته راوگرځوي . دامریکا ،پاکستان او په جنگ کي دټولو شریکو هیوادو دملیاردو ډالرو دمصرف په پایله کي او دسي آي اې دیوې ځانگړي پروژې دبري په ترڅ کي چي میخایل سرگیویچ گرباچوف دشوري نظام وړنگولته وهڅول سو ، دختیځې اروپا سوسیالیستي هیوادو ته دشوروي له نفوذ څخه دخلاصیدو لپاره لاره هواره سول ، په نړۍ کښې دختیځې اروپا او یو شمیر نور هیوادونه يو په بل پسي دشوروي داغېزې څخه خلاص سول . پر دغو هیوادو باندي دشوروي پلوه رژیمونو دساتلو په موخي پخوا نۍ مرستي په ټپه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېدلي ؛ طبعي ده چي پدغه شرايطو کي ټوله نړۍ په يوه عجيب او غريب سياسي توفاني حالت کي قرارونيو، هيڅوک نه پوهېدل چي څه کيږي دافغانستان په شان رژيمونه چي دجګړي ددوام په موجب يي بهرنيو مرستو ته حياتي اړتيا لرل دبهران سره مخامخ سول . او له بلي خوا روسي رهبرانو په افغانستان کي هغه پروژه چي پترکبير او نورو روسي مشرانو درلود ،ګويا دلړکيو دحق څخه دفاع چي په واقعيت کښي يې تر همدغه نامه لاندي خپل پلويان او نوکران روزل راوړاندي کړه. دهغه ګوند په دننه کښي چي دوي ورسره په کلنو کلنو ددوستۍ اړيکي درلودې ټول روابط قطع او دامريکا په شان يي هغه ته شا واړول ،دمرحوم نجيب الله دحاکميت په موجوديت کي يې دبرهان الدين رباني اودهغه دپلويانو سره په مسکو کي ددپلوماتيکو نورمونوپه اساس رسمي ملاقات وکړ، او ددغه ملاقات ټول جريان په پراخه پيمانه ددوهيوادو دمشرانو دملاقات په بڼه خپورسو ،دشوروي ټولو جريدو او مجلو دافغاني تنظيم درهبرانوپر دغه سفر سياسي تبصري وکړې . زه هغه وخت ديوه رسمي سفر په موخه هلته وم ،مسکو ته ددوي په راتګ سره دټول سياسي حلقوپه منځ کي دا ګنګوسي چي ډير ژربه ډاکټر نجيب الله له واکه ګوښه سي غښتلي سوې ،او له ورايه دا معلوميده چي نوردمرحوم نجيب الله دبخت ستورۍ لوېدلې دی . څېرنکي پدې باور دي چي په دغه لومړي علني ملاقات کي روسي مشرانو لخوا رباني ته دنجيب درژيم دړنګېدو په خاطردهمکاريو وعده ورکړه سوه ، ددوي دهغه پلان سره چي دګوند په دننه کي به پر نجيب پر خلاف کودتاکوي ملاتړ څرګند کړ . داحمدشاه مسعود په رهبرۍ يي دګوندپه لوړو مقامونو کي دهغو په وسيله چي له ډير پخوا يې داحمد شاه مسعودسره اړيکي لري حاکم ګوند له دننه ټوټه ټوټه کړ،چي پايله يي مرحوم نجيب الله زنداني کيدل او له وطنه د دغه ګوند د اکثريت غړو جبري فرار شو.په 1992زکال داپريل دمياشتي په اتمه ورځ دولتي حاکميت ړنګ او دپاکستاني جنرالانو سره چي جنرال حميد ګل يي په سر کي و دتنظيمو رهبرا کابل ته راننوتل . دنواز شريف او نورو جنرالانو هغه ارمان چي په خوب يې نه ليده تر سره شو ،دافغانستان ددولت ،او وسله والو قواو دړنګېدو امر نوازشريف لخوا صادر سو. نواز شريف دپاکستان هغه صدراعظم و چي په خپله انتخاباتي مبارزه کښي يې په ټوله سپين سترګۍ سره دافغانستان دقوي او غښتلي اردو له منځه وړل دخپلو افتخاراتو اودافغانستان په مقابل کي له برياو څخه بلل ،ولس ته يې ويل که تاسو دا ځل ماوټاکۍ افغانستان به په پنځمه صوبه بدل کړم.

دتنظيمو رهبرانو لا دپاکستاني او سعودي عربستان له استخباراتي جګپوړو سره دپاکستان دبري شيريني نه وه خوړلې چي په هډکو او له پخواني حاکميت څخه پاته شوې ملي دارايي يې داسي سره وټکول او توپو سره وويشتل چي دکابل ښکلی ښار يې چي تر دغه دمه ودان ساتل سوی و په کنډواله کړ ،دښارکوځي او واټونه په هديرو بدل سوه ،په حقيقت کښي اوس دکابل دښار هره لويشت ديوه نامعلوم وطنپرست چي دحکومتي څوکيو پر سر دتنظيمي جګړه مارو دګوليوقرباني سوي قبردی . دولتي اداري چور ،ملي موزيم ،ملي ارشيف ،ملي ګالري ،شفاخاني درملتونونه ،بانکونه ،دولتي ترانسپورت ،وسلې ،ښوونځۍ ،پوهنتون او حتا مسجدونه چور سول او هر څه دپاکستان په بازارونو کي دخرڅلاو لپاره کښيښودل سوه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته یو وخت یوه سپین ږیري مشر سړي وویل چې له حزبیانو نه مي بدراتلل اودهغو پر خلاف جنګېدم ،کله چې مې دا مجاهد قوماندان صاحبان دواک دتر لاسه کولو وروسته ولیدل چې پر څوکۍ،ملي شتمنۍ یې سره جنګ و، هر څه یې یوړه اودپاکستان په کباړي بازاروکي یې خرڅول ،په کلو او بازار کښې یې دترو سروپه بې عزتۍ لاس پوري کړ ، پر ځان مي لعنت ووایه او له ځانه سره مي وویل چې هغوي خو دوطن هډوکي دشوروي په بازارو کي نه خرڅول ،خیر که شوروي پله وه.

دپاکستان دښمني له افغان ولس سره پر دغه ځاي پاي ته وه نه رسېدل ،ځکه په هیواد کي داسي لاس پوخۍ رژیم چي یوازي دپاکستان تر سیاسي اغېزي لاندي وي جوړ نسو ،دمجددي صاحب تر دوه میاشتنۍ واکدارۍ وروسته دپاکستان دتړون په اساس استاد رباني دڅلورو میاشتو لپاره واک پلاس کي واخیست ،کله چې دا څلور میاشتي پوره کېدي استاد رباني تر زیاتو جګړو او افغان وژني وروسته پر دی بریالۍ سو چي د1992زکال په اخر داهل حل وعقدشورادایره اوهمدا شورارباني ته داتلسومیاشتو لپاره دحکومت کولو وخت ورکړ، ګلبدین ددغي پرېکړي سره مخالفت وکړ ،له ډېر پخوا نه ګلندین پر پاکستان ګران وهغه هم دیوه سیاسي ګتې او ملحوظ په خاطر چې پښتونو ځکه یې درباني او هغه په اختلاف کي پاکستان په پټه دګلبدین ملا تړکاوه ، روسان په دغه کار دخپلو جاسوسانو له لاري خبرېدل او ددې لپاره چې پر رباني نور هم احسان واچوي او هغه روسانو ته نور هم نږدې سي هغه او احمدشاه مسعود ته یې یو سلسله مسایل ویل ، بلاخره روسې په دولتي واک کښې دتنظیمو څخه په دې نامه چې دافغانستان قانوني حکومت دی او دوي په رسمیت پېژندلې دي خپل علني ملاتړ وښوداوهغوي ته یي هر ډول مالي او مادي مرستي ورکړي ،روسي وکولاي سوه چي دتنظیمونو حاکمیت تر خپل سیاسي اغېزي لاندي راولي ،دجمعیت اسلامي دګوند او شمالي ټلوالي سره دپخوانیو دوستیو پر اساس دا ځل افغانستان دمجاهد په لباس کښې ددوي پلاس ورغلی.

امریکا داسلامي بنسټپالو لخوا ددولتي واک دتر لاسه کولو څخه ډارېده چي حالت بل ډول سو . پیسې او وسله دامریکا او روپا مصرف سوه مګر حکومت دروسې سره دښو اړیکو علاقمندي له هیڅا څخه نه پټول ،او دروسي سره داړیکو دټینګولو په منظور نوي پروتوکولونه لاسلیک سول ،رباني پخل لومړي سفر کي روسي ته ددوستۍ دټیګېدو وعده ورکړه په مقابل کي روسي داومنل چي دشوراي نظار حکومت به دبل هر مخالف قوت په مقابل کي حمایه کوي او هر اړخیزي مرستي به ورسره کوي . په واقعیت کي روسانو تر 2001زکال دطالبانو درژیم تر ړنګېدو پوري دوي ډېر ونازول ددوي لپاره یي دطالبانو په حاکمیت کي هم وسلي برابرولي او هم یي پیسې چاپولي او درباني حکومت چي یوازي دبدخشان مرکز یي پلاس کي وپه رسمیت پیژانده.

کله چي مؤقته او بیا راوروسته عبوري اداري جوړېدې دروسانو ،ایران او هند په مرسته ددوي برخه تر بل هر سیاسي او تنظیمي ډلي تل غوښنه وه ،په اوسنۍ اداره کښې خویې تاسو لوستونکي پخپله وینۍ فکر کوم تکرار ته یې اړینه نه برېښي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا او پاکستان ددغه حقیقت په پوهېدو سره چي هر څه برباد ولاړل ،دهغي پروژي په عملي کولو پیل وکړ دکوم په خاطر چي یې تنظیمونو ته شا ور اړه ولې وه . له یوي خوا داړمارو حکومت جوړسوی ود هیڅا ځان او مال په امن کښي نه و، پر هر څه دیوه عادي نادان لخوا چي ټوپک یي پلاس کي و تېري قانوني بڼه اختیار کړې وه ،دا حالت دکابل ښاریانو او دهیواد په نورو ښاروکي افغان ولس ته دزغم وړنه و ،زه یي ځکه زیات نه انځورم پدې پوهیږم چي تر اوس لادیوه کوچني ماشوم هم دا وحشیانه کړني نه دي هیري سوي او دکابل دښار دېوالونه دقدرت دتږودجګړې دقربانیانو او دکابل دشریفو اوسېدونکو له وینو څخه دا اوسنۍ ښاروالۍ نه دي پاک کړي.

هغه سیاسي پانګه اچونه چي پاکستان دافغانستان دراتلونکي برخه لیک او دهغه په درشل کي دډیورنډ دکرښي دسرنویشت په هکله کړې وه دمجاهیدینو څخه دامریکاد لاس پر سر کیدوسره ټول په دریاب کي لاهو سول . دپاکستاني چارواکو هغه خوب که افغانستان پاکستانۍ پنځمه صوبه نسي نو دډیورنډ دکرښي سرنویشت به هرو مرو ددوي په خوښه ټاکل کیږي په رښتیابدل نسو . که څه هم په اخر کي کله چي په افغانستان کي حاکمیت دروسانو تر سیاسي غښتلي اغېزي لاندي راغلۍ په واقعیت کې دپاکستان او امریکا لپاره غټ سیاسي ګذارو ،خو پاکستاني چارواکي ډېر مایوسه نشول ؛ دوي دداسي سیاسي نابېره ناکامیو دتلافي کولو لپاره خپل بل سیاسي پټ واریانت او امکان څخه چي هغه طالبي غورځنګ دی دګټي پورته کولوپروسه شروع کړه؛ دا پټه پروژه یي خپلو سیاسي موخوته درسېدو په منظور علني کړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

طالبان دپاکستان وروستۍ هیله ! یو فلسفي اصل دي چي هر اوښتون دذهني اوعيني شرايطو اماده کېدو ته ضرورت لري ؛ په افغانستان کي هم دپاکستانيانو له ((نيکه)) بخته هرڅه داسي برابر سول . درباني درژيم کړني (له پاټکو نيولې ،رشوت ،دملي اوشخصي شتمنيو چور چپاول، په زور هر څه خپلول،دخلکو پر ناموس تيری،ژبني او قومي اختلاف داسي تازه کول چي داستانونه به يي دقرنونو لپاره به دټولو افغانانوپر ژبو وي اوداسي نور چي تر اوسه لا ده هيڅا هير ندي ځکه يې راوړل تکرار پرېښي) هغه لاملونه سول چي پاکستان او دهغه پلويانو دلاسته وتلي افغانستان ددوباره تر لاسه کولو په موخه په اصطلاح طالبي نهظت سياسي ډګر ته راوړاندي کړ.

طالبان څوک وه او له کومي خوا سوه؟ دطالبي حرکت دپيدايښت په اړوند دافغان ليکوالو يو شمير ليکل سوي معلوماتونه چي دهمدې ليکني لپاره مالوستي دي داسي ځرګنديږي چي ګواکي ملا محمدعمر دکندهار له سنګيسار نه چي په يوه جومات کي ملا ودخپلي شخصي پربکړي له مخي،ديو بل خپل ملګري سره دکندهار د((زنګاوات)) څخه يي له چانه موتر سيکل واخيست او يو بل ځاي ولاړی‌او هلته يې څوتنو طالبانو ته وويل چي د خداي دين په خطر کي دي فجارو او فساقو ټوله سيمه ونيول،چورچپاول شروع دی ، پر ډمبر سړک دمسلمانانو ناموس کښته کيږي او. . . .،ملاصاحب بيا بل جومات ته ځي او بلاخره تر پنځوسو زيات کسان پيدا کوي او په سبا يي دوه موټره ،داچي له کومي خوا سول او تر کومي درختي لاندي په خاوروکي پټ وه څوک ندي خبر ؟ او دطالبانوحرکت شروع کيږي . ځيني بيا وايي ملاعمر په يوه کوچني جومات کي ملا و دمجاهدينو دغه ظلمونه چي دعام ولس سره يي کول دته دزغم وړنه وه ځکه يې دنور طالبانو سره په کندهار کي خبري وکړې او هغه يي ددغو مجاهدينو پر خلاف را وهڅول ،همدا شان نور افسانوي دليلونه . ولي دطالبانودحرکت ددغه شان دپيدايښت تاريخ له وقيعتونو څخه ليري برېښي دبشر په تاريخ کښي پدغه ډول داسي يو سياسي اجتماعي حرکت منځته نه دی راغلی . څنګه کيداي سي يو عادي ملا چي دشوريانو په وخت کي کله په يوه او کله بيا په بل تنظيم کي عادي قوماندان وپه 1994زکال کي دي يو دم دومره غښتلی سي چي دبرق پشان يي دافغانستان دخاوري))98((په سلو کي تر خپلي ولکي لاندي راوستل ؟ ډير ساده که فکر وکړو په کندهار کي تر ده نور ډير لوړ عالمان ،پوهان او داسي کسان وه چي پر وطن او ولس يې زړه خوږېده ، داچي له بهر سره يي اړيکي نه لري او داتوان يي په ځان کي نه ليده چي ددغه مجاهدينو په مقابل کي چي دپخواني شوروي اود افغانستان دحکومت ټوله امبار سوي وسله ورته پاته وه ،او له بهر نه هم حمايه کيدل وجنګيږي ؛دغو خواخوږو يوازي ددغه حالت ننداره کول او په انفراد توګه يي خلک له چور ،چپاول او بي ناموسيونه ليري ساتل . رښتيا داده چي پاکستان او دهغه ملګرو هيوادو دداشان حالاتو دتلافي لپاره چي پيسي دوي مصر ف کړې او واک پکښي روسي پلوه ځواکو ته ورسيد له ډير پخوا نه اماده ګي لرل . زيات داسي اسناد سته چي د1981 کال نه شروع دپاکستان استخباراتو او سي آي ايي دپاکستاني ديوبندي ملايانو په وسيله نه يوازي د فناتيکان په روزلو دشورويانو پر ضد په پاکستاني مدرسو کي پيل وکړ ، بلکه دهند په مقابل کي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دکشمير دکشالي پر سر ورسره پاکستان لانجه لري هم ځوانان روزل کيده . دلومړي ځل لپاره دپخواني شوروي دمطبوعاتو په يوه مشهوره جريده کي چي((دليتراتورنايا گزيتا)) په نامه يادېده دشوروي دمشهور ليکوال او ژورنالست ((الکساندرپرخانوف)) لخوا پدغه کال يوه لويه مقاله خپره سوه هغه ليکلي وه چي اوس دشوروي ضد هيوادونه او پاکستان غواړي تنکي ماشومان دجگړي راتلونکي سپاهيانو په توگه په مذهبي مدرسو کي وروزي ،هغه پخپله دغه او نورو ليکنو کي په افغانستان کي دشورويانو دپوځي شتون او مداخلوسره مخالفت څرگند کړی واو دايي ليکلي وه چي دا جگړه به دشوروي لپاره يوه اوږده جگړه ،د ډيروانساني تلفاتو سره ،مالي او مادي لگښتونو ته به ضرورت ولري.

هغه وخت پاکستاني چار واکو دا پلان لاره ،ځکه دوي دا جگړه دومره لنډه نه بلل او له بلي خوا دوي غوښتل چي دافغانستان راتلونکي دمذهبي بنسټپالو په مرسته سمبال کړي . دنواز شريف په وخت کي دپاکستان استخباراتو او اوردو په خپلواکه توگه په افغانستان کي د((ستراتيژيکي جورتيا)) په نامه اجندا پر مخ بيوله چي دهغي په اساس هغوي غوښته دا چي پاکستان د هنداو ايراني شعيه دولت په منځ کي پروت دی دافغانستان له لاري به دهغوي ديرغل مخه نيسي ځکه يي غوښته چي دطالبانو کوټلې ملاتړ وکړي له وسلي تر ډوډۍ پوري يې هر څه پر خپل وخت ورته رسول . پاکستان غوښتل افغانستان ديو شاته پاته اوله تمدن څخه دلير پراته هيواد په توگه تل دوي ته احتياج وي ،او که پوځي فناتيک قوت ته ضرورت سو دوي به لا پخوا لا په افغانستان کي داسي روزلسوی پوځ په خپل واک کښې ولري . ملاصاحب دارزگان ولايت ددهراود دولسوالۍ په يوه کوچني کلي کي داټکل له مخي 1959زکال په يوه غريبه کورنۍ کي پيداسوی او هلته لوي سوی دي ،بيا دسنگيسار په سيمه کي ملا ود1367 څخه تر 1371 دنيک محمد قوماندان په رهبرۍ ددولت پر خلاف جنگېدی . هغه کوم مشهور قوماندان هم نه و او نه يې قومي زور لاره يو عادي سړی و، داسي معلوميږي چي پاکستاني استخباراتي چار واکو هغه ډير پخوالا په نښه کړی و، دا چي پاکستان ولي نوموړی په نښه کړی واو په هغه کي يې کوم ډول امکانات ليدلي وه تر اوسه څېړونکي مکمل معومات نه لري . کله چي دپاکستاني چارواکود((دستراتيژيکي جورتيا)) دمخکي طرحه سوي پلان دپلي کېدو وخت راورسېد په داشان افسانوي شکل هغه ډير ژر موټرسيکل او په سبا يې دوه موټر پيداکړه ، دسړي هغه دسقاو دزوي کيسه دسړي ور په يادېږي ، دسقاو زوي چي له افغانستان څخه تښتېدلی و او هلته يې گويا ديو عادي سړي په توگه ژوند کاوه څه موده وروسته له کوم سمواز نه حرکت کوي پر لاري يو جومات کي کوم ملا ورته وايي چي افغانستان ته دتگ پر لار دي يوه درخته مخ ته راځي دهغي بيخ وپلټه څه به پيدا کړي هغه دا کار وکړ او ددرختي وبيخ ته پيسي اوټوپکونه پيدا کړه ...قيصه يي اوږده ده خو انگليسانو دهغه په وسيله دهيواد اصيل بچی غازي امان الله خان له وطنه فرار ته مجبورکړ او پر هغه يې هم دخادم دين رسول الله نوم کښېښود.

لنډه داچي طالبان دپاکستان ،سعودي عرب او مريکا هغه پروژه وه چي دوي دهغوپه وسيله په زيات سياسي مهارت او داستخباراتو دمنظمو مشورو او لارښونوپر اساس لومړی په دي نامه چي طالبان به دگلبدين خلاف داستاد رباني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او تورن اسماعيل په حمايه كي قرار ولري دهغوي څخه پيسي او وسله تر لاسه كړه ،د نصير الله باربر په ويناد پاكستان استخباراتو خپلو ټولو هغو قوماندانانو ته چي دوي غوښتل طالبانو ته تسليم سي امر وكړ چي بيله چون وچرا دطالبانوسره يو ځاي اودهغوي ملګرتيا وكړي .كله چي طالبان كابل ته دګلبدين حكمتيارسره د جګړي په نامه رانږدي سوه نو احمدشاه مسعود او استاد رباني ته يي هم التوماتم ولېږه چي ژر تر ژره كابل تسليم كړي او دكابل دښار دروازي ددوي په مقابل كي پرانستي پرېږدي . طالبانو په 1994زكال دكندهار دسنګيسار دسيمي نه ددولتي واک دتر لاسه كولو په خاطر حركت پيل كړ په 1995زكال د دمې دمياشتي په 28ورځ يې دكندهار ټول ښار پخپله قبزه كي راوست ، دكندهار ځينو مشرانواو عالمانو ته يي په يوه غونډه كي ملا عمر خپله لومړۍ وينا چي دتګلاري بنه يې لرل او دايې توضح كړل چي دوي ولي را پيدا سول . د1996زكال دسپتمبر په مياشت دوي كابل ته ننوتل . كابل ته په ننوتو سره تر هرڅه دمخه پاكستان چي له مرحوم نجيب الله سره يي پخوانۍ دښمني لرل په دغه ګيرودار كي چي هيڅ نه معلوميده دټولو اخلاقي او اسلامي نورمونو او انساني كرامت خلاف پر هغه ځاي وځړاوه كوم چي دپاكستان پر خلاف يي دشوروياو تر وتلووروسته دپه افغانستان كي دپاكستان پر خلاف تاريخي وينا كړې وه ؛ پاكستان دطالبانو حركت هغه وخت شروع كړ كوم چي دملګرو ملتو دسازمان ځانګړ ي استازي محمود مستري دافغانستان په هكله خپله دنده پر مخ بيوله او داستاد رباني نه يي دقدرت دلېږدوني نوي ميكانيزم په عمل كي دپلي كولو هڅي كولې ،فكر كوم دغه دقدرت په لېږدونه كي به پاكستان خپل موقف غوښن نه ليده ځكه يې په ډيره عجله طالبي حركت رادمخه كړ.

كېداي سي پوښتنه وسي،داځنګه يوځپل سرى له مسجدنه راولاړ سوى حركت و؟ او ډير ژر پاكستان په رسميت وپېژاند ؟ سعودي او امريكا ددوي په وجود كي داوليدل چي ديونيكال دنفتي شركت به دسعودي دنفتي كمپنۍ((دلتا)) په مرسته دمركزي اسيا نفت او ګاز دافغانستان له لاري تر پاكستان پوري ورسوي اوهم به په مركزي اسيا كي ددوي په مرسته خپلي اړيکي ژوري كړي ،دا هغه اميد وي چي امريكا يي دغه ته هڅولې وه تر څو په افغانستان كي دطالبانو سره د دولتي واک په تر لاسه كولو كي مرسته وكړ ي . داچي طالبانو پخوا دولت نه وكړى او دليک لوست خاوند كسان يي نه درلودل ،هر ملا صاحب والي ،وزير او بل دولتي جګپوړى چارواكي سو او هر چا پر خپل سر ډنګول . ملا عبدالصمد خاكسار دطالبانو دوخت دكورنيو چارو وزارت امنيتي مرستيال دګربت مجلي خبريال سره په مركه كي ډير شيان وايي يوله هغو داچي دطالبانو هر چارواكى خپلواک و،ددولتي منظمي اداري په بڼه كومه اداره نه وه، پسله هغو چي دوي كابل ونيو دطالبانو حركت پر دو برخو وويشل سو ؛ دا سي معلوميږي هغه يو شمير كسان چي پوه سول خبره څه ده او دوي څه كوي ممكن لږ سوچ يي كړى وي داورته دمنلو وړنه وي ګرځيدلې چي هر څه دي ملاصاحب دكرنيل امام په مشوره تر سره كوي اويادي دنوروبهرنيو استخباراتو فرمانونه پلي كوي ،ځكه ملا خاكسار وايي هغه لومړي شعارونه چي مسلمانانو او اسلام ته خدمت و، ورک سوه او ځاي يې ددولتي واک تر لاسه كولو ونيو . ګوربت پنځمه او شپږمه ګڼه ميرمن بوټو دبي بي سي دخبر نګار سره په مركه هغه وخت ويلي وه چي : دطالبانو ګروپ دامريكا ،انګلستان او سعودي عربستان په مرسته څوكاله پخوا جوړ سوى و،ددوي رهبري

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپاکستان بنسټپالو مذهبي سازمانو لکه جمعیت علما او نور پر غاړه لرل دطالبانو لپاره وسلې دامریکا او انګلستان لخوا راتلې او پیسې دسعودي عرب وې . دامید اونېزه دامریکا چاپ 235ګڼه.

که په لنده توګه دطالبانو واک ته درسیدو ټول جریان انسان دقیق تر نظر تیر کړي چې دوي له شروع کوم شعار پورته کړ ،څنګه یې وکولای سول دتورن اسمعیل ،رباني ، دوستم اوبیا نورو تنظیمو دمشرانو سره خبرې وکړي ، یو او بل وغولوي او هغه ځواک چې دروسیې،ایران ،ازبکستان ،تاجکستان ،هند او حتا ترکیې له سخاوتمندانه مرستو نه یې ګټه اخیسته له واک نه ګوښه کړي ،په ټول پاکستان ،کندهار او بیا په جنوبي ولایاتو کې دا تبلیغ وچې دوي داسلام او اسلامیت سپاهیان دي او یوازې عدالت غواړي ،حکومت کول ددوي کار نه دی ،غواړي چې محمد ظاهر شاه بیرته کابل ته راولي او واک وروسپاري ، اوداسې نور هوښیارانه ځیرکانه حرکتونه . دا ټول دافغانستان دجوماتونو دملایانو تر سویه لوړې خبرې وې ، په ډاډ ویلای سو چې نوم دافغاني طالبانو او ملاعمر اخند و ، خو هر څه پاکستاني استخباراتي او پوځي جنرالانو سرته رسول . دطالبانودحاکمیت په ټول دوران کې دطالبانو په پوځې لیکو کښې تر افغانانو پاکستانیان زیات و،داچې څومره عرب او دنوروهیوادو چې شمیر یې څلویښتو ته رسېده غولېدلي او فناتیک کسان وه شمیر یې تر لسهاو زره زیاتیږي .په همدې اساس هیڅاته دا دمنلو وړ نه ده چې طالبانو بهرنۍ سیاسي ،پوځې ښوونکي نه لرل او په افغانستان کې راپیدا سول.

پاکستان دواک پر ګډۍ دطالبانوپه کښېنولوکي دوې موخې وې ، لومړۍ موخه یې په افغانستان کې دداسې بیسواد حکومت جوړه ول و چې د حکومت غړي یې دوي په مدرسو کې روزلي وه هغوي ته دبل هیڅا لاس نه دی ورسپدلۍ او نه یې ددوي سره داړیکو دنیولو امکان پیدا کړی دی ، دهمدغو مذهبي اړیکو پر اساس به تل دپاکستان خبرو او فرمانو ته غوږ نیسي ؛ان دځینو سیاسي تحلیل ګرو په نظر هغه پخوانۍ دشپږمي صوبي خیالات هم دځینو جنرالانو په مغزو کې راژوندي سوي وه ؛ پاکستان پلان لاره پسله هغه چې طالبان په ټول هیواد کې قدرت ترلاسه کړي په سره سینه به دتل لپاره دډیوډنډ دکرښې مسله حل کړی . دوهم امریکا غوښتل چې په سیمه کې دروسیې او ایران داغیزو مخه ونیسي تر څو وکولای سي دافغانستان له لارې دمنطقې نفت او ګاز لویو ذخیرو ته لار پیداکړي ،دطالبانو څخه دتعهد په اخیستلو سره چې دترکمنستان څخه دافغانستان له لارې ګاز پاکستان او له هغه ځایه چیرې چې یې غوښتل دګاز لولې تیرې کړي دطالبانو سره یې مرستې ډیرې کړې ؛کله چې طالبانو کابل ونیو سمدستي امریکایي نفتي شرکت اعلان وکړ چې دا دسولې او دترکمنستان دګاز دپروژې دپلې کولوپه لوریو مثبت حرکت دی.

همدا شان امریکاغوښتل هغه ستینګر توغندی چې امریکا دشوروي سره دجګړې په ورستیو کې مجاهدینو ته ورکړې وه چې تقریباً شمیر یې)) 150 ((ته رسېده او ټول نه وه استعمال سوي دطالبانو په وسیله بیرته راټول کړي ،تر څو دروسي او ایران لخوا تر لاسه نسي . که څه هم روسي ته څوداني ورسېدلي خو ایران پر دغه بریالی نسوه چې ستینګر توغندی تر لاسه کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان دخپلوملایانو په وسیله پروپاګند شروع کړ چي دطالبانو خداي ملګرۍ دی ،وګورۍ په ځومره چټکۍ په ټولو سیمو کي واک تر لاسه کوي ، او قوماندان ورته تسلیمېږي . مګر ددې اصلي علت چي دوي ځومره ژر ټول هیواد تر خپلي سلطي لاندي راوست دپاکستان دکورنیو چارو پخوانې وزیر او په پاکستان کي دتنظیمونو مؤسیس نصیرالله بابر پسلاه څوکالو دپژواک دخبري اژانس سره په خپله مرکه کښي بیا له دغه راز څخه پرده داسي پورته کوي : ((... طالبان په افغانستان کي ځکه په تېزۍ سره پر مخ وړاندي لاړل چي هلته خلک دجهادیانو له ظلمونو او کورنیو جنګونو څخه پوزي ته راغلي وه او طالبانو په افغانستان کي امنیت راوستی و ، او موږ هم جهادي قوماندانانو ته وویل چي طالبانو ته تسلیم سي . داچي هغوي دسایست او حکومت په چلولو نه پوهیدل ... موږ ورته ډیر وویل چي په افغانستان کي ازبک، تجک ،هزاره باید له ځانه سره په حکومت کي شریک کړۍ او دوي ته پوره ونډه ورکړۍ ولي دوي زموږ دا خبره ونه منل او کله چي پر سخته راغلل چا یي ملګرتیا ونکړه)) . واقیعت دادۍ چي طالبانو ځني مشرانو ته په پاکستاني مدرسو او ددیپلوماسۍ په کورسونو کي ښوني کیدې ،هغو هلته دوسلي له استعمال نه نیولي دبهرنیانو سره دخبرو او اړیکو ټول رمزونه ولوستل . څوک دامني چي دمسجد طالب دي حکومت وکړي ،جګړه دي پر مخ بوزي ،ټول سیاسي چلونه دي په کار واچوي ،له بهرنیودیپلوماتانو سره دي روابط ساتي ،دیپلوماتیکي مسایل او په دیپلوماتیکي دفترو کي دي کار وکړي ،دولتي وزارتخاني دي پر مخ بوزي، دا دافغان ولس قسم خوړلۍ دښمن بابر وايي : موږ یو وازي دومره کړې چي کله طالبان راپیدا سول ...نو دحزب اسلامي یا نورو کوم پښتانه قوماندانان چي به ددوي مخنیوي یا مقاومت ته راپاڅیدل نو موږ به ورته دجنګ نه کولو او طالبانو ته دتسلیمېدو وړاندیز کاوه ،ځکه چي موږ نه غوښتل چي په افغانستان کي یوه بله کورنۍ جګړه پیل سي . داهم ښکرور درواغ ،لومړۍ ده پخپلو خبرو کي پخپله ثابته کړه چي طالبان ددوي پر اوړو او مرسته دنورو هغو قوماندانانو په قانع کولو سره چي دپاکستاني استخباراتو سره همیشنۍ پیونددرلود دطالبانوسره دواک دتر لسه کولو په هکله مرسته وکړه . دوهم ، پاکستاني چارواکو یوه بله کورنۍ جګړه نه غوښت ، بلې ځکه یي نه غوښته کله چي واک په تش آمر کولوسره بل ته انتقال کیداي سي نو جګړي ته ربښتیا هم ضرورت نسته ؛ مګرهغه نورو(شمالي ټلواله او ورسره نوري ډلي) چي له دوي نه یي پرته نور باداران پیدا کړي وه تر اخیره ورسره جنګیدل ، ځکه هغو ي ته بیا بل چا ویل ، جګړه دواک دتر لاسه کیدویوازنۍ لار ده ،اوپه همدې منظور یې دوي ته په میلیونو ډالره ،او افغانۍ له بهر نه مرسته رسېدلې . غواړم ښاغلي بابر او پرویزمشرف ته یو خبره وکړم هغه داچي په افغانستان کي ستاسو دهمیشنیو نوکرانو نه نیولي ، لوي او واړه ،لوستونکي او نالوستي حتي لیوني هم دا در سره نه مني چي دا اته پنځوس کالو تاسو په افغانستان کي کورنۍ جګړه نه ده غوښتې او همدا اوس دجګړې اور نه تازه کوۍ . ستاسو هیر سوه هغه مواقتنامه چي دژنیودتوافقاتوپه نامه یي شهرت پیداکړ اوتاسو دمرحوم نجیب الله دحکومت سره د1988زکال داپریل په 14نیټه دامریکا، روسي او ملګروملتو دسازمان دځانګړي استازي په مخ کي لاس لیک کړه ځومره مو عملي کړه ؟ زه به ووایم یو فیصدمو هم پلۍ نکړ، او دپخوا په څیر مداخلو اولوټمارو رالېږل دوام درلود . تاسو اوس قضاوت وکړۍ همداجنرال بابر مجاهدین تر غاښو په وسلو سمبالول او افغانستان ته یې دخرابیو لپاره رالیږل چي هلته انسانان مړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي،پلونه والوزوي ،تعميرونه په خرابو بدل کړي ،ښوونځۍ له منځه يوسي ،ماشومان بي پلاره ، ميندي بي مړوښو او اولادو کړي ، دافغانستان پر ښارو باندي دا ړاندو راکټونو اورول دده او دده پشان ښاغلو په امر او قومانده سرته رسېدل ، هغه وخت چي دوي يې غواړي انسانان له منځه ولاړ سي بيا ظلم نه دی ، هر مقدس نوم چي زړه يې وغواړي پر ايږدي . همدا ددوي لخوا روزل سوي او په افغانستان کي دحاکميت پر ګډي کښېنول سوي وه چي ددوي په مخ کښي يې دکابل ښار چور او ددولتي څوکيو دتر لاسه کولو په خاطر يې دکابل ښکلۍ ښار په کنډوالو بدل کړ ، په زرهاو لوي او واړه ،ښځي او نارينه له منځه ولاړل دخلکو په سرو دميخونوټکوهل او په کانتينروکي اچول ، يادعام سړک پر سر خلک ويشتل کېده و پر هغوي نښه ويشتل زده کېده،دهيواد په ټولولويو او ورو ښاروکي پاټکونه جوړ سول ،دکورونو نه دخلکو ناموسونه پر خپل سر له کوره ايستل دااو نوري نارواوي هيڅ وخت دافغان ولس نه هير ېږي . هغه وخت پاکستاني چارواکي ، دامريکا متحده ايالات ،اروپا او اسلامي هيوادونه ارام ورته ناست وه اوددوي دوحشيانه کړنو ننداره يې کوله . حقيقت خو دا وچي دپاکستان جنرالانو زړونه دهيواد او کابل دښار په خرابيو نه و سوړ سوی ، غوښتل يې د کابل دښار دسوځېدولمبي په خپلو سترګو وګوري ؛ دافغان ماشوم او کړېدلي مور چيغي چي دباروتو داور په لمواو دود کي خپل خوږ ژونددلاسه ورکوي په خپلو غوږو واوري ، پر هغه خوند واخلي . دپاکستان په لاس جوړ سوو طالب ډلي ته افغان ولس دپخوانيو په اصطلاح مجاهدينو د ظلمو ،ناروا اوزورونو له يوي خوا ،دهيوادپر ژبو ،قوم ،مذهب اوسيمو ويشلو ډار چي عملا دافغانستان دتوټه کيدو لپاره په چټکۍ کارروان دغه حالت حتي روڼ اندي مجبور کړه چي دطالبانو په مقابل کي موقتا مقاومت ونه کړي او چوپه خوله پاته سي،تر څو هيواد دټوټه کيدو څخه نجات وومومي ، بله چاره هم نه وه افغانستان دشمال او جنوب دطوتيو دقربانۍ کيده په حال کي قرار درلود.

طالبانويو ډول سوله چي پايلي يې تر جګړي خطرناکي وي ټينګه کړه خو وطن يې دسمدستي ټوټه کيدوڅخه وساته ، امادداغه په قيمت کي افغان ولس ډير څه دلاسه ورکړه.

افغان ولس ديو تباه سوي اقتصاد،له منځه تللي پوهي ،ويجاړ زراعتي سيستم ،او ړنګ شوي فرهنګ پر وچه غونډې ولاړ پاته و، ديوهوښيار او مدبر قوت لار يې څارل ،چي څښتن تعلا به کله پر دوي رحم وکړې . مکار پاکستان داحالت تر هر چاښه درک او دطالبانو دغورځنګ په نامه يې چي يوازي دوي دظالمانو ، لوټماريواو بي ناموسيو دله منځه وړلو،هيواد داباديۍ او ولس دسوکالۍ جوګه دی راوړاندي کړه ؛په لومړي سر کي دهغو مجبوريتونو له مخي چي ما پورته ورته اشاره وکړه دوي دافغان ولس دهر کلي سره مخامخ سوه.

هغوي د1995زکال تر مني کابل ته ځان راورساوه ،استاد رباني او احمدشاه مسعود دپنجشير په لور وتښتيدل، دکابل په ښار کي دطالبانو لخوا اسلامي امارت اعلان سو . پلازمېنه کابل و مګر امرونه دکندهار څخه ورکول کېده دا ځکه چي ملا عمر دقدرت تر وروستۍ ورځي ارګ ته رانه غلۍ . کابل ته په رسيدو سره طالبانو ډير ژر هغه څه شروع کړه چي چا فکر نه کاوه ،دنجونو دمکتبو دروازي وتړل سوي ،راډيواو تلويزيون کي پر موسيقي ږغولو،دښځو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کارو او هغوي بیله محرمه دکورنه وتلو باند بندیزاعلان شو ، دمنځنیو پېړیو په دوددلاسو او پښو پرې کول ، وژل ،اعدامول ټولو انسان ضد عملونو داسلامي شریعت تر نامه لاندي ددوي لپاره قانوني بڼه اختیار کړې وه ، دکابل په سپورتي لوبغاړی دسپورتي لوبو پر ځاي دانسانانو دوژلو او سنګسارولو په میدان بدل سو ،ښاغلي متوکل یوه بهرني خبرنګارته ددغي پوښتني په ځواب کي چي تاسو ولي په سپورتي لوبغاړي کي ښځي او نارینه وژنئ په زیات غرور وویل تاسو موږ ته یوبل ځاي جوړ کړئ بیا به موږ دلته خلک نه وژنو ... ، امر بالمعروف و... هغه اداره وه چي افغانانو یي له نامه سره حساسیت پیداکړ ،دځوانانو سرونه وچ خرېیل کېده ،اود ډیرو اندازه کولوته خط کشونه جوړ سوه ،لنډاچي یو وحشت پر ملک مسط و.پاکستان دوي د داسي کارونو تر سره کولو او فتواګانو صادرولوته وهڅول کوم چي پایلي یې په ټوله نړی کي دبهرنیانو په ذهنیت کي له افغانانو او په ځانګړې توګه دپښتنوڅخه نفرت و، له هغوي سره داسي عقیده پیدا سول چي افغانان دنړی وحشي قوم دی ،دا هغه تاریخي جفا او خیانت دی چي دبې ګناه پښتنو او افغان ولس سره په تاریخ کي چانه و کړی . په دغه هم پاکستانیانو اکتفا و نکړه دهغو پر شا یي لاس ورتیر کړ او هغوي یي دهیوادد تاریخي او فرهنګي شتمنیو له منځه وړلو ته وهڅول لومړی یې په موزیمو او ګالریو کي هر څه له منځه یووړه او په 2001زکال کښي یې دبامیانو مشهور بتان چي دافغان ولس فرهنګي میراث و دافغانانو په ګډون دټولي نړی دولسونو او نړیوالو سازمانو دارادې او غوښتنو او وراندېزونو خلاف دهغو په لاس والوزول ،دا بله تاریخي دښمني وه چي پاکستاني چارواکو دپښتنو اوافغانولس سره دهغوي دبدنامه ولوپه خاطر تر سره کړه ؛ کله چي امریکایانو طالبان دواک نه راوپرزول بیانو ددوي مشر استاد او همیشنی ملاتړی مولانا فضل الرحمن وایي ((طالبان پخپله بې عقل او ناپوه کسان وه، موږ دوي ته دهیڅ کوم داسي کار مشوره نه ده ورکړې ، مولانا وایي موږ جمهوري ائېن لرو)) . دغه یوازنی خبره مولانا رښتیا کوي ، بلې په پاکستان کي ښځه حق لري چي دصدارت مقام ته ورسیږي ،په فابریکو ،او نورو مؤسسو کي کاروکړي ، په ښوونځی کي تعلیم او پوهنتون کي تحصیل وکړي ،حتا دمولانا فضل الرحمن دلور په شمول زیاتي پاکستانی ښکلي پیغلي په بهر ملکونو کي تحصیل کوي ،په تیاتر ،سینما او نورو فرهنګي کارو کي فعال ګډون لري ،په روغتونو او کلینیکونو کي ډاکتري او نرساني سي بیله جنسي توپیر نه دمریضانو سره مرسته کوي او هغو ي ته دارو درمل ورکوي ، دیو اړخ نه یې پر بل اړخ رااړوي ،دا ټولو ته دپاکستانی ښځو لپاره اجازه شته ؛ مګر افغاني میرمني او پیغلي ته دهیڅ کار اجازه نشته باید په کور کي ناسته وي، بدبختي داده زموږ بیچاره خلک یي مني چي پاکستاني ملایان ډیر ښه خلک دي او هر څه رښتیا وایي ؛ زموږ اوسني ځني چارواکي خو څکه ددغو پاکستاني ملایانو سره دتصدیق سر ښوروي چي هر څه ددوي په خوشحالی کي ویني او دوي هم نه غواړي چي دا ولس رابیدار او پوه سي . یو عربي مشهور لیکوال دښځو سره دطالبامو دغلط چلند په خلاف په 2001زکال داګست په میاشت کښي دالحیات په جریده کي لیکي ((ګرچه موقف طالبان در قبال زن پدیده جدیدي در فقه نیست،لیکن انچه ابها بنام اسلام بر زن افغان روا میدارند،درحقیقت ((تطبیق حرفي))موا فق قیهان متحجر کهن است،که هماره در برابر مشارکت زن در امور حیات اجتماعي جامعه ایستاده اند. به قول محقیق از اصحاب رسول اکرم ((ص)) بیش از بیست مقوله درمورد عورت ونقش زن موجود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

است اما چنین معلوم میشود که طالبان افغان فقط بر یک مقوله از عبدالله بن مسعود اتکا کرده،که گفته بود ((زن همه اش عورت است)) . ایا طالبان دیوبندي مي دانند ابن عباس و ابي یوسف قدمي گفته بودند که ((بازوان وموي افشان زن عورت نیست))... به قول نویسنده تعداد از امامان اجازه داده اند که زنان میتوانندوظایف مهمي در مقام وزارت وقضاوت در حیات اجتماعي جامعه بدست آورند . نویسنده به نقل از کتاب به قلم الحافظ المقدسي ارقام را ارائه میمکند، عایشه بنت ابو بکر براي 399شاگرد تدریس میکرد که در بین ان 67زن و232مرد بودند،حفصه بن عمربه 20شاگرد درس مي دادکه در بین انها سه تن مرد بودند...)) جریده آمید شماره 487.

ولي پاکستاني بنسټپال مولاناصاحبان بیا زموږ په وطن کي ټول هڅوي چي محمدي شریعت په افراطي بڼه پلی کړی او بس . ډیر په دې نظر دي چي پاکستاني مولویان دکوم بهرني قوت په لمسون او له هغو نه درشوت په تر لاسه کولو سره غواړي په دغه شکل اسلام بدنام کړي.

یوې مسلي ته غوارم دټولو پام راوګرځوم ، طالبان په افغانستان کي دهیڅ قوم نماینده ګان نه وه او نه هم اوس دپښتنو دستر قوم نماینده ګي کولاي سي ، نه هم کوم قوم دوي خپل استازي ټاکلي دي طالبان لکه دانور تنظیمونه په پاکستان او ایران کي رازیږیدلي ،هلته لوي سوي ،وسله وال سوي اودپاکستان ،امریکا ،سعودي عرب او یو شمیر نورو زبر ځواکو په اراده یي جګړي ته وردانګلي دي تر څو دولتي قدرت تر لاسه کړی ،داچي دطلب په نامه دپښتنوپه ادرس سپکي سپوري ویل کړي له انساني اخلاقو او ادب نه لري او ملي یووالي دروحیي نه لیري کاردی . دایوه پوځي ډله وه چي په پاکستان کي روزل سوي ، پر افغانستان دپاکستان ، سعودي عرب او امریکا په مټ مسلطه سوه ، دایو غیر روڼ اندی حرکت و ،ښاري روښنفکرانو او پوهانو پکښي ونډه نه درلوده په عصري پوهو سمبال کسان پکښي نه لیدل کیده او نه هم خپله طالبانو غوښتل چي دا ډول کسان دځان ملګري کړي . یو شمیر متعصب کله چي یي زړه وغواړي پښتانه روڼ اندي وټکوي او یا په پښتنو پسي څه وایي بیانو سمدلاسه په خپلو لیکنو او وینا وکي د ((طالب پلوه ،طالبي سیاست وال او داسي نور القاب ،دادب له چوکاټ او انصاف نه لیري مختاړي او وروستاړي دپښتنو په اړوند لوروي)) ، پداسي حال کي چي دطالبانو په حرکت کي نه یوازي د پښتنو بلکي دنورو قومونو روڼ اندو ،دعصري پوهي خاوندانو، ډاکترانو ،استادانو ،انجینرانو ،لیکوالو ،شاعرانو ادیبانو او دنورو قشرونو لوړو او پېژندل سوو شخصیتونو، فرهنګیانو او فرهنګپالو ځاي نه درلود . هرڅه دپاکستان او سعودي عربستان دچارواکو له خوا اداره کیدل ،دطالبانو په حکمرانی کي د عربي او اوردنومونوغوره کول ،مثلا دخپل نشراتي ارګان نوم یي ((خلافت)) او ورځپاڼي نوم یي ((شرعیت)) ، راډیو افغانستان ، راډیو شرعیت دا اوداسي نوري بیلګي دا ښکاره کوي چي دطالبانو په وخت کي هم دسعودي عربستان او پاکستان دفرهنګي تېریو پر اساس دپښتو ځاي آهسته آهسته عربي او اوردو ژبو ته خوشي کېده ؛ دپلازمېني کابل او دولایتونو په ښارونوکي دهټیو او رستورانونو دنوملو لپاره اوردونومونه کارېدل . پدې باید هر څوک قناعت وکړې چي که دطالبانو په لیکو کښي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښيار پښتانه او يادنورو قومونو روڼ اندو ځاي لرلی واي پاکستان او دهغه پلويانو په طالبانو دالوبي او ملنډي نسواې وهلاي.

زموږ دهيواد په دغه سياسي او جګړه ايز ګيرودار کي اسامه بن لادن چي دسي آي آيې په مرسته دساړه جنګ په دوران کي دشوروي پلوه رژيمو په مقابل کي په اسيا، عربي نړۍ اوافريقايي هيوادوکي ښه ځلېدلی و يو ځل بيا افغانستان ته راغلی ،البته دا هغه وخت دی چي طالبان لا واک ته نه دي رسېدلي په کابل کي حاکميت داستاد رباني پلاس کي دی ، هغه دننګر هار له لاري افغانستان ته راځي لومړی دجلال آباد دښار ظاهر شاهي مانۍ ته نږدي کور ورکړه سو ،خو ډير ژر له ډار نه دهېډي سيمي ته دمولوي خالص يوې کلا ته کډه سو او تر يوي مياشتي ورسته دسپين غره هغه سمځو ته چي دوسلو دزيرمتون په خاطر جوړي سوې وي کوچ وکړ ، زه دده په هکله زيات بحث ځکه نه کوم چي ټول په خبر دي چي نوموړی له هغه وخت نه چي په پاکستان کي دمجاهدينو سره له 1981زکال راپدې خوا اړيکي لرلي ، افغانان يي جګړي ته هڅول ، له هغوي سره يې مالي ، مادي او دلوژستيکي مرستي کولي ټولو ته څرګندي دي ، په 1988-1998زکلونوکي کله چي شورويان ووتل او دجهاد کليمي کرار کرار خپل مفهوم دلاسه ورکاوه هغه افراطي اسلامي ډلي او کسان چي دجهاد لپاره راغلي وه ددوي په منځ هرج مرج راپيدا سو او ځينو يې دستړيا خبري کولي په دغه وخت کي همدا اسامه بن لادن ديوکوټلی پوځي لښکر دجوړېدي په فکر کي سو او دده دپلويانو په وينا هغه ديو لوي جنګ لپاره ديوه نړيوال بنسټپال پوځ دتنظم په جوړېدو پيل وکړ اوهغه يې په غالب ګمان دعبيده البنشيري په ملګرتيا جوړ کړ.داحمد رشيد پاکستاني ليکوال او ژورناليست په وينا ((1982زکال نه تر 1992زکال پوري په افغانستان کي دجګړي دګډون لپاره دمنځني اوليري ختيځ ،شمالي اوختيځي افريقا ،منځنۍ اسيا او نورو هيوادو څخه چي شمير يي 43 ته رسېده ((35زره)) زيات رضاکار مسلمانان راغلي و)) ،طبعي ده داټول مړه نه سول ډير يي ژوندي پاته سول ددغو ټولو سره اسامه بن لادن نږ دې اړيکي پيدا کړي وې ،دا هغه امکان و چي په افغانستان کي دشوروي او امريکا تر منځ داغېزي دسيمي دپراختيا جګړي د بن لادن په واک کي ورکړ .کله چي طالبانو کابل تر لاسه کړ بن لادن هم څه موده وروسته کندهار ته راغلی او دملا محمد عمر سره يې دوستۍ ډيري کوټلي اړيکي ټينګي کړې ،تر هغه وخت چي امريکا دطالبانو په وجود کښي سيمه ايزي ګټي ليدلي دبن لادن او ملا عمر په دوستۍ يې بي تفاوتي ښکاره کول ،مګر کله چي نړيوال وضعيت تغير وخوړ ،دطالبانو کړه وړه نور دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه وه او پاکستان په هغوي هغه څه کول چي افغانانو زغملاي نه شوه ،دترکمنستان څخه دګاز دلولي مسله هم ځنډمنه سوه ، ديونيکال کمپنۍ مشران په دې باور سوه چي دطالبانو په وجود کي دوي دا پروژه لکه څنګه چي دوي اټکل کړی و پلي کېدل يې ناشوني دي،طبعي ده کله چي ګټه نوي زبرځواک هر قوت او ګورپ چي وي قرباني کوي .له بلي خوا بن لادن ځان داسي احساس کړ چي په رښتيا سره دی کولاي سي داسلام څخه پخپله دپيسو په زوراو دغو فاناتيکانو په وسيله دفاع وکړي . هغه په افغانستان کي هم داسي اکټ کاوه لکه دی چي ددغه هيواد اصلي اوسېدونکی او برلاسۍ چارواکۍ وي او طالبان يې دامريکا په مقابل کي هڅول . دغه او هم به نور دلايل موجود وه چي دبن لادن او امريکا تر منځ توره پيشي تيره سوه آن ددښمنۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر سرحده اختلاف پیداسو . په لومړي ځل پسله هغه چي په 1990زکال امریکا د کویټ څخه دعراقي عسکروتر ایستلو وروسته شل زره امرکایي عسکر په سعودي عربستان کي میشته سول ،دبن لادن دامریکااو سعودي چارواکو لخوا دا کار داسلام پر مقدسو ځایو لکه بیت المقدس تېری وباله او له دغه عمل سره یي خپل مخالفت څرګند کړ . دسعودي حکومت له ډار چي ځان یې په خطر کي ولید په 1992زکال په خپله شخصي الوتکه کښي له پاکستان څخه چي په دغه وخت کي ګویا دطالبانو او جمیعت دپخلاینې لپاره تللی و سودان ته ولاړ، او په 1994 زکال دده سره دشاهي کورنۍ مخالفت اوامریکا په غوښتنه او مشوره له هغه نه دسعودي تابعیت واخیست . بن لادن په 1992زکال په مګه دیشو او یمن کي دترورېستي حملو په تور تر تورن وپېژندل سو . بن لادن کله چي د1996زکال په سپتمبر افغانستان راغی دمجاهدینو دمشرانو سره لکه رباني ،ګلبدین ،احمدشاه مسعود او مولوي خالس سره یې ښې اړیکي ټینګوي ،طالبانو ته بیا دومره نږدې کېږي چي له افغانستان څخه دده دایستلو په قیمت تر اوسه افغان ولس اوپه خاصه توګه پښتانه او نړیوال جزاویني.

له طالبانو څخه دنورو ناامیدیو په څنګ کي دبن لادن او امریکا تر منځ دښمني او دهغه لخوا دافغانستان څخه دامریکایي استخباراتو په قول په (1998) زکال داګست د میاشتي په اومه دکینیا په مرکز نایروبي او تانزانیا په مرکز دارالسلام کښي دامریکي په سفارتونو کي دنهو، لسو دقیقو په تفاوت غټي چاودني چي)) 219 ((افریقایان او))12 ((تنه امریکایان پکښي تلف سوه ددي باعث وګرځېدل چي امریکا دطالبانو څخه رسمي غوښتنه وکړي تر څو هغه امریکا ته وسپاري اویایي له وطنه وباسي . کله چي طالبانو دپاکستان په مشوره دهغه دتسلیمېدو سره مخالفت وکړ ، پدي نامه چي ګویا هغه مجرم نه دی،او زموږ میلمه دی، له افغانستان څخه دبن لادن دایستلو پر سر سره جوړ نه سول ؛که څه هم پسله هغه چي پر افغا نستان اقتصادي بندیزونه ولګېدل او دافغانانو حالت خراب سو په داخل او بهر کي ټولو افغانانو له ملا عمر نه غوښتنه وکړه ، دا نابللی مېلمه چي موږ ته زموږ دملي ګټو او افغانستان دویرانۍ په قیمت تمامیږي له افغانستان څخه وباسي ، متاسفانه طالب چارواکو یوازي دپاکستان منل د افغان او نورو پر خبره یي غوږ نه نیوی.

پاکستان هم امریکا داوس پشان غولوله څو ځله کلینټن نواز شریف نه په تلیفون کي له هغه نه غوښتنه وکړه چي پر طالبانو فشار راوړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته تسلیم کړي او یا یي بل هیواد ته دمحکمي لپاره ولېږي ،نوازشریف به هغه ته وعده ورکول مګر په عمل کي یې هیڅ نه تر سره کول . پاکستان پدې ښه پوهېده چي امریکا دپاکستان په مقابل کي دسخت اوغوڅ دریزنه کار نه اخلي ځکه امریکا پاکستان ته په منطقه کي دپلانونو دپلي کولو په منظورتل اړتیا لري ،کنه دبن لادن دنیولو یا وژلو لپاره څومره پروژي جوړي سوي ،لومړی پنځه او بیا پنځه ویشت میلیونه ډالره جایزه وټاکل سوه ، د مرکزي اسیاته دنفت او ګاز دترلاسه کولو په منظور دطالبانو سره مرستي عبث ولاړې،دیونیکال او دلتا دکمپنیو ټول پلانونه په اوبو کي لاهو سول ،دا ټول تاوانونه امریکا ومل ، خو یوه ورځ امریکا یي جګپوړو پاکستاني چارواکو ته ونه ویل چي تاسو څه کوئ؟ او پر کومه لار روان یاست ؟، فکر کوم دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا لپاره هغه نازولی دی چي ټوله نړۍ یې تر قربان کړې ده ، داسي یو نظر هم دعام ولس سره سته چي ممکن دامریکا استخباراتي سازمان په منطقه کي دامریکا دسیاسي ،اقتصادي او پوځي نفوذ تر ټینګولوپوري نه غواړي داسامه بن لادن ،القاعدي دسازمان او طالبانو جنګي سیریال ته دپاي ټکی کښېږدي . زموږ افغانانو سره هم دا ډار زیات سوی دی پداسي حال کي چي دامریکا په ګډون دنړۍ))37 ((هیوادونه له افغانانو سره دامنیت په راوستلو کي یو ځاي خپل ځوانان دلاسه ورکوي ،او آهسته آهسته یي د نړیوالو په سترګوکي اعتبار ته ضرر رسیږي داسي نشي چي یو ځل بیا افغانستان دپاکستاني جرنیلانو تر ناولو غوښتنو قربان کړي ؟ که داسي نده نو ولي امریکا دادنړۍ سوپر زبر ځواک پاکستان ته سپینه او لنډه خبره نه کوي او ورته نه وايي چي پر ځاي دي کښېنه ،افغانان نور مه زوره وه . کوڼ او ړوند په دې پو هېږي چي دافغان ولس دځولو بد مرغیو اساسي عامل پاکستان دي اوبس ،څنګه داومنل سي امریکا ،انګلستان ،اسرائېلو،روسې ،چین ،هند ،فرانسي ،المان ،ایټالیا اونورو هیوادونه چي همدا اوس عملا دافغانستان په لانجه کښې دپاکستان دخاوري څخه دالقاعدي دسازمان ، بن لادن او طالبانو سره شکیل دي نشي کولاي دهغوي ځالګی پیداکړي ؟.

بن لادن هم ځاي ګرم او ګدا اسوده ولید، دادی تر اوسه پاکستاني جنرالان وايي په افغانستان کي دی،او افغاني چارواکي ادعا کوي چي هغه په پاکستان کي دی ،دغه حالت چي په دغه سیمه او قوم کي به دده پیداکېدل تر ډیره وخته دټولولپاره ستونزمنه وي بن لادن په خپله هوښیارۍ ډیر ښه درک کړی و . دا چي دا ډرامه به کله پاي ته رسیږي تر اوسه څوک نه پوهیږي.

د امریکا دغوټلاښو چي دطلبانو مشران راضي کړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته دمحاکمي لپاره وسپاري له ناکامی سره مخ سوه ،که څه هم امریکادطالبانولپاره وروستۍ نیټه د1999دفبروري په میاشت وټاکل مګر ډیر ژر طالبانو اعلان وکړ چي اسامه بن لادن ورک دی . دملګرو ملتو امنیت شورا په 1999داکتوبرپه 15 نیټه دپریکړي په ترڅ کي دطالبانو نه وغوښتل چي پخپله خاوره کي دترهګرۍ مخه ونیسي او هغه کمپونه چي شته وتړي او . . . ، دامنیت شورا بل کال (2000)ددسمبر په 19 نیټه په خپل بل 1333 لمبر پریکړه لیک کښې پر طالبانو باندي خپل پخوا ني بندیزونه په ټینګار سره تاید کړه ،اما طالب چارواکو په دغه پریکړه لیکو نو عمل ونکړ،نه یې بن لادن وسپاره او نه یې دالقاعدي دروزني کمپونه و تړل . د 2001زکال په پیل کي دامریکا نوي ولسمشر بوش ته دمنځنۍ اسیادهیوادو نو دنفت او ګاز مسله چي دچین او روسې دګډ قرارداد په اساس به دهغوي پلاس کي لویدلي واي جالبه وبرېښېده او له بلي خوا دامریکا لپاره داسي یو تړون هم دمنلودمنلو وړ نه و،خپلو اقتصادي موخو ته درسېدو خاطر امریکایي چارواکو پریکړه وکړه دطالبانو سره یو ځل بیا دخبرو له لاري مخ ته ولاړ سي دخبرو چاري دبهرنیو چارو په وزارت کي ((کرستین روکا)) ته وسپارل سوي هغه دطالبانو سره شپږ ځله او دوه ځله یي په برلین کي نوري پټي غونډي جوړي کړي ، دغونډو کومه نتیجه ورنکړه ،په دوهمه غونډه کي دطالبانواستازي برخه وانه خیسته ځکه دوي بندیزونه غندل او دملګرو ملتو پر سازمان یې نیوه کي لرلي . دجولاي په میاشت کي ((دشراپ شایر))په وستن

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پارک کي چي دانګلستان په لوديځ کي يوه ډېره ښکلې سيمه ده ديويشت هغو هيوادوداستازو په ګډون غونډه وکړه کوم چي دافغانستان له موضوع سره علاقمند و ،دغه غونډه دملګرو ملتو په مشرتوب دانګلستان دباندنيو چارو دوزارت لخوا په غير رسمي توګه رابلل سوي وه ، هلته دا وړانديز چي په افغانستان کي دي د پخواني پاچا محمدظاهر په مشرۍ يوه ائتلافي اداره جوړه سي مشوره وسوه ، دمسله دشمال ټلوالي لخوا استقبال سوه او پدي ډېر خوښ سوه ،خو هغوي دا دکار پيل باله اويل يې بيا به وروسته ګورو چي څه وشي ،دهغوي لپاره ظاهرشاه هدف نه بلکه هدف ته درسېدولپاره يوه وسيله وه . تر دغي غونډې لږ وروسته دپاکستان استازي ((نياز نيک)) په فرانسه کي داپه ډاګه څرګنده کړه چي دامريکي دهيئت يوه غړي ويلي و که طالبان دبن لادن په هکله په خپل دريز کي تغير رانه ولي پر خلاف به يې دزور نه کار اوخيستل سي . هغه داهم وويل چي ددوي پر ضد به دتاجکستان له اډونه کار واخيستل سي ، هلته پخوا امريکا يي مشاوران ځاي پرځاي سوي و ،ازبکستان هم خپله اماده ګي وښودلې وه روسي يولس زره پوځ دامادہ ګۍ په حال کي قرار درلود. دپاکستان دغه چارواکي دا خبره ديوه پلان په اساس چي دوي يي لري افشاکړه ،غير مستقيم يې طالبانواو دهغوي پلويانو ته څرګنده کړه چي امريکا او دهغې ملګري هيوادونه څه پلان لري ، که طالبان دامريکا خبره ونه مني دهغوي پر خلاف حمله کوي ،پاکستان تل ((غله ته وايي غلاوکړه او دکور خاوند ته وايي بيدار اوسه)) سياست پلي کړی دی.

((فرانسس ويندرل)) لا دمې له مياشتي نه راپدې خوا په روم کي له پخواني پاچا سره افغانستان ته دتګ په هکله ليدني کولې ، دجولاي دمياشتي نه راوروسته ظاهر شاه ته داسي کتل کيده لکه دافغان واکمن چي وي.

په دغه وخت کي دطالبانو مشرانو ته دامريکا لخوا دوه پيغامونه واستول شوه چي په يوه کي يې غوښتي وه چي دبن لادن دنيولو لپاره دي عمل وسي ، اوبل دظاهر شاه په مشرۍ ديوي ائتلافي اداري دجوړېدو په هکله د خبر دپيل مسله وه . دپردي شاته حالت داسي معلوميده چي دوي نوره دتل لپاره دطالبانو سره وداع کول ، خو تر هغه دمخه يوه بله لويه حادثه پېښه سوه چي هر څه يې پر دابله خوا راواړول . دا څرګنده معلومېده چي پاکستاني چارواکو او استخباراتي سازمان يې په افغانستان کي دملي پخلاينې پر اساس دحکومت له جوړېدو سره مخالف وه،هغوي تر وروستيو شيبو تلاښ وکړ چي طالب چارواکي په افغانستان کي پردولت واک وساتي.

په امريکا کي داسي پېښه وشول چي دپاکستان ټول پلانونه يي تر يوه حده په اوبو کي لاهو کړه، په بربنډه توګه په افغانستان کي داسامه بن لادن داوسېدو او طالب چارواکو دقدرت کمبله مخ پر ټولېدو سوه ، وايي خداي دي داسي شر پېښ کړي چي زموږ پکښي خير وي ،موږ ددغي پېښې دقربانيانو سره ځانونه په غم کي شريک بولو ځکه تر هر چا افغان ولس ته معلومه ده چي کله څوک دفاميل غړی دلاسه ورکوي څومره درد لري . د2001زکال ددسپتمبر په 11مه 19 ترهګرو چي پنځلس يي دسعودي عربستان وه په نيويارک کښي دنړېوالي سوداګرۍ مرکز دوه غبرګوني))107 ((پوړيز ي ماڼۍ اوپه واشنګتن کي دملي دفاع پر وزارت يا پنتاګون دملکي الوتکو په استعمال حمله وسوه دريمه الوتکه چي غوښتل يې پر سپينه ماڼۍ حمله وکړي دسورليو دفشار په اساس دپنسلوا نيا ښار ته نږدي پر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه ولويدل ،تجارتي مرکز اور واخيست او ماڼې ونړېدي تر دريو زرو زيات په مختلفو قومونو پوري تړلوداور په لمبو او دتعمير تر دېوالو لاندي خپل ژوند دلاسه ورکړ. هيڅا فکر نه کاوه چي په امريکا غوندي هيواد کښي دي داسي لويه پېښه وسي ،او دومره خلک دي ديوي ترهګري حملې په پايله کي مړه او په مليارډو زيان دي ورسېږي . که څه هم د کتي کلارک په وينا ((دسپتمبر له تراجيدی نه څو اونۍ مخکښي دطالبانو دبهرنيو چارو وزير متوکل دکوم مرستيال په لاس په پېښور او اسلام اباد کي دامريکې قونسلګری اود ملګرو ملتودسازمان اداري ته خبرداری ورکړی و ، چي بن لادن په امريکې باندي دډير غټ بريد کوونکی دی په دغه مقصد چي په زرګونو امريکائيان له مينځه يوسي خو دهغه اخطار ته چا غوږ ونه نيوه شايد له دي امله چي مرستيال يې دخبر سرچينه نه وه ښودلې)). مولانا ابو العلي مودودي نقل قول ،چويري 106

دامريکا سنا ولسمشر ته دومره پيسې او واک ورکړ چي چا تصور نشو کولاي ، تر څو ولسمشر دامريکا دښمنان هر چيري چي پټ دي ورک او نابودکړي . ددغي زړه بوږنوونکي پېښي دورځي په ماښام دامريکا ولسمشر جورج بوش دامريکا خلکو ته په وينا کي وويل : موږ به دهغو تروررستانو او هغو تر منځ چي هغو ته يې پناه ورکړې فرق ونه کړو . کانګريس دسپټمبر په 14ولسمشر ته دغه واک ورکړ چي دهغو ملتونو،موسسو ،ياکسانو پر ضد له ټولوضروري او مناسب زور نه کار واخلي ... کانګرس ددغه موخي دترلاسه کولو په منظور حکو مت ته د څلويښتو ميلياردو ډالرو دمصرف اجازه ورکړه.

جورج بوش دسپتمبر په شلمه دکانګريس په يوه غونډه کي بن لادن او دهغه سازمان په دغه پېښه کي تورن کړه ، اود طالب چارواکو ته يې داسي التيماتوم اعلان کړ : ((دامريکي چارواکو ته دالقاعدي ټول هغه مشران وسپارۍ چي ستاسي په هيواد کي دي ... سمدلاسه او دتل لپاره په افغانستان کي دتروريستانو دروزني کمپونه وتړۍ ، تروريست دهغو روزونکی او ملاتړ کوونکی اړونده مقاموته وسپارۍ ، ددي لپاره چي مونږ باور وکړو چي هغوي نور نو عمل نه کوي امريکا ته دترهګرۍ په کمپونو کي پوره لار ورکړۍ . دا غوښتني دخبر يابحث لپاره نه دي . طالبان بايد سمدلاسه عمل وکړي .دوي بايد ترهګر وسپاري يادي دهغو په برخليک کي ځانونه ګډ وشمېري)) بي بي سي او امريکا ږغ راډيو . دا لومړۍ ځل و چي امريکا طالبانو ته داسي ګواښ وکړ ،کاشکي داسي ګواښ يې دپاکستان ولسمشر ، استخباراتي او پوځي چارواکو ته هم کړۍ واي نوبه يې ثمر عملي او ګټي به يې زياتي او تاريخي واي .که رښتيا وويل سي او امريکا حق ته غاړه کښېږدي پاکستاني چارواکوته داشان التوماتوم به نه يوازي افغانستان بلکه دامريکا په شمول ټوله نړۍبه دترهګرۍ او لاس وهنولـه شرڅخه خلاصه سوې واي . داپاکستان دۍچي ددوي په خاوره کي رزول سوي تروريستان په مصر ،هسپانيا ،فرانسه ،جرمني او انګلستان کي دترهګرۍ دعملونو دتر سره کولو امکانات تر لاسه کوي ،څکه همدا اوس دپاکستان په مذهبي مدرسو کي چي شمير يې تر لسزرو زياتېږي دآي آيس آي تر بشپړي حمايي او کنټرول لاندي دي ترهګر روزل کيږي ، په افغانستان او دنړۍ په نورو هيوادو کي دهمدغو مدرسو روزل سوي خلک ترهګريز ي کړني تر سره کوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسوداګرۍ دمرکزو تر ړنګېدو وروسته دامریکا خلکو ته دجورج بوش دلومړۍ وینا څخه دورایه څرګنده سوه چي دهغه هدف بن لادن او طالب چارواکي دي ،کله چي دامریکا حکومت دکانګرس ملاتړ تر لاسه کړه دڅو ديپلو ماتیکوسفرو څخه وروسته امریکا دنړۍ په کچه دامکانات برابر کړه چي دطالبانو دغه ځواب او بي ځایه مقاومت ته چي بن لادن مسول نه دی ،او یا یې څرګندول چي امریکا دي دبن لادن دمجرمیت اسناد دوي ته دي ښکاره کړه کي او داسي نور دلایل چي منطقي نه بریښېدل ، دوسلې داستعمال په زوردطالبانو حکومت را وپرځوي . داکتوبر په اومه ورځ یي دبمونو اوراکټونو،مډرنو پوځي الوتکولخوا دافغانستان پر پاکه خاوره دطالبانو دځپلو په موخه حمله او تعرض شروع سو،امریکا دغي موخي ته درسیدو لپاره دروسي چارواکو په مشوره پر شمالي ټلوالي تکیه وکړه ، دا هغه ځواک و چي ددوي دظلم او وحشت په پایله کي دپاکستان روزل سوي طالب قوت ته افغانانو په دې منظور چي دشمالي ټلوالي او هغوي دملګرودځواکونو له تیریواو ظلم نه خلاص سي هرکلۍ ویل سوی و . زموږ په هیواد کي داد یوې بلي غمیزي شروع سوه ،په پاکستان کي په بربنډه توګه مولانا سمیع الحق او مولانا فضل الرحمن او نوروفاناتیکو بنسټپالو ډلو په وسیله دټولو مدرسونه ځوانان دپاکستاني داستخباراتواو ملیشو په لارښودنه او ملګرتیا دامریکا په مقابل کي دطالبانو په دفاع کي دجګړي لپاره دافغانستان په لور جوپي جوپي روان سول ،افغانستان ته په رسېدو سره طالبانو هغودهیواد شمال ته ولېږل ،چي هغوي هلته ایسار او زیات یې ووژل سوه . په پاکستان کي یې دامریکا دبیرغونو په سوځولو سره هره ورځ مظاهري پیل کړي ، پاکستاني پوځیانو دموقع نه په استفادې سره دېښتنو په سیمه ورننوتل او دلومړي ځل لپاره یې دډیورنډ کرښي ته ځانونه ورسول . جالبه او دپاملرني مسله خو داده چي پاکستان دامریکا نږدې او نازولۍ دوست دی مګر ددوي په حضور کي دامریکا پر خلاف شعارونه ورکول کېده ،دولسمشر جورج بوش عکسونه او بیرغونه دبنسټپالو او فناتیکو مسلمانو ځوانانو او احساساتي خلکولخوا په مظاهروکي سوځول کېده . له دغه حرکت څخه په ګټه پورته کولو سره دپاکستان اساسي هدف داو چي امریکا او نوري نړۍ ته ښکاره کړي چي په پاکستان کي مذهبي ډلي ډیري قوي دي، ددوي دځپلولپاره زیاتو پیسو اوکوټلي ځواک ته ضرورت سته ،ځکه امریکا دوي ته دپخواني قرض دبخښلو په ګډون تر دریو ملیاردو زیات ډالره پیسي او یو په بل پسي نوي جنګي الوتکي او موډرني وسلې ورکړې ، تر څو پاکستان تروریستان په وځپي ،خو دا هغه خوب دی چي دپاکستان په مقابل کي داوسني سیاست په تعقیب سره به هیڅکله رښتیا نسي.

دامریکا دبمباریو پایله داسوه چي داکتوبر له اومي څخه ددسمبر تر اتلسمي ورځ پوري دنږدې))10915 ((کسانو دژوند دلاسه ورکولو په ارزښت ، ددسمبر په دوهمه نیمایي کي دطالبانو دواک هغه ماڼي چي دوي ورته عمارت وایه ړنګه او ملامحمد عمر اخند چي پر موټر سیکل یې دواک تر لاسه کول شروع کړي وه د همدغه موټر سایکل په سوارۍ یې دکندهار ښار او دعمارت تخت وتاج پرېښود. دپاکستان هغه پلان چي ددوي په وجود کښي به دډیورنډ لعنتي کرښي برخلیک دتل لپاره ټاکي یو ځل بیا راتلونکي مهال ، دنوو پلانو دجوړولو او پلي کولو ته معطل پاته سو . ملا محمدعمر اخنداو طالب چارواکي په رښتیاسره دخپل بي بنیاده غرور،دهیواددبرخلیک ټاکلو دساده ارزوني، او پاکستاني استخباراتو دنووګټو قربانیان سول . داسي معلومېږي چي دوي لا اوس هم په دې نه پوهېږي چي پاکستاني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چارواکي ددوي اوګران وطن اصلي او اساسي دښمن دی . تر څو چي دډیورنډ دلعنتي کرښي په هکله اساسي پرېکړه نه وي سوې افغان ولس به دپاکستان اودهغوي دنړیوالو دوستانو د سیاسي لوبواودرغلیو قرباني اودقدرت پر سر جنګي سیالیومیدان وي .افغانان به دکورسوځوني په جګړه کي خپل خوږ ژونددلاسه ورکوي . زموږ زورېدلي ولس به دبهرني پوځیانو تر پښو لاندي دتحقیر او توهین ښکار او ورځي سباه کوي . ځوان کنړي شاعر فرهادجان دشعر په ژبه داحال ښه تمثیل کړی دی هغه وایي:

ماپکي خپل قاتل ونه پېژانده ----- راغځېدلي وو بلا لاسونه

دا اوسنی افغان وژنه او ټاټوبی ورانونه چي دپاکستان د دیوبندي بنسټپالو دتشویق او فتواګانوله مخي افغانان هڅوي او ورته وایي ، وجنګېږی له خپلي خاوري امریکایان او نور اروپایان وباسی ددغي غمیزي دحل لاره نه ده . دا ددوي اوددوي دباداړانو ددسیسو، او دډیورنډ دکرښي پر سردخپلو تاریخي عقدو او دښمنیو دتر سره کولو پایلي دي چي زموږ په هیواد کي پردي وسله وال ځواکونه پراته دي ، کاشکي موږ دا تعقل درلودای چي هر څه مو دخپل هیواد تر پرمختګ او افغان ولس تر بسیاینې او ښېرازی قربان کړي وای . له بده مرغه یو تریخ ولي رښتیا حقیقت باید ومنل سي چي افغانانو تل یوه او بل ته دقناعت سر نه دی ټیټ کړی ،قناعت یې بل ته تسلیمي او تسلیمي یې عار بللی دی . داچي خپل هیوادوال او عزیز ته دماتي پر سر یې پردي ته لاس اوږد کړی او یا یې دهغه په پوځي مرسته د ځان لپاره برياوي ترلاسه کړي ، دهغوناوړو او شرمونکو پایلو ته یې هیڅ وخت پاملرنه نده کړې ،او د پردو پوځي ځواک راوستل یې د ځان حق بللی دی . په هره اندازه چي بهرني پوځیان په افغانستان کي پاته کېږي په هغه اندازه زموږ دخاوري قسم خوړلي دښمنان سیاسي ،مالي ،پوځي او مادي ګټه ځیني پورته کوي .همدا علت دي چي پاکستاني چارواکي او جنرالان امریکا او نړی والو ته دتروریستانو په ځپلو او نیولو کي ډوکه ورکوي . دا جګړه ددوي لپاره هغه چرګه ده چي طلایي هګۍ اچوي . فکر وکړی !!! دااوسنی خپل منځی تاوتریخوالی ،دعلماو ،بیګناښځو او ماشومانوو ژل په ځان پوري بمان ترل او ژوند دلاسه ورکول زموږ دبیچاره خلکو هیڅ درد نسي دواکولاي . پدې ټول باید پوه وي هغه کسان په هرنامه چي غواړي دمنځنیو پیړیو په دودتنګ نظره افراطي رژیمونه پر افغان وتپې ولس ته به دقبول وړنه وي . داډول کړني داستونزي او زموږ دهیواد څخه دپردیو پوځي ځواکونو دوتلو دحل لاره نه برېښي . ځوان شاعر فرهاد وايي:

اوس راته وایه چي ټول زړونه غاټول زړونه چا وګټل

ستا سره ماشه وه او زما سره ګلونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو!

دا لاندي عکسونه د پاکستاني نجونو دي چي غواړي په اردو او هوايي قواو کي کار وکړي ،پوښتنه داده چي ددیوبندي ملا یان په ځانګړي توګه مولوي فضل الرحمن دغو نجونو ته دکوم روایت له مخي اجازه ورکړي چي دځوانانو سره يو ځاي پوځي ډښوونه سرته ورسوي ، يو ځاي پوځي تعليمات او عمليات تر سره کړي ؟

زه ددغه کار ملاتړ کوم زما لپاره ښځه او نارينه دبيولوژيکي جوړښت په تفاوت يوشان ارزښت لري ،دواړه دخداي بنده ګان او انسانان دي ، دټولني په وړاندي يو شان حقوق او مکلفيتونه لري . عکسونه مي ځکه راوړل چي همدغو دپاکستان بنسټپاله مولويانو له مجددي څخه نيولي تر رباني او طالب پوري ټولو ته ويل ښځه بايد په کور کي وي ،ښځه ټول عورت دی ،دښځي مخ بايد بيرون څوک ونه ويني او اواز يې وانه وري ،هغه ښځه چي دا نه مني بايد سنګسار سي . پوښتنه کيږي چي مولانا صاحب ! دانجوني به څوک سنګسار کړي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورمه برخه

په نوي تاکتيک دپاکستاني چارواکو هلې ځلې

دطالبانو دواکمنۍ پر خلاف دامريکا لخواد جګړې پيل دوې برخي درلودې .يوه يې دوسله وال تيريو لپاره دپوځي پلانونو جوړول ،او بله دطالبانو پر ضد دميډياله امکاناتو څخه په استفادي سره دهغوي پر خلاف دنړيوالو ذهنيت اماده کول و . امريکا دمطبوعاتو ،راډيو ،ټلويزيون او انټرنټ له لاري په نړيواله کچه دوحشت،بربريت،تروريزم او انسان وژنو اصلي ترسره کوونکې يوازي طالبان او دالقاعدي سازمان معرفي کاوه ، امريکا ډير ژر وکالاي شوه نړوالو ذهنيت دخپلو راتلونکو پوځي او سياسي کړنو سرته رسولوپه موخه اماده کړي ؛ دهمدغو تبليغاتو پايله وه چي ټوله نړۍ دطالبانو دحکومت دپرزولو او القاعده سازمان دله منځه وړلو غوښتونکې سول.

دامريکا حکومت دسي آي آې دکارمندانو په وسيله دافغانستان په دننه او بيرون کې دځينو افغانانو سره اړيکې ونيولې دهغه جملې نه دشمالي ټلوالي په څنګ کې يې د مرحوم حاجي عبدالحق جبارخيل چي په خپل قوم کي دلوي اعتبار خاوندو او حامد کرزی چي دپوپلزو په قوم کي دخپل مرحوم پلار دشناخت او اعتبار څخه په استفادې سره يي کولاي شوه دطالب چارواکو پر ضد خلک راوپاروي ،او پخوانی پاچا محمد ظاهر شاه وچي امريکا دهيواد په راتلونکي برخليک کي د ونډي خاوند ګاڼه او دسولي په راوستلو کې يې دده ونډې ته زيات ارزښت ورکاوه . امريکا داسي انګېرلې وه چي داکسان کولاي سي خلک دطالبانو پر خلاف راوپاروي . ډير په دې نظر دي تر کومه ځايه چي پاکستان په دغه پلان خبر و او دحاجي عبدالحق دسفر مقصد او لار ورته معلومه وه دطالبانواوالقاعدي دسازمان په وسيله وتوانېده چي حاجي عبدالحق جبار خيل افغانستان دتګ پر لار مخکي له دينه چي کابل ته ورسيږي بيله کومي محکمي ناځوان مردانه اعدام کړ . د هغه په مرګ زيات پښتانه خفه سول اودځګه دمرګ په غندلو سره يې پر طالبانو يې ډيري سختي نيوکې وکړې . پدې ډول دطالبانو په مقابل کي دپښتنونفرت لانور هم زيات سو،او دا هڅ چي پاکستانپه هيڅ صورت په افغانستان کې ديوغښتلې حکومت دجوړېدو سره علاقه نه لري په پښتنو کې نور هم غښتلی سو. حامد کرزی تر دهراود ولسوالۍ ورسېد او هلته ديوه نفر لخوا چي په مطبوعاتو کي يې ځان معلم اشرف معرفي کاوه حمايه کېده،دته دامريکا يانو لخوا ډاډ ورکړه سوی و چي دطالبانواو يا بل چا دحملې په مقابل کي به هغه ساتې . کرزي ونه سوه کولاي دارزګان خلک دطالبانو په مقابل کي راوپاروي ،يو خو طالبانو تر کرزي هلته زيات نفوذ درلود او بل کرزي په ارزګان کي کومې شخصي دپېژندګلوی ښې اړيکي نه درلودې .فکر کوم کرزي هلته يوازي پدې خاطر لېږل سوی وچي دطالبانو دحکومت دراپرزېدو څخه وروسته هغه دملا عمر دزېږېدو له ځايه دملا عمر څخه پاته شوېتخت پر کښېنستو لپاره کابل ته روليږ ،دا شان ژيستونه اوکړني دسياست په ډګر کې رواج لري . ځکه کرزی تر هغه وخته هلته پاته سو کوم چي بيا دامريکايي چورلکي پوسيله دبن دکنفرانس ترموافقي وروسته دبګرام هوايي ډګر ته په کابل کي دمؤقتي اداري درياست دواک دتر لاسه کولو لپاره راوړسو،دبګرام هوايي ډګر ته فهيم ، يونس قانوني او شمالي ټلوالي نور غړي مخته ورغلي وه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا متحده ایالاتو دانګلستان په نیغ ملاتړ او همکارۍ دطالب حکومت دوسلوال ځپلوپه خاطردسي آي آې جګپوړي کارمندان دروسې په مرسته دتاجکستان او ازبکستان له لاري په چورلکو کي پنجشیر ته راغلل او هلته يي دفهیم ،یونس قانوني ،دعبدالله دبهرنیو چاراوسنۍ وزیر سره دکتلو په ترڅ کي ددوي سره دراتلونکې په هکله خبري وکړې ،شمالي ټلوالي دنده تر لاسه کړه چي دطالبانو پر خلاف دامریکا یانوسره په عملیاتو کي برخه واخلې ، شمالي ټلوالې پدې خاطر په راتلونکی کښي دامریکا په مرسته غښتلې موقف پیدا کړي دامریکا یانو دغه خدمت ته يې غاړه کښېښوده ،که څه هم امریکا یانو به همدا درک کړې وې . روسیه چي دتروریزم پر ضد مبارزه کې دامریکا ملګرې سوې وه دشمالي ټلوالي څخه دامریکا داستفادې په هکله خوښي ښکاره کړه او هغه يې دروسي او منځنۍ اسیا په ګټه وبلل . متل دی وایې ((ما پر آسمان غوښته خداي پر مځکه راکړه)) .روسانو دا انتظار نه درلود چي امریکایان دي بیا داسي تېروزې او شمالي ټلوالي بندنامي ډلي ته چي په سیمه کي دروسانو یوازنې دوستان وه داامکان پلاس ورسې چي دا ځل دامریکا د B52 او C130 ډوله الوتکو دبمباریو په مټ دي کابل ښار هغه ښارته چي اوسېدونکو يې ددوي له نامه سره حساسیت پیداکړی و یو ځل بیا داخل سې.

توماس والکوم پخپله مقاله ((ائتلاف نامقدس)) کي چي دافغان رسالي په 23-24ګنه کي خپره سوې ده لیکې : ((دامریکا په نظر شمالي ائتلاف په حقیقت کي هیڅ ائتلاف نه دی او باور وربانديې نشي کېداي،لیکن پرته له دوی نه امریکا بل انتخاب نه درلود ،.... ځمکني پو ځونو ته دزیاتي اړتیا له مخي په کار وچي دشمالي ټلوالي له ملېشو څخه دطالبانو پر ضد کار واخیستل سي ،نه دامریکا او لوېدیځ دځمکنیو ځواکونو څخه)) امریکا له دې ډارنه چي په ځمکني جګړه کي به د زیات تلفاتوسره مخ سي پرېکړه وکړه چي د شمالي ټلوالي څخه چي دطالبانو سره کوټلې دښمني هم لري استفاده وکړي .دیادولو وړ ده چي دامریکا ولس هم ددې سره مخالفت کاوه چي دجګړې په پېل کې دي په ځمکنیو عملیاتو کې امریکایې سربازان برخه واخلې.

ددي لپاره چي دشمالي ټلوالي نړېوال اعتبار غښتلی سي دروسي مشر ولادمیر پوتین هم ددي حقیقت نه پرده پورته کړه او دژورنالستنو سره يې په خبرو کې دابربندېه کړه چي روسې دتیرو پنځو کلو په دوران کي دطالبانو پر ضد دشمالي ټلوالي اود هغوي قوماندان احمدشاه مسعود سره دوسلو او پیسو زیاتي مرستي کړې او دادی اوس دغه مرستي نوري هم زیاتوي . فکر کوم د2005زکال دسپتمبر په میاشتي ځوېنه مواد او توکي چي دپنجشیرولسوالی (ولایت) ته دمسکو دوالي جنرال ګروموف لخوا راولېږل سوه هم دهغه پخوانیو دوستیو دیوځل بیاډاګیز کېدو او پخلې په خاطر به وه ،که نه تر پنجشیر نورې زیاتې مستحقي سیمي وي ،او بل داچي ولې دیوي خاصې منطقي په نامه ؟ ځکه هلته خداي مکړه کومه طبعې ټکه نه لوېدلې.

امریکا دتروریزم سره دمبارزي په نوم داروپایي هیوادو ،روسې ، ببله ایران څخه دافغانستان همسایه هیوادو ملاتړ تر لاسه کړ او داکتوبر په میاشت کي يي دیویشتم قرن دموډرنو الوتکو او بماوریوپه زور دطالبانو او دالقاعدي دسازمان دپټېدوپر ځایوشپه او ورځ مرګوني ګذارونه شروع سوه،امریکا په دغو بم اوریو کي وچ او لانده یو ځاي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسوځول .او دپښتنو داوسېدو پر سیمه په دې نامه چې طالبان پښتانه دې او دطالبانو سره به مرسته وکړي هم تر بمبارد لاندې ونیول ، په دښت کې چوپان او په کلي عادي خلک وویشتل سوه . کلي ،کورونه ، ،ژرندې ، کارېزونه اودکوچیانو خېمې ،پر لارو دسوارلیو ګاډې د بم اورونکو الوتکو او توغندیولخوا په نښه سول ،په زرګونو کورنۍ یې کلیو او ښارونو پرېښودلو ته مجبورکړه ،دولسونو دژوند اړانه یې خرابه او تباه کړه . په کابل ښارکښي یې هم دښار سهیلې او شمالي برخې ،دتلوېزیون غر (انتن)دبالاحصار او مرنجان تپه او یو مسجدپه بمانو او توغندیو کلک وویشتل ،په سلهاو انسانانوو ژول سوه .که څه هم دامریکا داشان کړنه په داخل او بهر کې دافغانانو داعترضونو او احتجاجونو سره مخ شول ، دامریکا وحشیانه خپل سري بمبارۍ یې وغندلې مګر دامریکا او دلوېدېځو هیوادو مشرانو وربانديغوږ هم ونه ګراوه . دسویډن دمالمو په ښار کې دسویډن افغانستان دکمېټې او افغانانو په ګډون مظاهرې وشوې ،په همدغو مظاهرو کې هغو افغان ماشومانوسره دمرستې په خاطر چې دامریکا دوژنکواو ړندو ګذارونوپه پایله کښې یې دژوند هر څه دلاسه ورکړي وه مالي مرستې راټولې سوې ، دمالمو دښار په هغه تعلیمي موسسه کې چې ما سویدني ژبه لوستل دسویدني استادانو په همکارۍ مې تر 8000 زیات سویډني کرونه مرسته ټوله کړه ټولې پیسې چې دمالمو دافغانانو لخوا ټولي سوې تر دېرشو زروزیاتې وې . دامریکا او هغوي دمتحدینو له پوځې کړنو او عملیاتو څخه دا سې څرګندېده چې شاته کوم پښتون دښمنه قوت وو ،او امریکایانو ته یې غلط راپورونه ورکول او هغوي یې دپښتنو داوسېدو پر ځایو بم اوریو ته هڅول ،تر څو له یوې خوا پښتانه وځپل سې او له بلې خوا دپښتنو په زړونو کې دامریکا په مقابل کې کرکه او دنفراحساس راپیداسې ، تر څو امریکا او اروپایي هیوادونه دتل لپاره دپښتنو په مقابل کې حساس اوسې اودوي ته دشک په سترګه وګورې.

دا عملیات دومره درانه وه چې دلوېدېځو مطبوعاتو او ان دامریکا د CNN ټلوېزیون یو تن مفسر((فیشر)) وویل :دامریکا بمبارۍ دویتنام له جګړې نه وروسته ډېرې درنې او زیاتې سختې وې ،څکه شپه او ورځ په پرله پسې توګه یې دوام درلود.

په هغه وخت کې چې پر کابل او کندهار د بمانو او توغندیو باران ودروسې دولت اعلان وکړ چې شمالي ټلوالي لپاره یې پنجشیر ته ټانکونه ،توغندۍ او کلاشینکوفونه رسولې دې ،روسې غوښتل دموقع څخه په ګټه پورته کولو سره دنظار شوراتر غاښو په هر ډول وسلو سمبال کړې تر څو داړتیا په وخت کې وکولاي سي له ځان او روسې دګټونه دفاع وکړې ،همدغه مهال ازبکستان هم دجنرال دوستم څخه خپل ملاتړ اعلان . البته دا باید هېره نشي چې ترکیې تل خپلې ګټې دشوراي نظار په څنګ کې ددوستم په وجود کې لټولې دې او دهغه څخه یې تل ننګه کړې ده . همدا دلیل و کله چې دوستم دطالبانو له خوا ځغلول کېده سمدستي به ازبکستان او له هغه ځایه ترکیې ته تلی .دترکیې په تلویزیون کې ډېر ځله په پوځي لباس کې راښکاره سوی دی او کله کله دده څخه پداسې حال کې چې هیڅ دولتي واک یې نه درلود دیوه رسمي شخص په بڼه استقبال سوئ دی . د2001زکال داکتوبر په 20ورځ یو روسي پوځي جګپوړي جنرال ((پاپوف)) و ویل :موږ دشمالي ټلوالي سره په کافي اندازه کومکونه کړې ، دافغانستان شمال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ دسیاسي اغېزې دنفوذ سیمي بولو ،او دافغانستان دراتلونکي دولت لپاره ښاغلی رباني یو مناسب شخص ګڼو.((امریکا ږغ راډیو)) دغو ځرګندونو دا فهمول چې روسیه په هیڅ ډول حاضره نده په افغانستان کې پاکستان پلوه حکومت ومنې.

دکابل دښاریانوپه ګډون د ایران ،پاکستان او ملګروملتو دسازمان سره داتشویش پیدا سو چې دطالبانو تر وتلو وروسته به څوک په دې ښار کي واکمن کیږي ،ځکه درباني دحکومت دپخوانیو ناوړه اعمالو په اساس نه دکابل خلکو او نه هم ملګرو ملتو غوښته چې شمالي ټلواله دې په کابل کي حاکمه سې . کله چې دطالبانو ماته یقیني سوه ملګرو ملتو ،امریکا او لوېدیځو هیوادو پرېکړه وکړه چې هیڅاته باید حق ورنکړه سې کابل ته پر خپل سر ننوزي.

دملګروملتو دسرمنشي ځانګړې استازي لخدر ابرهیمي او دهغه مرستیال فرانسیسوندرل لخوا په افغانستان کي دنوي حکومت درامنځته کولو په هکله پر پلان او طرحي جوړولو کار شروع سو . دبیلو ډلو ټپلو سیاسي او جهادي ګوندو او تنظیمو سره تماسونه ونیول سوه ، په دې جمله کې ددقبرس او روم جریانونه هم شامل وه . له بلي خواشمالي ټلوالي دموقع نه په ګټه پورته کولو سره ځانونه سره منظم او په شمال کي یې دامریکا تر هوایي بمباریو وروسته ولایتونه او کابل ته دننوتلو په هیله یو په بل پسې نیول . برهان الدین رباني چې دکابل تر تخت دلاسه ورکولو یې په تاجکستان ،ایران او روسیه کي شپې او ورځې تیرولې دنوامبر په 21 یې په تاجکستان کي دداکتر عبدالله سره دراتلونکي حکومت په هکله خبري وکړې . هغه دامریکا دهوایي حملو او شمالي ټلوالي ته دلاري دخلاصېدو په هکله معلومات ورکړ. په دغه وخت کي روسي یو ځل بیا په ګوته کړه چې دطالبانو تر سقوط وروسته باید استاد رباني دجمهوري ریاست واګي پلاس کي واخلي . دروسې ددغه وړاندیز نه تاجکستان،ازبکستان او ایران ملاتړ وکړ ،مګر پاکستان دروسې له دغه نظر سره خپل مخالفت وښود . له بي بي سي اومسکو راډیو څخه زما شخصي یاداښتونه . دپاکستان لپاره هم دا دقبول وړ نه وه ،یوځل بیا هغه کسانو ته ددولت واګې پلاس ورسې کوم چې ددوی په زور یې دافغانستان دورانۍ او افغان ولس دسر په قیمت چې دتلفاتو شمیر یې تر یو میلیون اوړې واک تر لاسه کړ، خوهغوی دقدرت دتر لاسه کولوسره سمدلاسه پاکستان ته شا وګرځول ، دروسې ،ایران او هندوستان سره یې دوستانه اړېکي ټینګې کړې . په امریکا کي هم جمهوریت غوښتونکواو دموکراتانو سناتورانودبوش له اداري نه غوښتنه کول چې شمالي ټلوالي ته اجازه ورنکړي تر څو کابل ته ننوزي ،دبرطانیې صدراعظم توني بلیر هم علاقه نه لرل چې دا بدنامه ډله یو ځل بیا دکابل دښا دفاتح په توګه دغه ښار ته داخله سې.

دملګروملتو استازی لخدر ابراهیمي دشمالي ټلوالي له مشرانو سره خبري وکړې او هغوی ته یې دنړېوالو دا تشویش چې نه باید کابل ښارته داخل سي ځرګند کړ ،ولي حالات دومره ګډوډ وه چې دامریکا دلیونیو راکټونو او توغندیو په اورولو مصروفه وه ،یو شمیر هیوادو لکه المان ایټالیا او انګلستان په دې هکله کار کاوه چې ډېر ژر دافغانستان دبرخلیک دټاکلو لپاره غونډه جوړه سې . له بلې خواافغان ولس دوحشي بمباریو له امله هک پک پاته واو دخپلو نازولو په ویر سرګردانه او فرېشانه وه ، دا دقدرت لیوالو وخت غنیمت وباله پر خپل سر دنومبر په 13ورځ دماذدیګر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شپړ بجو په هغه روسي پوځي لباس کې چې څو ورځې پخوا یې روسي چارواکو شمالي ټلوالی ته دګنډلو او ددوي په ا ختیار کې دورکولو خبر خپورکړی و)) 12000 ((وسله وال کسان دکابل په وینو لړلي او زخمي زخمي ښار ورننوتل او دکابل زوروېدلو ښاریانو یو ځل بیا هغه مخان ولیدل کوم چې له لېدو نه یې نفرت درلود . په هغه لحظه چې دا ټلواله دکابل په ښار ورننوتل سمدستي فهیم ځان ددفاع ،یونس قانوني دکورنیو چارو او عبدالله دبهرنیو چارو وزیران اعلان کړه ،دمالي وزارت چاځکه وانه خیست هلته هر څه په ګډه چورسوې وه . ددغو مقامو دتر لاسه کولو پر سر یې دبن په کنفرانس کي هم دومره چنې ووهلي تر څو همدا مقامونه همدغو ښاغلو ته ورسېدل . برهان الدین رباني یو ځل بیا دکابل په ښارکي دمطبوعاتو او راډیو ګانو په وسیله خپل ږغ دارګ له ماڼۍ نه پورته کړ . فقط څلور ورځې وروسته تر هغه چې دا ښاغلې په کابل ور ننوتل دروسې دبهرنیو چارو وزیر سرګې ایوانف اعلان وکړ ، چې یو نفر پوځي او بل دسیاسي چاروجګپوړي کار پوهان کابل ته ولېږل سوه تر څو په کابل کي دهغه حکومت دچارواکو سره چي اوس پر وضعه مسلط دی او هغه په رسمیت پیژنو لیدنه کتنه وکړي او دخپل مینځي مناسباتو دټینګولو په هکله بحث کوي . روسي پدغه د تلواري سیاسي حرکت کولو سره امریکا او نړېوال دیوه تر سره سوې عمل سره مخامخ کړه او داسي یې وښودل چې دحکومت دریاست مسله ختمه ده ، هغه دی رباني پردولت مسلط دی اداره یې جوړه.

دشمالي ټلوالي کابل ته داخلېدل ، او پر خپل سر حکومت جول داروپا او امریکایي چارواکو دخوابدی سبب وګرځېده،کابل ته دشمالي ټلوالي ورتګ دیوي شورا تر جوړېدو وروسته چي امریکا پلان درلود په نظر کي نیول سوې وه .درباني داسي خپل سری ته امریکا او انګلستان داسي ځواب ورکړ چي دبن تر کنفرانس وروسته یې هغه ته یوازي د ((X))پریزیدنت لقب ور پرېښود او بس.

ملګرو ملتو،امریکا،برتانیې ،جرمني ،فرانسي دافغانستان لپاره د راتلونکې حکومت دجوړېدو ،اساسي قانون ،دمؤقتي او عبوري ادادرې ددندو او نوروارېنو مسایلو دڅېړلو په منظور دالمان په وړاندیزدهغه هیواد دبن په ښارکي ددوې دخوښي افغانانو په ګډون دیوي غونډې دجوړیدو لپاره ګامونه ګړندي کړه سوه.

دملګرو ملتو د سازمان دسرمنشي استازی لخدر ابراهیمي په ایتالیاکي دمحمدظاهر شاه ،دهغه دکورنۍ دغړو او هغه له سلاکارانو سره وکتل په خبرو کي موافقه وسوه چي دبن په کنفرانس کي به دپاچا استازي برخه اخلي . په دغه وخت کي چي دظاهر شاه سره دنړېوالو په ګډون دافغانانو لیدني کتني زیاتي شوې ،موږ په اروپاکي دیو شمیر فرهنګي ټولواستازې دتلیفون په مټ سره سلا شو چي یو هیئت دي دافغانستان دمسلېدعادلانه حل په هکله دپاچا سره دکتلو لپاره روم ته ولاړ سي . دفرهنګي ټولنو پلاوی روم ته ولاړ له پاچا او دهغه دکورنۍ دڅو غړو سره یې دافغانستان دراتلونکي سرنویشت دټاکلو ،افغان ولس دغوښتنو زموږ دوړاندېزونو او یو شمیر نورو دعلاقي وړ مسلو په هکله خبري وکړې ، دښاغلي زرین انځور په ویناد‌لومړې ځل لپاره همدغه پلاوي یو ټوک پښتو کتاب دپخواني پاچا کورنۍ ته ډالۍ کړ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان او له هیواد نه بهر ټولو افغانانو ددې لپاره تلاش کاوه چي دا ځل دبهرنیو هیوادو په مرسته او افغان رون اندو په مشوره او ګډون داسي یوه اداره جوړه سي تر څو افغانولس وکولاي سي خپل سرنویشت په خپله خوښه او دولس له ارادې سره ورته وټاکې . ددې کار لپاره زیاتورون اندو افغانانو منډې تر ړي وکړې ،مگر له بده مرغه دتل پشان زموږ دهیواد دبرخلیک دټاکلو په هکله د هغو څخه چي دهیواد دودانېدو او ښېرازۍ سره يې علاقه لرل چا پوښتنه ونکړه، دافغانستان راتلونکې سیاسي سرنوشت یوځل بیا دابرقدرتولخوادافغانستان په راتلونکې اداره کي دغوښن ځاي دتر لاسه په خاطر د 2001د نومبر (27څخه دسمبر تر5) نیټې دالمان د بن د ښار د پترسبورگ دتاریخي هوټل دکنفرانسونو په تالار کې تر سختو امنیتي تدابیرو لاندي دگوتو په شمارڅوهغو کسانو په گډون چي دوي غوښتل دترلو دروازو شاته په جوړسوې کنفرانس کې و ټاکل سو. دکنفرانس کار او ټول جوړښت او افغانې مشروعیت دهیوادزیات شمیر نظر خاندانو او سیاسي څېرونکو لخوا تر سوال لاندې ونیول سو،او زیاتي نیوکي پري وشوې چي دا سلسله تر اوسه اوږیره وخته به دوام ولري.

دا ځل بیا دافغان ولس ټولي هیلې په ناهیلو بدلې سوې ،همدا دپردیو لخوا دحکمتونو دجوړېدو پایله ده چې اوس هم دمیلیارډو ډالرو په رالېږلو سره افغانانو دآرامۍ گوله نه ده په خوله کړې.

د دکنفرانس کارچې دافغانستان په چاروکې دملگرو ملتو د سازمان د عمومي منشي استازي لخدر ابراهیمي او ددغه سازمان دویاند ښاغلي فوزی په مشرۍ پر مخ بیول کېده دامریکا دولسمشر ځانگړی استازي ښاغلي خلیلزاد ، دامریکا او روسیې دبهرنیو چارو وزیرانو کولن پاول ،ایگور ایوانوف او شپږو همسایه هېوادونو دبهرنیو چارو وزیرانوچي د (6+2) هېوادو په نامه هم یادیږی ،المان ،برتانیې ، ایتالیې،هالند اوجاپان استازو دکتونکو په توگه حاضر وه .دافغاني لورې نه په غونډه کي دشمالي ټلوالي استازي زیات واو هغوي داحمدشاه مسعود یو لوي عکس هم دغونډې تالار ته له ځانه سره وروړی ؤ،لوستونکي خبر دې چي دهمدغه کال دسپتامبردمیاشتي په نهمه نیټه احمدشاه مسعود دخواجه بهاالدین په ولسوالۍ کي دناپېژندل سو کسانو لخوا ووژل سو . خو داچي د شمالي ټلوالې استازو له ځانه سره دهغه عکس تالارته راوړ ټول حیران سول چي دا دڅه لپاره؟؟؟

دبن په کنفرانس کې دگډون لپاره دغو ډلو ته دامریکا له خوا بلنه ورکړه شوې وه.

-1د روم دسولې دجریان استازي 9 نفره.

-2د قبرس دسولې دجریان استازي 3 نفره.

-3د اسلامي متحدې جبهې استازي 11 نفره.

-4دپېښاور دسولی له جریان څخه 3 نفره.

-5دمشاورنو او څارونکو په توگه 44 نفره.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا باید جوته سي چي داډلي په هیڅ صورت دافغان ولس داستازیتوب جوګه نه وي، ددوي دعوت دغه شان سرنویشت جوړونکي غونډې ته کاملا د بهرنیوهیوادونوداړیکو پر اساس تر سره شوی و . دا هغه اساسي جفاوه چي زموږ دهیواددبرخلیک دټاکل په وخت کي په دې نامه چي وخت حساس دی ژربايد هر څه تر سره سي دافغان ولس سره وسوه .ددغي لویې تیر وتني اویادځینو لخوا دقصدي او له دښمنیو څخه ډکي کړني درونډ پېټی اوس دافغانانو ملا ماته کړېده.

دبن دکنفرانس ژبه فارسي وه ،اوهم دهغي غونډې ګډون کونکي کوم چي دافغانستان دراتلونکی په هکله یې پرېکړې کولې غوڅ اکثریت دهیوادد لړه کیو قوموااستازي وه،په ټوله دنیا کي دامعمول دی کله چي د یوهیواددسرنویشت او یانورو ورته سترومليٍ مسلو په هکله بحث کېږي نو دهغه دډېرکیو سره تر هر چا زیات خبري کیږي او دهغوي ګډون دشمیر په تله ضروري برېښي ،ځکه دهري پرېکړي په پلي کولو کي په طبعي ډول ډېره کي ډېر رول او نقش لري ،مګر دلته دهغه دښمنیو له مخي چي دنړی یو شمیر هیوادونه یې له پښتنو سره لري ونه غوښتل دغونډې اکثریت دپښتنواستازي او په کل کي روڼ اندي او اهل خبره خلک وي . دغه حالت چي له یوي خوا پښتانو استازې لږ او له بلي خوا دکنفرانس ژبه فارسي وه پر پښتنو استازو بد تاثير وکړ او هغوي له غونډې سره بایکاټ کولو په هڅه کي شول ، دتالار نه ووتل دغي مسلي ته تر هر چا زیات مرحوم حاجي عبدالقدیر متوجه سو و ، هغه دملګرو ملتو داستازو سره دکنفرانس دژبي په هکله زیات جروبحث کړی وبلاخره هغه داحتجاج په توګه له غونډې دوتلو اعلان کړی و ،دهمدي ورځې دماذدیګر پنځو بجو شاوخوا وه چي ماته له جرمني څخه ښاغلي زرین انځور چي موږ دنورو سره په ګډه دغونډې کار څاره تلیفون وکړ او دا جریان یې راته ووایه ، ماته یې وویل چي دحاجي صاحب قدیر سره وږغیږه او هغه پخپل نظر پوه کړه ،ماورته وویل چي زه دحاجي صاحب سره بلد نه یم زه به څنګه ورسره وږغېږم که ورسره بلدیې ته خبري ورسره وکړه ، داسې پوه سوم چي انځور صاحب هم خبرې ورسره کړې ،ماته یې په ځواب کې وویل هغه تاپه غیاب کي پېژني دا((0049 171 549 1822)) دده دموبیل نمبر دی ویې لیکه او ورسره خبري وکړه . ما سم دستي نمر ولیکل او دمرحوم حاجي صاحب سره مي خبري وکړې په خبرو کې راته معلوم سوه چي وطن او افغانان ټول له یوه مخه په هر قوم اوهره ژبه چي خبري کوي پرګران دي هغه ماته په دغه غونډه کي دیوشمیر استازو دسپین سترګیو او شرارت لنده قیصه وکړه ،تر کومه ځایه چي زه پوهېدم مااوهغه خبري سره وکړې او هغه ته مي وویل چي موږ دبن دکنفرانس دجوړېدو پلویان یو خو په دې شرط چي دکنفرانس دجوړېدو موخه په افغانستان کي داوسنی کشالي دسیاسي عادلانه حل لاره لټول وي ،ولې که هدف دا ځل بیا له بن څخه پر افغانولس دیوې داسې پرېکړې او لاس پوڅي اداري تپل وي چي افغانستان ته نوې بدمرغۍپه خپلو زړو او پېژندل سوو څېرو له ځانه سره راوړي ښه داده چي دا کنفرانس هیڅ دایر نسي . په اخیر کي مي ورته وویل موږ په غونډه کي دټولو هغوکسانو سرسخت پلویان یو کوم چي دوطن دعمومي مصالحو او ګټو دساتلوپه خاطر په کنفرانس کي خپل اواز پورته کوي ، تاسو ډاډه اوسی موږ هم حالات څارو،ستاسو له معقول او هغه ملي دریځ څخه چي په هغه کي دوطن او خلکو ګټي نغښتي وي په ټول قوت ملاتړ وکوو،په پام کي لروپه اروپا کي دافغاني روڼ اندو په ګډون پدغو نږدې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځوکښې په فرانکفورت کي غونډه جوړه سي تر څو هلته ټول افغانان دهیواد دراتلونکي په اړوند خپل نظر څرګند کړي . په همدغه ورځ ډیر ژر دهغه سره دبي بي سي راډیو مصاحبه جوړه سوه او هغه په مرکه کي ټولي خبري نړیوالو ته بربنډي څرګندي کړې ،له هغې ورځي دشمالي ټلوالي اومرحوم حاجي قدیر تر منځ مناسبات تاریک سول .دهغه تر مرګه ماهغه سره دهغي شپي په ګډون چي دده په وینااله تورخمه دوروستي ځل لپاره را اوښت دهمدغه موبیل تلیفون په وسیله څو ځله دمسایلو په هکله خبري کړې اونظرونه موسره شریک کړې دي . اوس دي هغه خداي وبخښي او روح دې ښاد وي

غواړم یوه ټکي ته اشاره وکړم ، ټولو فرهنګیانو او فرهنګپالو په افغانستان کې د تکنو کراتانو ،ملي اوسیاسي شخصیتونو او هغو چي کولاې یي سول هیوادته له جګړې په میراث راپاته بدمرغیو څخه نجات ورکړي په دولتي اداري کې دګډون غوښتونکي وه.

په جرمني کښي دفرهنګیانواو روڼ اندو لخوا دبن دکنفرانس ځاي ته نږدې درنده غونډه دایره سول دهیواد په راتلونکې اداره کي دتکنوکراتانو اونوروملي شخصیتونودګډون څخه ملاتړ او دجنګسالارو یو ځل بیا واک ته رسولو پر ضدشعار دغونډې اساسې موخه وه ،دبن دکنفرانس دتالار نه مصطفي ظاهر او پاچاخان ځدراڼدغونډې برخه والوته راغلل او دهغوي دغوښتنو او وړاندیزونو تر اورېدووروسته یې هغوي ته وعده ورکړه چي دیو افغان په توګه به دوطن ملي ګټي په پام کي نیسي . دمخکنې پلان له مخې په اروپاکي دفرهنګیانو او فرهنګپالو په زیاردجرمني دفرانکفورت په ښارکي ددسمبر په لومړۍ ورځ دتر ((نهه سوه)) زیاتو روڼ اندو په ګډون چي دامریکا او ټولو اروپايي هیوادو دفرهنګي ټولنو استازو او نورو علاقمندانو برخه درلودهستره غونډه جوړه سوه.

دیادولو وړ یې بولم چي ددغې درنې غونډې لګښت دځوانو وطنپالو نثار احمدشېریندل او خالد احمددیاني په مالي مرسته برابره سوې وه ، غواړم ددوي دنومو نو په ذکر کولو سره وښیم چي ښه او دوطن لپاره چوپړ دهیچا نه هېرېږي .

دهمدغه کنفرانس د پرېکړو په اساس دغیري متجانسو او مختلفو نظریاتواو عقایدو لرونکو په ګډون چي اکثریت یې افغان ولس ته د قبول وړنه وه یوه اداره د ((موقتي اداري)) په نامه جوړه شوه او ښاغلی کرزی ددغي اداري دمشر په توګه وټاکل سو. دهمدغې مؤقتي اداري په وړاندې پس له هغه چې اوبه تر ورخ تېرې شوي و ې دومره ستري او دډېرې مودې دندې په نښه شوې چې له هغه لمړۍ ورځې هر هوښیار او پوه سړی پدې پوره پوهېده چې دا اداره او دا دندی ډیری سره لیري دي . له بلې خوا ددغودرنو دندو سرته رسول هغه چاته سپارل شوي وه چې داټولې بدمرغۍ دغه ملک ته دهغوی لخوا ډالۍ سوي وې . په هر صورت دبن دپرېکړو په اساس دموقتي اداري په دوران کي یوه استراري لویه جرګه د((2002 دجون په 22)) نیټه جوړه سول . دجرګې پاله ښاغلې کرزې ته دعبورې اداري مسؤلیت په غاړه ورکول اودحکومت نوې وزیران ټاکل و. عبوري اداري هم همداشان هغه څه کول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دوي غوښتل . پدغه دوره کې دبن دکنفرانس دپرېکړو له مخي داساسي قانون لپاره کميسيون جوړ سو ،دمطبوعاتو او سياسي گوندونو قوانين دښاغلې کرزي دفرمان له مخي اعلان سول ، ددغه قوانينو اعلان ، دولسمشرۍ او ملي شورا ټاکنې پدا پخوکلو کي يوازنۍ لاسته راوړنې دي .په عبوري اداره کي جنگسالارو او تنظيم سالارو غوښن مقامونه تر لاسه کړه کوم چي دهمدي لپاره ئی شپه او ورځ تلاش کاوه ، په دولتی ادارو کښی پوهو او لايقو کسانو ته گمارل يو ځل بيا هير شوه. پر دغو ټولو سر بيره يې دحکومت له نوی تشکيل سره ناخوښي ښکاره کول ،البته دليل يې داو چي دغو ښاغلو غوښتل هر څه پخپل واک کي ولري، په پښتو کی يو متل دی وايی :�کونډی هم ژاړی رنډی هم ژاړي ، هغه چی نن ئی راودکړي هغه په ناورين ژاړي� . دهمدوی په واکداری کښي په لسهاوو زره وړ مسلکي او دپوهی خاوندافسران ،کارپوهان،معلمان، ملکی مامورين، انجينران ، ډاکټران نر اوښځې له کاره گوښه شول،هغوي دخپل اولاد لپاره ديوې گولۍ ډوډۍ دپيداکولو پخاطر دکابل نه تر پښاوره،ايران ،ډوبۍ او مسکو بازارونوته پلنډيتوب ، ورځنۍمزدورۍ او ختگرۍ په خاطر ورسول.

دعبوري اداري ددندوپه اساس داساسی قانون دتصويب لپاره لويه جرگه راوغوښتل شوه ،داجرگه دتيرې جرگې په پرتله دقدرت پر سر دسياليو اوهيوادسره ددښمنۍ په کچه ډيره تاريخی وه . تر شلو ورځو زيات ئی د وام وکړ ، ځکه پدی جرگه کی زياتی چني ووهل شوي،پرخوله مهرونه ولگيدل،هر چا غوښته خپل واک ا وقوت دافغانانو او بهرنيانو ننداري ته وړاندی کړی، نړدي ؤ چی جرگه بيله کومی پريکړی پاي ته ورسيږي ، د بهرنيانو ئی کور ودان چی خپلولاس پوځو ته يی غاښونه و چيچل او هغوي ئی يو ډول جوړجاړي ته وهڅول ترڅوجرگه د يو پايلې په لرلو سره پاي ته ورسيږ ي ،هير بايد نشي چي په همدي جرگه کښی دافغان ولس دلوي اکثريت دروا او مسلمو حقو قو پر خلاف پريکړې وشوي او داسی اساسی قانون تصويب شو چي تر هيڅ ښه ولې دپلی کولو پايلی به ئی زيات ناندريز وي

په 2002زکال دجنوري د مياشتي په21نيټه دجاپان دتوکيو په ښارکي دمرسته کوونکو امريکايي،اروپايي هيوادو ،نړيوال بانک،داسيادپرمختيا بانک ،دملگرو ملتو وجهي صنوق،جاپان ،سعودي عرب ،روسې هند او ايران په داستازوپه گدون لويه غونډه جوړه سوه ، دنړۍ زياتو هيوادو دهر اړخيزو مرستو وعدې وکړې ،په ملياردو ډالر افغانستان ته راغلل . په 200زکال دمارچ په 31نيټه د پنځوسو هيوادو دبهرنيو چارو دوزيرانو او استازو په گډون په برلين کي دافغانستان سره دمرستو کولوپه خاطر بل کنفرانس داير سو ،پدغه کنفرانس کي کرزي د 28ميلياردې ډالرو مرستو دتر لاسه کولو وړانديز وکړ ، وروسته پرېکړه وسوه پر پخوانيو وعده سوو مرستو سربيره دي د افغانستان سره نور 8,2 ميلياردې ډالره مرسته وسې . خو متاسفانه افغانانو ته کوم څه پکښي وه نه رسېدل ،غټه گټه يې چي هره ورځ يې چارواکې يادوي دکندهار کابل سرک دی ، هغه هم پسله شپږمياشتوبيا جوړونې ته ضرورت پيداکړ ،او يادا چي ځيني چارواکي وايي موږ هر کلي ته نږدي ديرش زره ډالرو په ارزښت دبيا رغوني لپاره په مصرف رسلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

،ماته څه موده مخ کي يو افغان چي تازه له وطنه راغلی و قيصه کول ،ويل يې کله چي په راډيوکي دولتي چارواکي ولس ته دخدمت خبري شروع کړي پخوا به يې پرې خندل مگر اوس راډيو گوله وې ،موږ نه پوهېږو چي ددغو پروژو ثمره ولي سيلابونه يوسې ؟؟،او ولي په کال کې تر يو ميليارډ زيات دپلاستيکي شيانو درانيولو لپاره پاکستان گټه تر لسه کړي ، داچي ايران ، چين ، ډوبۍ او نور هيوادونه ته څومره پيسي دهمدي تجملي شيانو درانيولو لپاره لېږل سوي که يې سړی حساب کړي پر بدن يې ورېښتان جگ جگ دريږي . موږ هر څه لرو خو هيڅ نلرو او تر غوړوبه که خير و دهمدغو نا عقبت اندېشو مسؤلينو دکار په برکت په بهرنيو پورونو کې ډوب سوا!!!

څرنگه چي دافغان ولس دبرخليک خبټته دبن په کنفرانس کي کړه اېښودل شوې ده ،درون اندو او خواخوږو په عوض ټوپکمار او جنگسالارو ته دولتي واک پلاس ورکړه سو ،او پر قدرت باندي ددوي پاته کېدل دوام لرې نو هرومرو به تر څوچي داکسان او همداتنظيمونه وي په هيواد کي به دهر اوښتون دمانۍديوال کوږ وي . هغه دلوي شاعر شعر دی چي وايي : سنگ اول چون نهد معمارکج تا ثر ياميرود ديوار کج

دمطبوعاتو قانون تصويب د يوازني نسبي مثبت اوښتون په توگه دهغو نيمگړتياو پر اساس چي لري يې په عمل کی پلی کول ستونزمن شول، مثلادمطبوعاو آزادی يو وازی دا معنا نلري چی په سلهاوو ورځپاڼی نشرات وکړی ،مختلفي تلويزيوني او راډيويي دستگاه وې فعاليت ولرى، مهمه دا ده چی داخپرونی په هيواد کښی دآزادۍ، دموکراسۍ ،سولې او امنيت دټينگښت ،ځوان نسل دعلم او تخنيک په برياوخبرول اوافغان ولس يوپر مختللي متمدن او معقول ژوند ته هڅول وې . له بده مرغه اوس دغه دډله ايزي خبرونی وسيلې دحقايقو دانعکاس توان نه لري ،هغه کسان چه هغوي عملاً دافغان ولس دگټو پر خلاف کړني سرته رسوې ،رشوت خوري ،دخلکو پر ملکيتو تعرض کوې ،ملي شتمني لوټوې ،دتارياکو او هيروئېنو تجارت کوې په هيڅ ډول ځانته دهغوي دافشاً کولو جرات نسي ورکولاي . دوي دبنسټپالو جنگسالارو او تنظيم واکو،دپلانونو دپلي کولو ناوړه پايلې نسې برملا کولاي ، تر اوسه په هيوادکې څوک خپل نظر اوعقيده نسي څرگنده ولاي ،هر څه چي دچارواکو ،جنگسالارو او تنظيم واکانو خوښ نه وي تر سره کونکی يې سمدلاسه په کفر او داسلامي احکامو څخه په سر غړونه تورن کېږي . همدا اوس ددموکراسۍ څخه ددوي په گټه دتعبير په اسا س هر لهظه ليکوال،خبر لوځ ،هنرمند، فرهنگيان اود خپلواک اند خاوندان تر جدي دتهديد او توهين لاندي شپي ورځي سباه کوي ، دهغوي خبرو او وړانديزو ته څوک غوږ نه نيسي او نه يې هغوي له ډاره اظهارولاي سي.

بلې په هيواد کي ولسمشر وټاکل سو ،دادی نن سباه دملي شورا دټاکنو پايلې چي دپيسو او درغليو و تهديد په زور دهمدغو دموکراسۍ او ملي گټوخلاف کسانوونډه به پکي زياته وي پداسي حل کي روښانه کيږې ،چي دافغانانوغوځ اکثريت له ولسمشر نه خفه اوملي شوراته دټاکنو بهير په مختلفو بڼو دگټونکواوبايلونکولخوا دلاس وهنو او درغليوتر نيوکو لاندي دی . بيچاره او دربدره ولس اوس پوهيږي چي دوي به دکوم ډول پارلمان درلودونکي وي .په رښتيا سره هغه ارزوگاني چي ولس دبن دکنفرانس دپرېکړوله پلي کيدو څخه لرلې يو په بل پسې په ناهيلو بدلي سوې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبن دکنفرانس دپریکړوله مخي دعبوري ادادرې چي دپارلمان تر لومړۍ غونډې پورې يې معیاد اوږد دی اساسي دندي په افغانستان کي بیله قیداوشرط نه دوسلو ټولول ،دملي اردو،ملي پولیسو اوملي امنیت ادارو پر سمبالتیا سر ببره پدغو اداروکي دتشکیل له مخي دپوهو اومسلکي افسرانو ګمارل ،هغه چا ته چي لاسونه يې دافغانستان دبې ګناه خلکو په وینو سره او دعامي شت منۍ په لوټولو او ملي خیانت متهم وي له حکومت څخه شړل ،دښځي او ماشوم دحقوقو تظمین ،دکوکنارو دکرلو او هیروئینو دسوداګرۍ مخنیوی ، دبهرنیو مالي او مادي مرستوڅخه په استفادي سره دهیواد په ښارو او کلیو کي دبیارغوني کار،دښوني او روزنې رواج ، دهلکانو او انجنو لپاره وښوونځۍ اوعالي تحصیلاتو مؤسسو ته دتګ امکانات برابرول،روغتیایې خدمتونه ،دیوې سالمې دولتې ادادرې جوړول ، کار دکار واهل ته سپارل ،په دولت کي دافغان ولس له ستوني څخه دپخواني قوماندان ،پاټکوال ،تنظیم سالار او جنګسالار لاسونه لنډول په ګوته شوی وه،له بده مرغه دایوه دنده هم چي افغانستان به یې له همدا اوسني حالت او بې امنیتیو څخه ژغورلی واي تر سره نه شوه.

ددواړو لويو جرګو جوړېدل اواساسي قانون تصویب دافغان ولس دګټو پر خلاف د مصلحتونو پر بنأ تر سره سول ،جنګسالار په نوي بڼه ،پاټکوال او محلي قوماندان په دولتي جامه ،ددموکراسۍ او متمدني ټولنې دجوړېدو،دښځې او ماشوم دروا حق ،دبیان او عقیدې دآزادۍ مخالفین دقضاوت کونکوپه توګه ،داړمارو او چپاول ګرو ددولتي کارپوهانو په نومونو پر دغه زوربدلي ولس دانږدې پنځه کاله حکمراني کوې،او څوک يې مخه هم نسي نیولاي . دکوکنارو کرل ددولتي جګپوړو چارواکو دبربنډې او نیغي لاس لرنې اودهېروئینو دپټې دسوداګرۍ نه دګټې ترلاسه کولو په خاطر ددې پر ځاي چي کم سي ورځ په ورځ زیاتیږې دنړۍ په سلو کي 87 تارياک زموږ په هیواد کې تو لېدېږي،افغانستان اوس دتاریاکو او هېروئینو دتولید کونکو هیوادو له جملې څخه لومړنۍ هیواد دی چي په دومره پیمانه انسان وژونکی توکی تولیدوي ،ددې ګټه په میلیاردوډالره ده مګر دا پیسې هیروئنوسوداګرهیواد ته نه راوړې دخپلو نازولو او یا له دې ډاره چي ممکن کومه ورځ ددغه کړېدلي ولس دصبر کاسه ډکه سې او دیو ملي پاڅون په نتیجه کې يې له هیواده ورک کړې په بهرنیو بانکو کښې ساتې . ځکه هم داښاغلي نه غواړې چي افغان ولس دې په نس موړ سي او یادي دلته زراعت ،صنعت او مالداري پیاوړې سې . د افغانستان دخلکو بې وزلی ددوې په ګټه ده ، دنړیوالو دمعلوماتو پر اساس افغانستان دنړۍ د 187هیوادوله جملې څخه 173هیواد دی .دادی دهېروئینو اوکوکنارودخرڅلاو او تولید له درکه افغانستان ته دزیاتو پیسو برکت.

د2001زکال دسپتمبر دیولسمي نه بیا تر ننه پوري زموږ دولس تاریخي دښمن پاکستاني چارواکو له دغوناخوالو، نیمګړتیاو اوددولتي چارواکو نه دافغانانو دخوابدۍ څخه پوره ګټه اخیستې تر اوسه په برى دالقاعدې دتروریستي سازمان ،په پاکستان کې دنورو بنسټپالو سازمانو دمشرانولکه مولانا فضل الرحمن پشان خلکو په مدرسو کي هغه کسان چي مغذونه يې مينځل سوي او فناتیک ځیني جوړ سوي وې د افغاني بنسټپالواو طالبانو په وسیله زموږ په وطن کي دبې امنیتۍیو او نا ارامۍ یو داور لمبې تازه ساتې . له 1972زکال نه راپه دې خوا دپاکستان آي آيس اي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پوځي استخباراتو په افغانستان کې دومره ریښې ځغلولې چې نور سل کاله به لاهر حکومت چې په افغانستان کې جوړېږي پاکستان به په هغه حکومت کې هرو مرو خپل کسان ولري . پدې باید هر هغه څوک چې په رښتیا ځان افغان بولې پوره پوه وې چې پاکستان دتاریخ په اوږدو کې له هغه ورځې چې له انګلیسي مور نه دهند په خاوره کې زیږیدلی دی د افغانستان او افغان په مقابل کښې یې دبیطرفۍ او دوستۍ د سیاست پر ځاي زموږ په خاوره کي دبې شرمانه سیاسي او وسلوالو لاس وهنو او دسیسودپلې کېدو څخه ندی ستړی شوی .په زیاته خوښۍ سره یې ددوستۍ تر نامه لاندې دافغانستان دبربادۍ او ویرانۍ ننداره کړېده ، پر افغان وژنه ، ربړېدنه او ژړا یې خوند اخیستی.!

پاکستان تل ددوستۍ او اسلامي اخوت تر نامه لاندې خپل کرغیړن سیاسي ،اقتصادي او فرهنګي دښمنانه پلانونه دافغان ولس پر خلاف متاسفانه دافغان په وسیله پلي کړي او دا لړۍ په زیاته هوښیارۍ همدا اوس هم روانه ده.

یو فلسفي اصل دي که دولت او حکومت ونسې کولاي دخپل رعایت یعني عام ولس غوښتنو ته مثبت ځواب وواېې ،ولس ناراز او خوابدی وې په هغه صورت کي هر مخالف ځواک په ډېره اسانۍ سره کولاي سې ولس دخپل دولت پر خلاف راوپاروې . پاکستان ددغه ټکې په پوهېدو سره دخپلو استخباراتي شبکوپه وسیله چې په افغانستانکې یې کمۍ نسته اوس دخپلو لاس پوڅو په وسیله دامریکا او امریکا پلوه دولت سره دجهاد په نامه افغانستان ته دترهګریواو وسله والو بریدونو دسرته رسولو لپاره را استوې ، دلته علاوه پر دغه چې امنیتي حالت یې له سخت ګواښ سره مخامخ کړی دی بې ګناه افغانان وژني . همسایه هیوادونه دهغه جملې په ځانګړې توګه ایران هم دخپلو سیاسې مذهبي او ژبنیو اړیکو او هغو تنظیمو په وسیله چې په ایران کي دافغانستان لپاره جوړ سوي وه دخپلو سیاسې او اقتصادې موخو ته درسېدو لپاره دوامداره مداخلې او لاس وهني تر سره کوې چې دعامو خلکو له نظره پټې نه دې پاته . ایراني اخندان غواړې د امریکا سره خپله دښمني دلته زموږ په هیواد کي دافغان معصوم انسان دژوند په قیمت تر سره کړې هر څومره چې امریکاپه افغانستان کي ښکیل پاته وي په هغه اندازه دایران په ګټه ده تر څو ایرانیانو ته وښې وګورئ امریکا په افغانستان کې څه وکړه چې له ایران سره به یې وکړې په یوه خبره دافغان ولس په بدبختۍ کې ددغو اخوندانو داقتداردوره اوږدېږې.

کله چې دامریکا لخواطالبان اودالقاعدي سازمان وځپل سوپاته شونې یې له افغانستان څخه پداسي حال کې چې ټولو لیدل پاکستان ته وکوچېدل او یاپخپله په هیواد کې دڅه مودې لپاره غیرې فعال پاته سول ، هغه چې ولاړل هلته یې پسله څه مودې ځانونه دوباره منظم کړه او دپاکستاني استخباراتو لخوا ورته دپټېدوټاکلې ځایونه په ګوته سول . ماته دوه کاله پخوا یو افغان چې دپاکستا څخه راغلیءوویل ((د طالبانوله کښته نه تر پورته ،عرب او نور ټول هغه چې په افغانستان کي دامریکا پر ضد جنګ ته راغلي وه ،کله چې یې ماته وخوړه پاکستان ته راغلل ټول دپاکستان په ښاروکي چکري وهې ،کورونه ، دفترونه لري او تبلیغات کوي . باید وویل سې چې دطالبانو اوالقاعدي جګپوړي همدا اوس هم ټول په پاکستان کې اوسې . د یولړزیاتوبېلګوله مخې دا باور پیداکیږي چې پاکستاني چارواکې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره درواغ وايي او دوه مخې سیاست چلوي ،امریکا او نړيوالو ته وايي موږ ته پیسي او وسلي راکړې چي تروریستان په وځپو مگر دوي هغه پیسې او وسلې بیا تروریستانو ته ورکوې او افغانستان ته یې زموږ سره دډیورنډ دکرښې پر سر دتاریخي دښمنۍسرته رسولو لپاره رالیږي.

دپژواک دخبرې اژانس سره جنرال بابر په یوه مرکه کښې دخپل رهبرضیاألحق څخه په سر ټکولو سره چي گواکې تر دغه زیات یې باید دافغانستان په کورنیو چارو کې مداخله کړې واي له پټو رازونو پرده داسي اوچتوي وايې : ((زموږ له ټولو مشرانو سر ښې اړیکې وې،،له استاد رباني سره مو هم د1973زکال څخه اړیکې درلودې،خو کله چي په 1992زکال مجاهدینو داستاد رباني په مشرۍ په کابل کې واک تر لاسه کړ ،نو له پاکستان سره یې اړیکې ښې نه وې چي لامل یې دپاکستان دپخوا نې ولسمشر ضیأ الحق ناکامه پالیسي او پلانونه وو،افغان مهاجرین یې په اوو تنظیمو ووېشل او په خپل سر یې له عربو او نورو مسلمانو هیوادو څخه دمرستو په راټولولو پیل وکړ ،بله داچې ضیأ الحق باید دپروفیسر رباني په مشرۍ کې له افغانستان څخه بهر دافغانانو یو عبورې حکومت جوړ کړي واي،خو ضیأ الحق دا کار ونه کړ)). بلې جنرال بابر باید خفه وې ځکه لومړۍ خو همدغو دتنظیمو رهبرانو ضیأ الحق ته دستر مجاهد خطاب کاوه او بابر یې هېر وو،دوهم دا چي بابر او هغوي چي بابر یې استازیتوب کاوه غوښتل کله چي استاد رباني دوې دکابل پر تخت کښېناوه هغه دډیرو پخوانیو اړیکو له مخې چي پاکستانیان په خبر لانه وه دروسانو پلوې حکومت جوړ کړ ، ضیأ الحق باید یو ځل بیا لکه دمرحوم نجیب الله په وخت کې ، له افغانستان څخه بهر دتنظیمو درهبرانو څخه یو جلا وطنه حکومت جوړ کړې واي ،او هغوي یې په افغانستان کې واک ته رسولې واي ،چي بابرخیلو بیا دضیأ تر مرگ وروسته دا کار وکړ .اساسي خبره داده چي دپاکستان دداټولوهڅواو تلاښو محور دادې چې په افغانستان کې داسې ډله او یا تنظیم په حکومت کې واک ته ورسوې تر څو دهغوي په مټ دډیورنډ دکرښې په رسمیت پیژندلو او برخلیک ټاکلو مسلي ته دپاي ټکې کښیږدې.

یو امریکا یې پوځي چارواکې دآزادي اروپاله راډیو سره په مرکه کښي وایي : . . . پاکستان او دهغه امنیتي سازمان (آې آېس آې) اوس مستقیم دطالبانو پاته شوني ،دالقاعدې سازمان او گلبدین حکمتیار حمایه کوي . زموږ دراپوټرونو له مخې داډلې په پاکستان کې پټې سوی دي ،اوپه افغانستان کې دپاکستان په اشاره تخریبکارانه کړني کوي . ښاغلي کرزي د2002 دسپتامبر په میاشت کې پر پاکستان رسمي تور ولگاوه چي هغو گلبدین ته پناه ورکړې او همداډول دالقاعدې سازمان دپاکستان له خاوري دطالبانو په وسیله زموږ په جنوبي او جنوبي غربي سیمو کې دافغانستان او ائېتلاف دقواو پر خلاف وسله والي غلچکی حملې کوي.

دامریکا دپوځونو نطاق په همدغه کال اعلان وکړچي طالبان او دالقاعدې سازمان دبیا جوړوني په درشل کې دي او دحکمتیار سره یې یو ځاي دامریکا او افغانستان دحکومت پر خلاف جهاد اعلان کړی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرنګه چې دافغانستان په کورنیو چارو کې دګاونډیو هیوادو لاس وهنې دطالبانو دله منځه وړلو په موده کې ډیرې زیاتې سوې د2001زکال ددسامبر په میاشت کې دهمسایه هیوادو سره دنړیوالو نورمونو په فام کې لرل ، یودبل په کورنیو چاروکې دمداخلو او لاسوهنو دبندېدو په خاطر یو سند چې دکابل داعلامیې په نامه یاد سو دافګانستان او ګاونډیو هیوادوتر منځ لاسلیک سو . مګر دزمان واقیعتو یو ځل بیا وښودل تر څو په بهرنیو پورې تړلې له واکه بې واکه نسې داسې او دافګانستان په اړوند دنه لاس وهنو موافقه دسوپر پاور امریکا او ملګرو ملتو دامنیت شورا تر مستقیمې څارنې لاندې نه وې دګاونډیانو،لیرې پرتو هیوادواو پاکستان مداخلې او لاس وهنې به دوام ولرې.

که له هغه نه وروسته چې په افغانستان کې دښاغلې کرزي په مشرۍ مؤقتې ادارې په کار پیل وکړ او پاکستاني استخبارات وتوانېدل په خپله خاوره کې د طالبانو ، القاعدې سازمان او ګلبدین حکمتیار تر منځ اسلامي متحدې جبه جوړکړې . پاکستاني استخبارات او بنسټپاله مذهبې ځینې رهبران په دې نامه چې بهرنیانو افغانستان اشغال کړی او هلته اسلام ته توهین کېږي ، امریکا داسلام دښمن هیواد دی،په افغانستان کې امریکا پلوه کسان حکومت کوې ،دخپلو تر بیه سوو په وسیله په وسله والو حملو او بریدو پیل وکړ، تر اوسه په افغانستان کې یوه ورځ هم نه ده تېره سوې چې څو تروریستې حملې دې نه وې اجراسوې ،که دپنځوکالو ورځې وشمیرو 1825ورځې کیږي که هره ورځ په اټکل توګه څلورنفره مړه سوې وې نو شمیر یې ((5900))تنو ته رسېږي دا په دې معنې چې دپاکستان سره زموږ ګاونډیتوب افغانستان ته بیله جګړې داعلان څخه ددومره انسانانو دژوند په قیمت تمامېږي، دا چې نور به څومره افغانان په خپل وطن کښې ددې لعنتې کرښې دسرنویشت دټاکلو قربانیان سې تر اوسه څوک نه پوهېږې . وکرزي ته لاد مبارکۍ ویلو مراسم نه وه خلاص سوي چې د 2002ز کال دجنوري دمیاشتې په څلورمه ورځ ګردیز ته نږدې پر افغانې او بهرنیو ځواکونو حمله وسوه چې په هغه کې پر افغان سربیره یو نفر امریکایې عسکر هم ووژل سو، دا لومړۍ امریکا یې عسکر و چې په افغانستان کې یې ژوند دلاسه ورکړ.

دهمدغه کال دفبروري په 25ورځ محمد خاتمې دکرزي نه دموقتې ادادرې دمشر په توګه استقبال وکړ مګر تر دغه دولس ورځې مخکښې یعنې دفبروري په 10 مه ورځ افغانې سر تېرو په شینډنډ کې دایرانې ګارد جنرال داتو نفرو سرتیرو سره یو ځای ونیول او امریکا یې ځواکونو ته یې وسپارل ،دهمدې میاشتې په 22نیټه دکابل ښار په غرب کې پر برتانیایې عسکرو حمله وسوه ، دفبروري په 19 نیټه په خلم کې دتر هګریز بریدپه نتیجه کې څلور افغانان او یو دمرستندویه ټولنې کارمند ووژل سوه.

د2002زکال داپریل دمیاشتې په پنځمه ورځ دکورنیو چارو وزارت او امنیت اداري لخوا160نفره دګلبدین دطرفدارانولخواددولت پر ضد دکودتا په نامه ونیول سوه.

پاکستان له یوې خوا دافغانستان سره ددوستۍ خبرې کوي او ائیتلافي قواوته دروغجنې وعدې ورکوي چې ګویا دوې دتروریزم او په اافغانستان کې دناارامیو دعاملینو پر ضد مبارزه کې هر اړخیزه تلاش کوي ،کله چې لومړۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځل 2002زکال داپریل په درېیمه پرویز مشرف افغانستان ته دیوي لنډي کتني لپاره افغانستان ته راتلی ژورنالستانو ته وویل : پاکستان به هیڅ وخت دافغانستان په چارو کي مداخله ونکړي .داپه داسي حال کي واېي چې دطالبانو یو مشهور قوماندان ملا جانان یو ژورنالست ته په خبرو کي وویل ،اوس مهال هم موږ تر بل هر وخت منظم یو او تر((40زرو زیات کسان دتیارسی په حالت کي لرو که ضرورت سي هغه لهظه جنګ ته وردانګو ،دا کسان اوس افغانستان ته نږدې دپاکستان په غرونو کي اوسېږي ،موږ له هغوی نه کوچنۍ ډلې افغانستان ته دعملیاتو لپاره لېږو.

یو وازې په 2003زکال دجون په 29مه په ننګرهار،جولاي په دوهمه ، پنځمه او اتمه ومهمندو په سیمه ،دجولاي په 13مه دمهمنداجنسۍ ته نږدې ،داګست په 17مه چمن ته نږدې دافغانستان او پاکستان دسرحدې قواو تر منځ وسله والې نښتې ځکه وسوې چې هر ځل پاکستانیانو تیرۍ کړې و. دسپتمبر 13نیټه شاغلي کرزې په خپله یوه وینا کې دپاکستان او په پاکستان کې د مذهبې رهبران دطالبانو په حمایه او افغانستان ته

دهغوي په رالېږلو ترن کړه.

دافغانستان حکومت څو ځله ددطالبانو دمشرانو او قوماندانانودنومو لیست پاکستاني چارو ته لېږلۍدی خو هغوی دتل پشان غوږونه کاڼه اچولي دي ،یوازي که دامریکا او نړیوالو تر زیات سیاسي فشار لاندي راسي بیانو هغه کسان چي نور یي دوی نه شي ساتلاي قرباني کوي او دنیولو اعلان یي کوي لکه لطیف الله حکیمي او نور ،دا په واقیعت کي هغه کسان دي چي نور دوی بایدپاکستان قرباني کړې . وایي ((درواغجن دي درواغ وایې او هوښیار دي قضاوت کوي)) ،دابه څوک ومني چي لطیف الله حاکیمي دورځې لس ځله دپاکستان له خاوري په غږ ګمان له خپله دفتره چي دآیس آي اي کارمندانو ته ښه معلوم و په افغانستان کي به په هر بریداو تروریستې عمل خبرېده او دنړۍ ټولو خبري اژانسو ته یي په زیاته دلاورۍ دطالبانو لخوا ددغو حملو دپړي پر غاړه اخیستلو خبر ورکاوه ،ولي پاکستاني استخباراتو تل ویل موږ ته دهغه دپټېدو ځاي ندۍ معلوم او هګه په پاکستان کي نهاوسي،ددوي درواغ تل ښکروروې هغه په پاکستان کې اوسېده ځکه یي هلته ونیوه .که هغه معلومات چي دطالب جګپوړو چارواکو او القاعدي دسازمان مربوطو کسانو دنیولوپه هکله خپاره سوې دي وڅېړو دا به څرګنده سي چي 85 په سلو کي دا کسان دپاکستان په خاوره او یا له پاکستان څخه افغانستان ته دراتګ په وخت کي نیول سوي دي ،د2005زکال دمۍ دمیاشتې تر پنځمې نېټې پورې تر)) 700 ((زیات کسان چي دالقاعدې دسازمان سره یي تړاو درلود امریکا ته سپارلې دي ،ولي بیا هم له پرویزمشرفه نیولې تر ټولو پاکستاني جنرالو نو پورې په زیاته سپین سترګۍ سره دنړیوالو په سترګو کي خاوري اچوي او څرګندوي چې طلبان ،القاعده او نور ترهګر په پاکستان کي نشته او نه به دلته ځاي ولري . په افغانستان کي دامریکا سفیر دبي بي سي سره په مرکه کښي واضح څرګنده کړه چي بن لادن او ملا عمر په افغانستان کي نسته ،هغه دپاکستان کې دې هغه دیوي تلویزیوني شبکې ((ژنو))سره دطالبانودیووتلي قوماندان ملا اختر عثماني سره مرکې ته ګوته ونیول او څرګنده یې کړه څنګه ومنل سې چي یو خصوصې تلوېزیون کولاي سي دیو قوماندان ادرس ولري مګر دپاکستان حکومت دهغوي داوسېدو له ځایو نه ځانونه بې خبره ښې . دروان کال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددجولاي دمياشتي په شپږمه ورځ امريکادCIA دسازمان درئېس ((پورترگوس)) ديو خبري اژانس دسوال په ځواب کي ويلې يې وه امريکا ډير ښه پوهېږي چي اسامه بن لادن چيرې پټ دی ولې دبل هيواد دحريم دمسلې په اساس دهغه محاکمه ستونزمنه ده . پرويز مشرف ABC دخبري شبکي سره په مرکه کښي وويل : ممکن بن لاد تر اوسه ژوندی وي ،که بن لادن په پاکستان کي هم ويې دبل هيواد مامورين دهغه دنيولو حق نه لرې ،هغه ايضافه کړه زه فکر کوم هغه دافغانستان او پاکستان دسرحد په منځ سيمو کي اوسيږي . هغه ديوبل سوال په ځواب کي چي که پاکستان بن لادن پيدا کړې امريکا ته به يې وسپاري ،وويل هغه شرايط به گورو. خو هغه زياته کړه ارزو مي داده چي امريکا اسامه بن لادن په افغانستان کي ونيسي . جا لبي خبري تاسو قضاوت وکړی دا جنرال صاحب يو ځل په غرور وايي موږ به چاته اجازه ورنکړو چي زموږ په خاره کي پردي عمليات وکړي ،اوکه بن لادن موږ ونيسو پخپله به يي محاکمه کړو ،مگر کله چي دامريکا نوم مطرح سي بيا داجنرال دسرباز مقام ته راټيټ سي او وايي هغه ساعت او مصلحت . خو ددي لپاره چي بن لادن او مذهبي بنسټپالي له پرويز مشرف نه مخ وانه ړوي او دهغه سره مخالفت ونه کړي وروسته وايې ،داچي امريکا او لندن يانور پاکستان دتروررستانو په ساتلو او حمايه کولو تورن کوي دا غلطه خبره ده ،هغه وويل د ادتروريزم څخه حمايت نه ده دپاکستان خلک دامريکا دسياست مخالف دي او اسامه بن لادن هغه کس بولي چي دامريکا پر ضد مبارزه کوي . دا هغه رښتياوه چې پرويز مشرف دبنسټپالو دخوشحاله کولو لپاره وويل او هم يې امريکاته دا وښودل چي زه داسي ستاسو مخالف ولس اداره کوم کنه نو ټول ستاسو دسياست مخالفت کوي . ولي داچي پاکستانيان دامريکا دکوم سياست مخالف دي دا ښاغلی هغه نه رسواکوي ،نو څکه افغانان وايې دامريکا او يابل هيواد ددوي په وينا دغلط سياست قرباني ولې افغان ولس سې؟د پاکستان حکومت ولې تر هگروته اجازه ورکړې چي زموږ په خاوره کي دامريکا سره دښمني تر سره کړې؟ بلې که رښتياهم بن لادن لومړۍ درجه تروريست دی او امريکا پسي گرځي بيانو ولې پسله هغه چي داستخباراتي معلوماتو دشريکولو او گډو عملياتو پروتوکول يي له پاکستان سره لاسليک کړی دی امريکا يي پوځيانو ته اجازه نسته چي بن لادن په پاکستان کي ولټوي ؟داپه دي مفهوم ده چي پاکستان نه غواړي ټولي هغه افراطي او تروريستي زالي چي دا ديرشکاله يي جوړي کړي نړېوالواو امريکا ته رسوا او ددوي نوکران يو په بل پسي ونيول سي . دا هم جالبه ده چي امريکايان په دبن لادن او نوروتروريستانو پسي دگرځېدو او نيولو په ډنډوروډنړېوالو غوږونه کاڼه کړه اودلته پرويز نشرف وايي هر څه زه په خپله کوم او بل چاته حق نسته . دامعلومه ده چي دطالبانو او القاعدي دسازمان په برکت به پاکستان نړيوال لوشي او ډالر به تري تر لاسه کوي ، په افغانستان کي به خپل تاريخي کرغېړن هدف يعني دډيورندپرکرښې باندي خپله خېټه اچوي ،او پدي بهانه چي دترهگرو مخه ونيول سی پر په اصطلاح سرحدباندي داغزيو لرونکې ديوال دغزولو حق په جانبه وړانديز هغه هم دملگروملتو دسازمان په شېږمه غونډه کي دامريکا دبهرنيو چارود وزيري ته ،جالبه لانجه له افغانانو سره ولي دحل وړانديز يي بهرنيانو ته ؟؟؟ . همدلته پوښتنه کېږي .ښاغلی پر ويزمشرف دادومره پوځايان ،دپاکستان اتباع ،او په پاکستاني مدرسوکي روزل شوې کسان چي په افغانستان کي نيول سوي دي له کومه شوه ؟ له اسمانه راکښته سول ؟دا په ميرام شاه کي دمنبع العلوم او حقانيه مدرسې چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولوي جلا الدين پوري اړه لري څوک او دڅه لپاره روزي ؟ ایا ستاسو استخبارات ددغو مدرسو په موجودیت نه دي خبر؟هرومرو خبر دی . هغوي چي ستاسود استخباراتو او هغو افراطیونو چي ستاسو دنیغ ملاتړ نه برخمن دی ، غواړي ستاسو له دولتي امکاناتو څخه په استفادې سره ځانونه داسلام ټیکداران وښیې او پر موږ دخپلې خوښې حکومت تپې دا څوک دی ؟ داچي کله دامریکا الوتکي دکرښي پر غاړه دتروریستانو په ځپلو پسي عملیات شروع کړي او یا ستاسو پوځ چي دبهرنیو دفشار له مخي ګویا دالقاعدې او طالب چارواکو پر ضد عملیات شروع کړي د I.S.Iالمبر پلیټ لرونکو موټروکي تاسو څوک بل دامن ځاي ته رسوی ؟ او ستاسو په دغو موټروکي اياطالب او دالقاعدي کسان چکرې نه وهي؟ دغه وسلې له کلاشینکوف نه نیولې تر راکټه دهشکې ،هوان،لاسي بمونه ماینونه ،موټر سایکلونه او نور وسایل دوي له کومه کړه . زه پوځې نه یم ولي دومره پوهېږم تر څو چي یو قوت ته وسله په دوامداره توګه ونه رسېږي هغه جنګ نسي کولاي ، داوسله ودي له کومه پیدا کوې ؟ په 1382زکال ستاسو اجنټانو او استخباراتي کارمندانو بریکوټ،ناري،اسمار ،وانګام،مروری، سرکانو،دخاص کنړ ولسوالی ،یعقوبیو،لعل پورې په سیمو کي څه کول ؟او دخلکو سره مو په څه خاطر پټي او ښکاره لیدنې کتني کولې ؟ او دڅه شي وعدې مودڅه په مقابل کي روکولې ؟ زه هغه ننګرهارته څیرمه سیمو، یا کنړ او خوست کي ستاسو دوسله والو پوځې تیریو پوښتنه نه کوم !!! چي دکوم حق له مخي تاسو زموږ پر پاکه خاوره تېری کړی و؟ او زموږ په هیواد کي مو زموږ دوسلوال پوځ سره جګړه کول هغه دڅه پر سر جګړه وه ؟ او څوک ملامت و؟ داچي مولانا فضل الرحمان وايي : لکه څرنګه امریکاپه عراق کي ونسول کولاي امنیت راولې همداسي په افغانستان کي هم حالات ښه نه دي . دا او دحافظ حسین احمد ویناوي دبل هیواد په کورنیو چارو کي مداخله نه بولی ؟ دا اوپه سلهاو نوري پوښتني دي چي ځواب يي یوازي پرویز مشرف ، دهغه پوځ او استخباراتي لعنتي اداره ویلاي سي . دهیڅ منطق له مخي دیو هیواد عادې خلک په بل هیواد کي نه اسلام ګټي او نه هم دچاپه دفاع کي دربېږي.

پاکستان غواړ ي افغاني چارواکو او دهغوي بهرني مرستندویه هیوادو ته څرګنده کړي چي دوي بیله پاکستان دمرستي څخه نشي کولاي په افغانستان کي امنیت ټینګ کړي . کله چي سرکال په افغانستان کې دبن دتوافقاتو په اساس انتقالي اداري ته دورکړه سوو دندو له جملې نه دوروستۍ دندې په توګه دملې شوراو ولایتي شوراګانو لپاره دټاکنو ځانګړې جرګه ګۍ ته دولسمشر کرزي لخوادفرمان په اساس دنده وسپارل سوه ،اودټاکنو کمېسیون په کار پیل وکړ ، پاکستان هم سمدستي دطالبانو په وسیله دملي شورا او ولایتي شوراګانو پر خلاف دتبلیغاتي کمپاین په څنګ کي داورپکو په وسیله دهیواد په یوه او بل ځاي کي تروریستي بریدونه او ترهګری ته زور ورکړ.

پنځمه برخه

دملې شورا دټاکنوپه درشل کې دپاکستاني لاس وهنو پراختیا:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پدي ورستيو کي چي افغانان ملي شوراوو ولايتي شوراګانو ته دوکيلانو دټاکلو لپاره په اماده ګۍ مصروف وه تر هر وخت زيات دطالبانو او القاعدې دسازمان دسله والو حملو لمن پراخه سوه ،دافغانستان په مختلفو سيمو کې دټولټاکنو دکميسيون غړي، ملي شورا اوولايتي شورا کانديدان دبريد له ګواښ سره مخامخ سول . له بدمرغه يوشمير کانديدانواو دکميسيون غړو دهمدغوتروريستي بريدو په پايله کي ژوند دلاسه ورکړ . همدا شان په کندهار ،خوست ،هلمند او نوروځايو کې يو شمير دولت پلوه عالمان دووژلوپړه طالبانوپرغاړه واخيستل . دغه بې ثباته حالت دافغانستان او پاکستاني چاراوکو تر منځ مناسبات خړ پړ کړه، افغانستان دټولو نړيوالو امکاناتو څخه په استفادې سره پر پاکستان فشار وارد کړ تر څو دافغانستان په چاروکي دلاس وهنواو اورپکودرالېږلو نه منصرف شي . حامد کرزي لندن ته تر تګ دمخه خبرنګارانوته په ډاګه وويل : په افغانستان کې امنيتي بې ثباتي دګاونډيانو دلاس وهنو پايله ده . دروان کال دسپتمبر په مياشت کي يې يو ځل بيا اعلان وکړچي امريکا او نور هيوادونه دي دتروريزم پر ضد مبارزې پر ميتود او شکل نوی نظر وکړي .هغه وړاندې علاوه کړه بايد عمده او اساسي پاملرنه هغو سرچينو ته وسي کوم چي هلته ترهګر رزل کيږي او له هغونه الهام اخلې . ټول څېړونکي پدې نظر دي چې دکرزي هدف په پاکستان کې دهغوي روزنتونونه او دمذهبي افراطينو مدرسې وې . دااول وار وو چې کرزی دافغان ولس دفشار په نتيجه کي مجبور سو امريکا او نورواړونده هيوادوته ووايي چي دوي دتروريزم سره دجګړې لار غلطه کړې ده . دبن دتوافقاتو راپدې خوا دلومړي ځل لپاره دافغانستان او پاکستان تر منځ په څو هفتو کي يو دبل پرخلاف ويناوي وسوې د امريکا ولسمشر مجبور سو دوځله يې دتليفون په مټ ددوي تر منځ دپخلاينې په خاطر ددواړو مشرانو سره خبرې وکړي.

سره له دې چي پاکستان په خپله خاوره کي دطالبانو دمنظم پوځي ځواک ، سياسي جوړښت او القاعدې سازمان ته دپراخ تر هګريزفعاليت دامکاناتوپه واک کښې ورکولو څخه سترګي پټوي او دهغوي موجوديت په خله خاوره کې نه مني ، په سلهاو داسي انکار نه منونکي شواهد سته چي دپاکستان دبر بنډي لاس وهني او بي شرمانه مداخلو څرګندويه دي ، دبيلګې په توګه دامنيتي اداروله خوادافغانستان په مختلفو ښاروکښې دتروريستي بريدونو دسرته رسولو په وخت کې او يا دا چي په وسلو سمبال افغانستان ته راځي ډير کسان چي دبهرنيو هيوادو او پاکستان اتباع دي نيول سوي دي ،دا نيول سوي څوک دي ؟

په پاکستان کي د1980زکال راپدې خوا دپاکستاني بنسټپالو او مذهبي افراطيونو په وسيله دآي ايس آي ، CIA،او سعودي عربستان په وسيله لومړی دشوروي پر خلاف جګړه کي دفانتيکانو دروزلو لپاره يو په بل پسي مدرسې جوړېدل شروع سول چي شمير د))2000((زکال تر اخير پوري)) 6761 ((مدرسو ته رسېده او د سپتمبر ديولسمي تر حادثي وروسرته يي شمير تر((لسو زرو)) اوړي . ددغو مدرسو له جملي نه په د ريو زرو (3000 (مدرسو کښې دافغانستان لپاره تنکي ځوانان روزل کيږي او افغانستان ته دترهګرۍ لپاره رالېږل کېږي ،او ډير يې هغه دي چيپه افغانستان کې دشورويانو دموجوديت په وخت کې دشورويانو او شوروي پلوه رژيم سره دی ګړي او ترهګريزو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بریدونو لپاره روزل سوي وه ،اوس داددوي په لاس تر بیه سوي ددوي لپاره ستونزې جوړوي ،جالبه ده څو میاشتي دمخه دپاکستان صدراعظم شوکت عزیز دسل میلیونه ډالرې مرستي سره کابل ته راغلی او په کابل کښې يې دلر اوبر افغانانو سره دخورا ژوري خواخوږی خبري کولې ،مگر دا ښاغلی لاتر جنرال مشرفه نه ورسېدلی چي دکورنو چارو وزیر افتاب شیر پاو او استخباراتو يې دوي پښې په یوه موزه کې کړې او افغانان يې دکچه آبادی له مشهور پنډغالي اونوروځایوڅخه چي هلته دادیرش کاله اوسېدل وتلومجبورکړ ه،او اعلان يې وکړ چي په افغانستان کې امریکا او اروپايي هیوادوپوځیانوامنیت راوستلی خپل هیواد ته ولاړ سی . دغو تور مخو او افغان دښمنو دا تبلیغ ددې لپاره نه کاوه او نه يې هم اوس کوي چي دوي غواړي افغانان په آرام زړه خپل هیواد ته ستنېدو لپاره وهڅوي ،بلکه موخه يې داده چي د افغان په وسیله د افغاني جګپوړې چارواکو خبري رد کړي او ووايي کوم امنیت ؟ او چیرې امنیت سته ؟یعني دافغان په وسیله پر دولت فشار راوست چي دهغوي تبلیغات دروغ ښکاره کړي . پاکستان تل افغاني چارواکو او امریکایانو ته داښکاره کړې ده چي نسي کولاي بیله پاکستان له همکاری اومرستې نه په افغانستان کې امنیت تأمین کړي . زه هم په دې عقیده نه یم چي په افغانستان کې امنیت سته ولې هغه دپاکستان دوسله والو لاس وهنو تر څنگ نورلاملونه هم لري . دمثال په توګه ددولتي ټولو ارګانو غیر مسولانه برخورد،دجنگسالارو پر واک پاته کیدل، په محلاتو کي دقوماندانانو له خواپر غریبو خلکو ظلم او دهغوي زورول،ددولت لخوا دورکړه سووعدونه پلي کول ،په دولتي اداروکې رشوت،فساد،اختلاص اونور!........

سوال دادی که په مدرسو کي ترهگر نه روزل کیږي بیانو ولي کله چي دانگلستان صدراعظم پرویزمشرف ته غاښونه وچیچل که څه هم مشرف د ABC دخبري اژانس سره په مرکه کښې یواکې وکړ اوڅرګنده يې کړه چي هیڅ مدرک نسته هغه ترهګر چي په لندن کې يې عملیات کړيې وه پاکستاني اوسي ، لندن يې په دې تورن کړچي هغوي څه کړې دي ؟ خپل امنیت دې پخپله ونیسي . دا تر ټولو جالبه وه . ددې لپاره چي پاکستان ځان بې گناه وښي دپاکستان دکورنیو چارو وزیر آفتاب احمد خان شیرپاوخبریالانو ته وویل چي موږ لاډیر پخوا په لندن کي دترهګری دپېښېدو خبر ورکړی و. یعني دوي خبر وه چي داسي کارکېږي ولي چي څوک يې تر سره کوي نه پوهېدل . دتونیبلیر تر غاښ چیچنې وروسته پرویز مشرف داستخباراتو او پولیسو دچارواکو سره غونډه وکړه ، هغوي دیوې هفتي په جریان کي دالقاعدې دسازمان سره په تړاو کي 150نفره دمسجدو خطیبان ونیول .درنو لوستونکو دا ددې ښکارندوي ده چي دپاکستان له مدرسو نیولې دجوماتو ټول ملایان يې هم دترورېستانو سره تړاولري کنه نو انګلستان وايي دتروریستانو مخه ونیسی ، پاکستان سمدستي ملایان بندیانوي ، اویادمدرسو دکنترول امر صادر کړي . پسله ډیر بهرني فشارنه دران کال دسپتمبر په 29 مه ورځ دپاکستان ولسمشر ددیني دمدرسو څخه دنړدې00 14بهرنیوطالبانو دایستلو امر ورکړ ،مگر واضح يې نه ویل دکوم هیواد طالبان ؟ خوا دايې په جرات اعلان کړه چي دافغانستان اتباع طالبان نه باسي ځکه هلته هیڅ نسته او امنیت ویجاړدې . که له پنډغالو کډوال باسې چي په هغو کې ښځې ،ماشومان ،سپینږږي او سپین سرې شته ،او په هیواد کي داوسېدو ځاي نه لري په هغه صورت کې لکه مخ کې چي مې وویل خیریت دی ،باید له پاکستان څخه ووزي ، ولې افغان طالب دي ځکه نه ځې که هغوي ولاړ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي ترهګرۍ ته څوک زده کړي ؟ حقيقت دادی چي دبهرنيانو شمير په دغو مدرسو کې تر دغه ډير زيات دی ،دپاکستان په لسزره شاوخوا مدرسو کي د((26 ((هيوادونو ځوانان ګويا په مذهبي ولې په واقعيت کې (دانسان وژنې او دهشت اچونې) لپاره په روزنه مصروف دي.

دپاکستان مشهور ليکوال احمد رشيد په خپله يوه مقاله کي چي سږ کال دجولاي په مياشت کې دبي بي سي دانترنيت پاڼي لخوا خپره سوه دطالبانو دفعاليتونو په رابطه واضح ليکې :((. . . دک چينی دامريکادولسمشر مرستيال او پورتر ګوس دامريکا داستخباراتو دسازمان رئيس ويلې دي چي دوي دبن لادن دپټ تيادځاي په هکله اطلاعات لري اوښه پوهيږي چي هغه په افغانستان کي نه دی . داليکوال وړاندي ليکې پسله هغه چي په 2001 ز کال طالبانو شکست وخوړ ټول پاکستان ته ستانه شول هغوي ته پاکستان کي ځاي ورکړه سو او دهغوي څخه خپل ملاتړ ته دوام ورکوي . مګرپرويز مشرف په دې عقيده دی چي داکار دپاکستان دوسله والو قواو په ګټه دی ،ځکه پدې پو هيږي چي دپاکستان ائتلاف دامريکا سره دتروريزم دريښو تر ايستلو ممکن دوام وکړي)).

که زه دپاکستان ټولې مداخلي دلته وليکم کتابو نه به ځيني جوړسي لنډه يادونه مي ځکه وکړه چي دټولو پاکستاني بي شرمانه لاس وهنو اومداخلولوړې موخه د افغان ولس په اور کې کړول او دوهم په افغانانودديورنډ دکرښې منل دي . ددوي سياست دافغانستان په اړوند ديو نړيوال نورم سره هم برابر نه دی ، يوځل وايې موږ په افغانستان کي مداخله نه کوو او نه به چاته اجازه ورکړو دبلي خوا په زياته بېشرمې په همدا خوله وايي :افغانستان دي پر خپل سرحدکټاره جوړه کړي چي څوک ورنسي،پاکستان نسي کولاي دهغومسوليت پر غاړه واخلي چي په غير قانوني عملياتو کي برخه اخلي . ددوي دولتي چاروکې برعلا وايي موږ په افغانستان کي دناارامیو مسوليت ځکه نلروچي کرزي ونسوه کولاي خلک راضي وساتې ځکه يي طالبانو ته مخه کړېده . بلې متاسفانه کرزې ونه شول کولاي افغان ولس ته څرنګه چي لازم وه خدمت وکړي ځکه افغانان اوس له هرڅه نه نااميده دي ،مګر يو همسايه هيوادته چې ددوستۍ او همدردی خبرې کوې نه بايد افغان ولس دکورنې ناورين او ناخوالو څخه دخپلو سياسي او اقتصادې ګټودترلاسه کولو په منظور ظالمانه استفاده وکړي . پرويز مشرف پدې ورستيو کښې وايي ممکن پسله لس کالو په ډير زحمت په افغانستان کې سوله راسې ،نه پوهيږم چي ولي پرويز مشرف په افغانستان کي دسولې راتګ امکانات پس له لس کاله ويني ؟ ممکن پدغه لس کاله کي پاکستان دالقاعدې ،طالبانو اوامريکايانو په اړوند نور نوي پلانونه ولر ي ؟ او لکه امريکا په سيمه کي پاکستان هم په دغه موده کي خپل هغه پټ پلانونه چي تر اوسه چاته نه دي معلوم پلې کړي او خپلې موخې ته ورسيږي ؟ يا غواړي تر هګر لس کاله نور وروزې ؟افغانستان او نړۍ ته يي ولیږې تر څو پاکستان وکولاي سي دنړۍ دسوپر پاوراو نورو اروپايي هيوادوڅخه په ميليارډوډالر دتروريزم سره د مبارزې په نامه تر لاسه کړي.

پاکستان غواړي تر څو دنړيوالو په مرسته وکولاي سي پر افغانستان دا ومني چي سرحد بايد وتړل سي .زه دسرحد دتړلو مخالف نه يم ،سوال دادی چي دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدمسله لومړی بايد حل سي او بيا يې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتړلوپر سر خبره وسي . پوښتنه پیدا کیږي کله چي طالبانو په افغانستان کي حاکمیت درلود،هلته دپاکستاني جنرالانو نه نیولي بیا تر عربو او عجمو نابلل سووټولو میلمنو زموږ په هیواد کي دطالب په نامه خپل شوم او کرغېړل اهداف پر مخ بیول هلته ولي په دغو سیمو کي چي اوس جګړه روانه او هره ورځ افغانان وژل کېږي ، ارامي وه ؟ ځواب به یي دا وي چي هلته پاکستاني جنرالانو نه غوښتل چي دطالبانودحاکمیت په سیمه کښي دي وضعه بې ثباته او نا ارامه وي ،په همدي خاتر داسي امنیت ټینګ و چي چاېي تصور هم نه کاوه.

په یوه ټکي بایدامریکا ،اروپا ،عربي شیخان ،داسلام ټېکداران ، پاکستاني بنسټپالي ،دپاکستان دآی آس اي ټول له یوه مخه بایدپدي ښه پوه وي چي لوي خو پرېږده آن یو افغان ماشوم هم په دي پوهېږي چي ددغو ټولو ناارامیو ،ورانیو ،انسان وژنو ،مسجدو ورانه ولو، عالمانو وژلو یوازنۍ عاملین پاکستاني چارواکي او دپردي شاته دهغوي ملاتړ کوونکی دي . هرهغه څوک چي وجدان ولري په دي پوهېږي چي ددغو ټولو ټګیو برګیو او دوه مخي سیاست ،او نړۍ وال غولوني ټاکلي موخه داده چي پاکستان غواړي په خپل بغل کي یو غلام افغانستان چي هلته یوګوډاګی حکومت چي هر څه دکرنیلانو په اشاره سرته ورسوي غوښتونکی دی . پاکستان یو غښتلۍ پر ملي بنسټونو او دملي ملاتړ خاوند حکومت اوپرمختللی افغانستان چي دهري درغلۍ دمخنیوي جوګه وي هیڅ وخت نسی منلاي .دخپلو خبرو دپخلي لپاره به یوازي یو مثال راوړم : دروان کال داګست په نهمه ورځ دشپي بې بې سي راډیو اعلان وکړ چي افغان دولت دمولانا فضل الرحمن خبرو په کله غبرګون ښودلی . مولانافضل الرحمن دپاکستان په پارلمان کي داپوزیسیون مشر او دجمیعت العلماي اسلام رهبردافغاني بنسټپالومظبوط ملاتړی ؤ نه پوهېږم چي پر څه یې دحاکمو چارواکو څخه خوا بده شوي وه دپاکستان له مداخلو نه پرده پورته کړه اودپاکستان په حکومت یي تورولګاوه چي دپاکستان له خاوري نه افغانستان ته داورپکوداستولو په تړاوهم امریکا ،هم لویدیځ او هم پاکستان خپل ولس تیرباسي . مولانا په څرګندونو کي وویل اورپکي له وزیرستان څخه دزده کړو لپاره په ((منسهره)) کي پوځي کمپونوته ځي او پسله هغه افغانستان ته استول کېږي . مولاناپه دغو کارونو کي دپاکستان دلاس لرونکو کسانو او دا ډول افغانستان ته داستول کېدونکو کسانو دنومونو دډاګیز کولو ږغ هم وکړ . دا څرګندوني پداس وخت کي وسوي چي له یوي خوا افغان چارواکي په دي ورستیو کي دپاکستان څخه داورپکو پر راتګ نیوه کې کوي اوله بله پلوه امریکا هم ظاهرا په دغه جګړه کې پاکستان او دپاکستان ولسمشر خپل ملاتړی بولي . دمولانا داڅرګندوني دژورنالیستانو دعلاقي وړ وګرځېدي دهغه جملي دافغانستان دیوشخصي تلوېزیون ژورنالیستانو وغوښتل دموضوع دسپیناوي لپاره له دمولانا سره مرکه وکړي ،دوعدي سره سم هغوي پاکستان ته ولاړل اد دمولانا دکور په دروازه کې تر زیات انتظار وروسته دکوره یوعسکر راووت او هغوي ته وویل مولانا وخت نه لري ستاسو سره مصاحبه وکړي مخته موښه ،له دغه نه داسي څرګندیږي چي مولاناته دهغه تر څرګنده ولو وروسته ددولت لخوا اخطار ورکړه سوي او هغه یي دژورنالیستانو سره دلیدو کتو نه منع کړی دی ، تر څو دا ډاګیزه نشي چي پاکستان نه یوازي دافغانستان پر خلاف بلکه دمنطقي او نړیوال تروریزم مرکز دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر حال پاکستان دامریکا ولسمشر او کرزي ته دهمکارۍ وعده ورکوي ،کله کله چې افغانستان ته راشي او یا کرزی پاکستان ته سفرو کړی ددواړو هیوادو تر منځ ځیني دګډې همکارۍ او مرستو پروتوکولونه هم لاسلیک کېږي . خو زموږ په هیواد کې لاسوهنه او لمسونه په هیڅ ډول پاي ته نه ده رسېدلې،دروان کال دسرطان دمیاشتي په پنځمه نیټه دپاکستان داطلاعاتو اوکلتور وزیرشیخ رشید احمد دسرحد ایالت دبنو په ښارکې یوې غونډې ته وویلي وو: ((پښتانه په افغانستان کې اکثریت لري خو بیا هم دوي سره ښه چلند نه کېږي او نه ورته دشمیراو اهلیت سره سمه موقع ورکول کېږي .)) پژواک خبري اژانس 2005.06.28 ، اوس تاسو قضاوت وکړۍ دغه شان ځرګندونې که زموږ په هیواد کي دپښتنو پارونه او لاس وهنه نه ده نو څه ده ؟ کوم وخت دافغانستان دولتې چارواکې ویلې دي چې په پاکستان کي پنجاپیان دیوکوچنی اقلیت په توګه بیله استحقاقه په ټول پاکستان حکمراني کوي . په دا))58 ((کاله دپښتنواو بلوڅو په سیمه کي ولې په هغه پیمانه بدلون او اوښتون رانه غلی‌لکه په پنجاپې سیمو کښې؟ که رښتیا وویل سي تر اوسه دهغوي ژبه دانګلیسي له ښکیلا ک څخه نه ده خلاصه سوې ،ډیر یي دمنځنیو پیړیو په دود ژوند لري ،پښتانه او بلوڅ تر اوسه دوهم سورت خلک دي ،دتاریخ جبر مجبور کړې چې پاکستاني تذکره او پاسپورت واخلي خوامتیاز يي بيانسي تر لاسه کولاي .دغه بربند پښتون دښمنه زموږ په کورکې دپښتنو سره دروغجنه خواخوږي ښکاره کوي . که تاسو درواغ نه وایاست پخپلو کړنو یي داسي ثابته کړۍ چې یو عادي افغان ووايي پاکستان زموږ دوست هیواد دی، اوس خو بیله دېنه چې څوک او یادولت ورته ووايي هغه په وسلو سمبال سړې چې ستاسو په خاوره کې روزل کيږې او دلته يي دافغانستان له ورانۍ لپاره رالېږۍ هر څوک دسر په سترګو وینې ،که ښاغلی کرزی هم چغې ووهي چې پاکستان زموږ سره مرسته کوي ، څوک یي نه منې .افغانان به په هغه مرسته چې دترهګروپه وسیله له بمانو سره راوړسوي وې څه وکړې ؟ په رښتیا سره پاکستان ورته اوس ددوستۍ په نامه افغانانو ته یوازي مرګ ډالۍ کوي . دا چې زموږ په هیواد کې څه ستونزي شته او له چاسره يي لرو ،دا زموږ کورنۍ موضع ده کولاي سم په ډاګ ووایم په ټول ژوندکي به یواصیل افغان او یا پښتون تاسو تاریخي دښمن ته درنښې او ستاسو نه به دکورنیو ستونزو دحل په خاطر مرسته ونه غواړې ،دا تاسو یاست چې اوبه خړوۍ او ماهیان پکي نسۍ . تاسوبه وواياست څه موده پخوا راغلې وه ولې هغه هم لومړې ستاسو روزل سوې درغلل او بیامو دهغو په وسیله دموقع نه په استفادې سره افغان ولس څومره چې موزړه غوښت په امریکا یي او روسي راکتو کي وریت کړ خیل کورمو ورته دجګړې په نغري بدل کړ پسله هغه دوي مجبور شول چې هلته درسې له بده مرغه پاکستانې جنرالان او استخبارات يې تل توانېدلې دې په افغان افغان او خپل کور له منځه یوسې.

زموږ دهیواد مشهور تاریخ پوه او څېړونکي کاندیداي اکادمیسین اعظم سیستانی صاحب لایه 2004زکال په یو علمي لیکنه کښې دافغانستان په اړوند دپاکستان سیاست داسې ګڼي : ((پاکستان برای بی ثبات کردن اوضاع کشور ، گروه های تند رو مذهبی مشتمل بر طالبان و القاعده و نیروهای حکمتیار و مولوی خالص که بنابر اعلامیه حکمتیار ، نیروهای جمعیت اسلامی ربانی و اتحاد اسلامی سیاف نیز با آنها همنوا اند، مورد حمایت خود قرار داده و با تخطی از تمام موازین حقوق بین الدول و معاهدات حسن همجواری و احترام به استقلال و تمامیت ارضی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشور ما ، از آنسوی مرز بداخل افغانستان می فرستد تا برموضع نیروهای ایتلاف بین المللی و دولتی حمله کنند و ثبات و امنیت را درکشور برهم زنند و یاری و همنوایی پشتونهای این سوی خط دیورند را که به دلیل به حاشیه رانده شدن شان از حاکمیت چندان دل خوش از دولت انتقالی حامد کرزی ندارند ، به یاری پشتونهای آنسوی خط دیورند فرا بخواند و افغانستان را که بسیار آسیب پذیر شده ، بسوی تجزیه و نابودی تاریخی بکشاند .)) دا هغه رښتیادي چي له هغه ځخه هیڅوک سترګې نشي پټولای.

پدې ورستیو کې دملګرو ملتوپه کلنۍ عمومي غونډې دبرخې اخیستلو په پلمه جنرال مشرف امریکا ته تللی و ،هغه دوخت نه په ګټې ترلاسه کولو کوښښ وکړ دافغانستان په مسله کې دښکیلو هیوادو له مشرانو سره له نږدې خبرې وکړې تر څو هغوی په دې باورې کړې چې پاکستان دترهګرۍ او دهشتګرۍ سره په نړیواله مبارزه کې درغنده ګامونو په اچتولو سره دامریکا او نورو هیوادو کلک ملاتړ کوونکی او په افغانستان کې دامنیت دراوستلو ټینګ پلوی دی . دهمدغه تاکتیک دپلې کولو په خاطر یې دامریکا دبهرنیو چارو دوزیرې میرمن کانډولیزارایس سره هم دروان 1384 ش کال دوږې په 21 ورځ په واشنګتن کې ملاقات وکړ .

په دغه لیدنه کې د پاکستان ولسمشر دا ځل بېله دېنه چې په 1893زکال له خپل دمورنی ټاټوبې ځخه جلاسوو قومونو او افغاني چارواکو نه پوښتنه وکړي ،غواړې دنړیوالو په ملاتړ دډیورنډ دکرښې سرنویشت و ټاکې ، په خپله خوښه په دې نامه چې افغانستان ته دتروریستانو اومشکوکوکسانو دورتګ مخه نیول سوې وي پرهمدغه کرښه داغزن دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړ . پاکستاني جنرال په دې هوښیارانه وړاندیزسره غواړې امریکا او نړیوالوته ښکاره کړې چې پاکستان حاضر دی په افغانستان کې دترهګریو دمخنیوی په خاطر دده په وېناپرسرحد اغزې لرونکی او ځینو سیمو کې برېښنالرونکی سیمانو دیوار تیر کړی . دابه دموافقي په صورت کې پخپل ذات کښې دسرحد په رسمیت پېژندل وې ، او له بلي خوا غواړې امریکا ته ښکاره کړې په هغه ملګرتیا کې چې دتروریزم پر ضدېې دامریکا سره کړېده څومره صادق دی . پاکستاني چارواکې دا وړاندیز په داسې شرایطو کې کوې چې په افغانستان کښې یې ددوسله والو بریدونو ،ځان وژونکو حملو ،او تروریستي اعمالو په تر سره کولو سره حالت دومره نا ارامه سوې چې ټولو دپاکستان نه غوښتنه کوې تر څو داورپکو دراتګ مخه ونیسې او په افغانستان کې دملې شورا دټاکنو په وخت کې له افغاني چاروکو سره دامنیت په ساتلو کې مرسته وکړې . دطالبانو او القاعدې دسازمان جرړې دډیورنډ دکرښې پر هاخوا پرتو سیمو کې وباسې .دافغانانو اونړیوالوداوړاندیزونه هغه پلمه شوه چې پاکستان وکولاې سول دپښتنو په سیمه کښې دهغوی دبیلتون په خاطر داغزې لرونکې دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړې ، پاکستان وتوانېدلاې سو په تاریخ کې چې دوې یې په خوب کې هم فکر نسو کولاې دپښتنو په سیمه کې)) 80 ((زره پوځ دالقاعدې او طالبانو دپټېدو دځایو دلټون په نامه ځاې پر ځاې کړ. دغو پوځې کسانو هغوی په خپلو کورو کې تهدید او توهین کړه ،طبعي ده چې هلته به یې ځیني کسان نیولې وي ،مګر ایا ددغو کسانو نیول ددغو قومونو سره په دومره سپک برخور او ددوي په سپکاوې ارزېدل ؟نه شوه کیداې بیله اتیازره پوځ نه دګوتو په شمار کسان نیول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې واي ؟ فکرکوم داکار بیله دېنه چې هلته یې اتیا زره پوځ ځای پر ځای کړی، تر سره کېدای سو . مګر دوی په همدغه پلمه دډیورنډ پر کرښه دتروریستانو او خرابکارو عناصرو دمخنیوې په خاطر تر)) 770 ((زیاتې امنیتې پوستې چې درادار په وسایلو سمبال دې جوړې کړې . مګر پردغه ټولو دورغجنو منډو ترړوسربیره دروان)) 1384 ((ش کال دتلې دمیاشتې په25 ورځ دخیبر تلویزیون لخواد جوړ سوې ګردې میز په بحث کې ښاغلې اسفندیار ولې څرګنده کړه چې : ((پاکستان دتروریزم پر خلاف جګړه کې صادق نه دی ... هغه زیاته کړه په افغانستان کې تل بې امنې دپاکستان پولو ته نږدې سیمو کې رامنځته کېږې ، هغه ورستنیو نا ارامیو او بې امنیو ته په ننګرهار،پکتیا ،پکتیکا او خوست کې په اشاره کولو سره وویل دپاکستان له لورې اوس هم دافغانستان په وړاندې منظمه جګړه روانه ده،او په افغانستان کښې یې دورستیوبریدو او تروریستیو پېښو پړه پر پاکستان واچول ،هغه وویل طالبان په یوازې توګه دداشان حملو توان نه لرې ،دهغوې ددغو غلچکیو بریدو شاته دبل چا لاس دی . دهشت ګر دقبایلو میلمانه نه دې دا دحکومت او پوځ میلمانه دې ،دحکومت او دهشت ګر و تر منځ پټ تړاو او روابط شته ،دبیلګې په توګه هغه څرګند مثال راوړ : کله چې پوځ تیرا او کرمې ته لاړ،نو بیا ولې یې دوزیرستان لاره خلاصه پرېښودله ،دا ددې لپاره وه چې دهشت ګر و ته لار پرېږدې تر څو هغوې له همدې لارې ځانونه دکرمې او تیرانه وزیرستان ته وباسې)).

پاکستاني پوځیان په دې ورستیو کې دالقاعدې او طالبانو دتعقیب په نامه د خوست ،ننګرهار اوکنړ ولایتو په مربوطاتو کښې دافغانستان پر خاوره تیری کړی دی ، له دغه شان تیریو څخه ددوې هدف دترهګرو تعقیب نه دی ، هغو خوهلته په کور کې ورسره دې ، بلکه هدف یې دادی ترڅو په افغاني چاروا کو ومنې چې سرحد چیرې دی . دا کار دوې دوه ځله پخوا یو ځل دطالبانو دحاکمیت دترلاسه کولو په لومړیو ورځو کې دکندهار په سپین بولدک کې وکړ، چې په اصطلاح پر سرحد باندې پرتې ډبرې یې څومتره دکندهار په لور ورنږدې کړ ې ،هلته ددوی له دغه کار نه موخه داوه چې په طالبانو کې دملې احساس لرونکو کسانوکچه معلومه کړې ، دوی داکار دشپې لخوا تر سره کړ، کله چې سهار دبولدک خلکو هغه ډبرې چې پاکستانیانو دکندهار وخوا ته رانږدې کړې وې ولیدې سمدستې یې هغه دپاکستان وخوا ته ورنږدې کړې ،عینې عمل دشورویانو سره دجګړې په وخت کې په خوست او پکتیا کې تر سره سوی و او افغانانو دوباره ددوې پخوانې ځای ته هغه دډبرو علامې انتقال کړې دې،په دواړو وختوکې یې پاکستانیانو ته ویلې وه تاسو زموږ سره مرسته کوی اوکه مو خاوره لاندې کوی ؟

دپاکستان دمشرددغه وړاندیز په اړوندچې غواړې اغزې لرونکی دېوال جوړ سې دوې په 22 مه ورځ دافغانستان دکورنیو چارودوزارت ویاند لطف الله مشعل دیڅواک دخبرې اژانس سره په مرکه کې وویل چې لومړی باید دا پوله دنړیوال قوانینو سره سمه معلومه کړه سي . هغه وویل همدا اوس په غلام خان ،ځاځیو او دببرک تانې په سیمو کې دپاکستان امنیتې پوستې وړاندې راغلې ،چې دسرحد له معلوملو څخه وړاندې دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه دې .دحکومت ویاند ددغه وړاندیز په ځواب کې وویل زموږ له نظره اغزن سیم ګټه نه لرې ،... زموږ له انده دا دحل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره نده ،ځکه دا اغېزمن توب نه لري او نه هم ستونزه هوارولاي سي . دستونزی دهواروړلو اصلي لار او چاره دهغو سر چینو خلاف پل اخیستل دي چي دترهګری ملاتړ کوي او وده ورکوي ، موږ عقیده لرو او ترجیح ورکوو چي ،نا اغېزمنو چارو باندي دلګښت پر ځاي ،ښه ده چي دغه پدیده له ریښو وایستل سي او ریښو ته یې پاملرنه وشي .
13دسپتمبر2005

قسیم اخګر دافغانستان دسیاسي مسایلو څېړونکی وباختر اژانس ته وویل : پاکستان په دغه وړاندیز سره غواړي ښکاره کړي چي دتروریزم په مقابل کي پرېکړنده دریځ لري .هغه علاوه کړه پاکستان دتاریخ په اوږدو کې دتروریزم سره د مبارزې او یاپه سیمه کې دتشنج دله منځه وړلو په وخت کې تل داکړښه پر افغانستان تحمل کړې ده . هغه وویل افغانستان په دي موردکې باید جدي غبرګون ښودلی واي ، دده په اند دافغانستان دولت ډېر محافظه کارانه برخورد کړئ دی.

یو بل سیاسي څېړونکي سمیع الله تازه دپاکستان وړاندیز یوه خالي بهانه بولې ،هغه وایي ډېرې نوري لاري شته چي پاکستان دهغو په وسیله کولاي سي افغانستان ته دترهګرودراتګ مخه ونیسي.

نور پوهان اوڅېړونکي ورته نظرونه لري . دپاکستان داډول وړاندیز په داخل او له هیواد نه بهر افغانانواونورو څېړونکو دبحث توده مسله وګرځېده . زه پدي باور یم دافغانانوغوڅ اکثریت به داغزن اوپابل هر ډول دیوال دجوړېدوله وړاندیز سره تر څوچي دډیورنډ دکرښي برخلیک معلوم سوی نه وی سخت مخالفت وکړي.

مسله داده چي ایا په افغانستان کي دناارامیو او ترهګریو دبندېدو یوازنی لار ه همدا داغزن دیوالو تیر ول دي؟ او که دا یوازي یوه داسي بهانه ده چي دډیورنډ کرښي ته د قانونیت په ورکولوسره دلر او بر پښتنوپه منځ کي دبیلتون راوستلو یوه خاینانه هڅه ؟

بله مسله دا ده پاکستان دا اغزن دیوال پر کومه سیمه تېروي ؟ هغه چي دډیورنډ کرښه ورباندي تېره سوې ده؟ او که هغه چي دجهاداو خپل مینځي جګړوپر مهال له چتراله تر بولانه پر عایقه سیمه باندي چي پاکستان نوي تاڼې جوړې کړي او زیاته سیمه یې لاندي کړې ده غواړی داغزن سیم په وسیله جلا کړی ؟

که پاکستان په رښتیاسره غواړي دتروریستانو او القاعدې دسازمان جرړې وباسي ،په سیمه او افغانستان کې دترهګریو مخه ونیسي نو دطالبانو او القاعدې یو شمیر جګپوړې تل په پاکستان کې نیول سوې دي چي وروستی بیلګه یې دروان کال دنومبر دمیاشتې په نمه نیټه دطالبانو دوخت دهرات او کابل والي مولوي عبدالمنان په پاکستان کې دهغه دنیول کېدو خبر ورکړه سو ،په دي ټینګ باور لرم چي دنیولوډا لړی به په همدغه پاکستان کې دامریکا فشارته دځواب ورکولوپه خاطر دپاکستان داستخباراتو دپلان له مخې دوام ولري . په پاکستان کې دطالب او القاعده جګپوړو چارواکو نیول کېدل ددې علامه ده چي دوې ټول تر اوسه په پاکستان کې ژوند کوي او له هغه ځایه خپل ترهګریز پلانونه پلي کوي . د2001 زکال دسپتمبر د11نېټې راپدې خوا چي برېوال دهغه په سر کې امریکا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهګریزو بریدونوته متوجه سوي او تر هر تروریستي برید وروسته څېړني سوي په ټوله نړۍ چې کوم تروریستي برید تر سره شوی ریښه یې په پاکستان پورې مستقیم یا غیر مستقیم تړاو پیداکړی دی . دهمدغو او نورو زیاتو دلایلو او اسنادو په تر لاسه کولو سره دنړۍ زیات څېړونکي په دی نظر دي چې په سیمه ایزه او نړېواله کچه دتروریزم درېښو دایستلو په موخه په پاکستان کې بنسټیز او رښتیاني عملي ګامونه اوچت سي . هلته بایدټولې هغه مدرسې اوکمپونه په کومو کې چې یوازي او یوازي تروریستان او فناتیکان دتروریستي اعمالو دسرته رسولو لپاره روزل کېږي وتړل سي . دپولې پر سر داغزنو سیمانو ددیوار جوړول دتروریسم او په افغانستان کې دنا امنیو دله منځه وړلو عمده دلیل کېداي نسي . ځکه هم دپاکستان په سنا کې مخالف ګوند دداشان دیوار دجوړېدود وړاندیز او طرحې سره خپل مخالفت اعلان کړ. هغوي وویل چې دا کاربه قبایل سره جلاکړي په همدې دلیل یې دخپل هیواد دمشرانو دا وړاندیز مسخره امیز وباله . ډیر په دې باور دي چې له پاکستان څخه درالېږل سوو په وسیله دلته په افغانستان کې ترهګر عملیات او بریدونه دپاکستان او امریکا په مشوره تر سره کیږي ، امریکا غواړي په سیمه کې دناارامۍ په نامه ، داچي داځل افغانستان تنها نه پرېږدوعلاقه لرې امنیتي حالت تر یو وخته په همدغه نا آرام شکل وساتي . دوي دلیل دا راوړي چې که امریکا او اروپایي هیوادونه په رښتیا سره وغواړي په افغانستان کې امنیت راسي ،ساده او اسانه لار یې پاکستاني چارواکو ته دا ښودل دي چې نور نه غواړي په افغانستان کي وضعه ناارامه وی . کله چې پاکستان دا احساس کړه په هغه لهظه هر څه په ټپه دریږي او په هیواد کي ارامې راځي . که دنړۍ دنورو هیوادو په مقابل کې چې دنړیوالو وژاندیزونه نه منې دملګرو ملتود امنیت شورا پر هغه غور کوي ،بندیزونه پرې لګوي په دې ورستیو کې خو دهمدغې شوراډپرېکړې په اساس پر افغانستان دوسله وال تیري واک هم امریکا او نړیوالو تر لاسه کړ.عجبه داده چې په افغانستان کې دامنیت دراوستلو په منظور په میلیارډو ډالر لګېږي امریکایي او اروپایي مور بې زویه کېږي ،هر ورځ تر لسو زیات افغانان ژوند دلاسه ورکوي ،ټوله نړۍ په دې ښه خبره ده چې ددغو بریدکونکو اصلي جونګړه پاکستان دې اوهلته روزل کېږي مګر څوک څه نه ورته وایي ؟ دا هغه سوال دی چې تر اوسه هیچادهغه له پاره وړ ځواب بیله دېنه چې ممکن همدا زبرځواکې غواړي دکومې پټې موخې لپاره جګړه دوام پیداکړي!

امریکایانو دسپتمبر د11تروریستي حملې نه وروسته تل په تکرار ویل : په نړۍ کې ترطالبانو او القاعدي دسازمان ظالم او خطرناک هیڅ یو تروریستي سازمان اوبنسټپال ګروپونه وجود نه لرې ،مګر اوس امریکا ولې اجازه ورکوي چې هغوي په افغانستان کې تروریستي بریدونه او حملې تر سره کړې ؟

دپاکستان پخوانۍ دکورنیو چارو وزیر جنرال بابر هم دپژواک سره په مرکه کښې دغه ټکې ته اشاره کوي وایې : جنګ دیوې ځانګړې موخې لپاره و،خونوم ورته دبل څه ورکړه سو،ټوله ستونزه داوه چې امریکا له طالبانو دبریډاس په نوم دګاز دکمپنۍ پر ځاي دیونیکال له کمپنۍ سره دګازدنل لیکې تېرولوترون غوښت ،موږ هم په دې لړ کې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا سره مخالفت کړی و،امریکا یو شمیر طالب چارواکې دامریکا بوستن ښارته بو تلل او هلته یې پرې له یونیکال سره پر تړون کولوفشار راوست.

پرافغانستان دامریکا برید اقتصادي جنګ وچې اوس هم روان دی ،دغه راز امریکا په سیمه کې دخپل حاکمیت لپاره دایران،چین،او شمالي کوریاهیوادونوپر خلاف پوځې اډوته هم اړتیا لرله چې دغه اړتیا یې په افغانستان کې پوره کړه.

عمده اومهمه مسله داده چې دپاکستاني چارواکو لخوا داغزن دیوال جوړولو وړاندیز موخه په رښتیاسره په افغانستان کې دترهګریو مخه نیولو په خاطرنه ده ؟ دخپلې دغه خبرې دپخلې لپاره څو لاندېټکوته ستاسو پاملرنه را اړوم:

ما پخپله لیکنه کې کوښښ وکړ په لنډه توګه دافغانستان په کورنیوچاروکې دپاکستان پټو اوبربنډو لاس وهنو ته ګوته ونیسم . دامنلووړ نه ده چې داغزن دیوال جوړول افغانستان ته له پاکستان څخه دترهګرو دمخنیوې په خاطر دی ؟ که ترهګر له پاکستان څخه راځي نو ددیوال دجوړېدو دمیلیاردوعبث مصرف په عوض ښه نه وه ؟ چې دالقاعدې دسازمان څخه نیولې ټولو تروریستي ګروپو ته کوم چې په غټ ګمان ستاسو استخباراتو ته معلوم دې او حتا اړیکې هم ورسره لرې له پاکستان څخه وباسی ؟

-داځنګه ردوی چې په پاکستان کې دمذهبې بنسټپالو لخوا ستاسو دحکومت او بهرنیانو په مالې او مادي مرستو دشوروې سره دجګړې په مقابل کې پخواجوړوسو مدرسوکې تر اوسه ترهګرنه روزل کېږی ؟ پوهېږم چې دابه راسره ومنې ؟ ځکه کله چې پر تاسو امریکا او انګلیستان فشار راوړې تاسو سمدستي ملایان نسی او یا له مدرسو طالبان شړی ،داکار دا معنا لری چې دا دیوبندې مدرسې اوس هم ددیني عالمانو پر ځاې تروریستان روزې .ځکه اړینه بریښې چې داغزن دیوال جوړولوپه عوض ددترهګرو دروزلو مدرسې وتړل سې . - دډیرو نړیوالو نشراتي ارګانو سره دپاکستان دولسمشر نه نیولې بیاتر نورو جګپوړې چارواکوپورې دافغانستان دسیاسي او امنیتي حالت په اړوند دټولو څرګندونې دبربندو لاس وهنو بیلګې دې دا لاس وهنې په کوم دیوال ګرځوی ؟ ستاسو یوپخوانی وزیر (بابر) په افغانستان کې دحالت په خرابیدودومره ډاډه دی چې تاسو یې ویناخپله دپژواک په نشراتو کې ولولی ، دا چې دبې بې سي سره په خبروکې دپاکستان داطلاعاتو وزیر دافغانستان دولت یو ناکامه دولت بولې ،اېادغه شان څرګندونې لاس وهنه نه بولی ؟ ددغه چارواکو او نوروجنرالانوخوله په کوم اغزن تار ګنډی؟ بابر پژواک خبرې اژانس ته وایي : زه درته غوڅه خبره کوم ،په حقیقت کې امریکا او ددوي نور اتحاد یان په افغانستان کې داوږدې مودې لپاره نشې پاته کېدلاي ،دا مهال په افغانستان کې یو کمزوری او ضعیف حکومت دی او ددې خبرې قوې امکان شته چې په افغانستان کې له پارلماني ټاکنو وروسته حالات نور هم خراب شي ،چې له امله به یې امریکا او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورواتحاديانو ته په افغانستان کې پاتې کېدل ګران وي . دا ښاغلی کومې پټې وينې که په پاکستان کې دافغانستان پر خلاف له بريدو او ترهګريودنووپلانو څخه خبر نه وي ؟

-پاکستان له افغانستان سره پر پوله)) 770 ((په رادار سيستم مجهزي پوستي جوړي کړي دي که په هره پوسته کي لس تنه وي نو شمير يې 7700 تنو ته رسېږي ،دتروريستانو دنيولو او زموږ هيواد ته دهغوي دراتګ دمخنيوي په خاطر يي يوازي دپښتنو په سيمه کې تر)) 70 ((زره زيات عسکر ځاي پر ځاي کړه ،دافغانستان او پاکستان تر منځ که دکرښي اوږدوالي تخميني ((2400)) کيلو متره په نظر کي ونيسو څنګه ومنل سي چي دادومره پوځې قوت نسی کولاي دځو تر هګرو مخه ونيسي ؟ دلته داګمان په حقيقت بدلېږي چې رښتيا هم پاکستان غواړي خپل وسله وال پوځ دامريکا او اروپايانو په پيسو دتروريزم سره دمبارزي په نامه وروزي ، اعاشه اباطه يې کړي . که رښتياغواړی له هغه ورځي چي پاکستان دترهګری پر ضدمبارزه شروع کړې ، زموږپه هيواد کې تروريستي حملې زياتې سوې دي .ددوي پر دغو ټولو دوه مخو تلاښو سر بيره وضعه هره ورځ نوره هم خرابېږي او دبې ثباتۍ په لور درومې . د دوکلو په موده کې پاکستان تر 78ميليونه ډالره زيات دتروريزم سره دمبارزي په نامه تر لاسه کړي ،او داسي هم يووخت ماولوستل چي امريکا هره مياشت پاکستان ته دتروريستانو سره دمبارزې لپاره يو ميليون ډالر ورکوي ،مګر ددغو ټولو مصرفونو ثمر چاونه ليد .دا خبره رښتياده که په افغانستان کې وضعه آرامه سې داپيسې به پر پاکستان په هغه لهظه ودرېږي ځکه پاکستان سوله نه غواړي.

-دغه کسان چي دپاکستان داستخباراتي سازمانو لخوا افغانستان تي دجاسوسي او ترهګرۍ لپاره رالېږل کېږي چي ځيني يي نيول سوي هم دي ددوي مخه په کوم ديوال نيول کېږي؟

-دپاکستان ددولت يوتن پوځي جنرال ښاغلی صفدرحسين ددې خبرې پخلی کړی چي دپاکستان ځيني مذهبي ګوندونه يا تنظيمونه اوس هم دطالبانوسره مرستي کوي ،دغه ګوندونه په پاکستان او ځانګړې توګه قبايلي سيمو کي خلک هڅوي چي په افغانستان کې دطالبانو له غورځنګ سره خپلې مرستي جاري وساتي . فکر کوم دوي دا کار ځکه کوي چي دالقاعدې سازمان په سيمه کي هر څه دطالبانو په نامه تر سره کوي او دغه مدرسي او خاوندان يي پيسي له همدغه سازمان له لارې تر لاسه کوي . جنرال صاحب پرويز مشرف داډول مرستي چي موخه يي زموږ په هيواد کي ترهګريده په کوم ډيوال يي مخه نيسي ؟

-داچي همدا اوس زمږ په خاوره کي ستاسو پوځيان پراته دي او څه موده پخواد ننګرهارپه مربوطاتوکي تر 45کيلومتره ، دکنړ،او نورو شرقي سيمو کي چي مخ کې مې نومونو ته اشاره کړې ده ، پاکستاني پوځيانوتيري اولاس وهنوهڅوونکی کوم ترهګردی ؟ دداشان تيريو مخه به څنګه نيول کېږي ؟ دوي ته هم اغزن ديوال ضروردی؟

په 2003زکال ددسمبر په دوهمه نيټه دالاهرام مصري ورځپاڼي دساندي تلګراف ورځپاڼي په حواله ليکلي وه چي د ISIجګپوړي چارواکي دطالبانو سره دوسلو مرستي کړې دي ،ددې ورځپاڼي په ليکنه دپاکستان داستخباراتي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سازمان ځيني کسان دطالبانو سره دراکټونو،کلاشينکوفونو ،دبېسيم ارتباطي مجهزې شبکې او سيسټمونه ،په لسهاوپه سپوږمکيو پورې تړلو موبيل تليفونسر بيره 700موترسايکلونه اونور شيان په واک کښې ورکړي دی .نه پوهېږم جنرال صاحب پرويز مشرف داشان مرستي چي همدا اوس په پېخر ترهگرو ته ورکول کېږي څنگه ارزوی ؟ فکر نه کوم ديوال به ددغو مرستو مخه ونه نيسې . همدا اوس دنړی 37 هيوادونه په افغانستان کې دامنيت په ساتلو مصروف دي ،خوهغوې په خپلو مډرنو وسلو او تر بيه سو پوځيانوچي شمير يې تر)) 30 ((زروزيات دی ولې نسې کولاي په هيواد کې امنيت ټينگ کړي ؟ په کوم دليل ومنل سي چي ددغو ترهگرو تر شادپاکستان او دهغو دملگرو هيوادو لاس نشته ؟

دا نظر ورځ په ورځ غښتلی کېږي چي امريکا هم تر اوسه دافغانستان دحالاتو په اړوند دخپلو سياسي ،اقتصادې گټو اواو سيمه کې خپلې سياسي اغېزود ساتلو په خاطر نه غواړي وضعه ارامه سې ،زموږ په هيواد کښې بې ثباتې دامريکايي او نوروبهرنې پوځونو دشتون لپاره دجواز حيثيت پيداکوې . ځکه نو دادبن لادن ،القاعدې او طالبانو سريال بايد دوام پيداکړي.

اساسي خبره داده چي ددغو ترهگريو رېښه زموږ او پاکستان تر منځ دډيورنډ دکرښې پرسر په اختلاف کې پرته ده .اغزن او اوسپنيز ديالونه هم تر څو چي دامسله دابد لپاره حل نشي نسې کولاي افغانستان له دغو بدبختيو خلاص کړي . ځکه داسي ديوالونه دبشر په تاريخ کي له شرق نه تر غرب پوري دنړی په زياتوهيوادوکې جوړ سوي دې مگر مشکل نه دی حل سوی . زه اوس نه غواړم دداسي ديوالو دجوړېدو تاريخ او هيوادو په هکله معلومات ولیکم .

متأسفانه تر اوسه پاکستان توانېدلی دې نړېوال په دې قانع کړي چي دوي دهغوی سره دتروريزم پر ضد مبارزه کې صادق دی دا هغه تريخ واقيعت دی چي افغانانو ته په هيڅ ډول دمنلو وړ نه دی . دهمدغه دوه مخې پاليسی برکت دی چي پاکستان ته دامريکا لخوا ټول پخوانې قرضونه ور وبخښل سوه او يو په بل پسې F16 جنگې الوتکې له امريکا څخه پلاس راوړې.

متاسفانه دديورنډ دکرښې په اړوند په هيواد کې دننه مختلف نظرونه موجود دې .نه پوهېږم چي ولي دشوروې دموجوديت تر وروستی ورځې په افغانستان کې دټولو سياسي چپو،ښيو او منځپالو گوندو نو په کړنلاره کې دسياست او بهرنيو اړيکو په برخه کې دډيورنډ دکرښې يا دپښتنو او بلوڅودسرنويش دمسلې دسياسې او عادلانه حل په غټو ټکو ليکل کېده ،پسله هغه چي په افغانستان کې د امريکا په ملاتړ دطالبانو دحاکميت تر ړنگېدو وروسته سياسي گوندونوته يو ځل بياد ښارنود قيرسړکونو پر سر دسياسي مبارزې امکان پيداسوی دی ،او يو په بل پسې دمختلفو مختاړو او ورستاړو په لرلو سره جوړېږې دغه مسله چي دا نيمه پيړی دهغې پر سر افغانان له مختلف ستونزو سره مخامخ سوي دي چوپه خوله پاته کېدل يوه سوال پيداکونکې مسله ده ،په دې هليه چي سياسي گوندونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دورځي په نرخ او بهرنيانو په اشاره زموږ په ملک کښې دسياست پلې کول تر سره نه کړې ،اود هغه پخواني کلاسيک سياسي دودچي سياسي غورځنگ بايد دبهر په اشاره او ملاتړ په يوه هيوادکښې سياست شروع کړې دزمان له ازمون څخه ناکامه راووتل .يو ولس هغه وخت په يوه سياسي ځواک (گوند) اعتبار پيداکوي او دهغه ملاتړ کوې چي دملې گټو په درک کولو سره دهيوادوالو دژوند دښېرازۍ او پر مختگ لپارهدزمان دغوښتنو مطابق تلاش وکړې . ځکه نو ددغې تاريخي لانجې دحل په هکله څه نه ويل دخلکو سره دداشان گوندونو په هکله سوالونه پيداکوي او ددوې سياسي خپلواکی هرومرو له سوال سره مخامخ کېږې.

متاسفانه پدې ورستيو کې څونفره دبل په اشاره او ياپښتنو سره ددښمنۍ په وجه داسې ليکنې کوې ،او په زيات زيار يې هغه دليلونه راټول کړې چي هر يو يې ددوباره څېړنو وړ دی ،کله چي سړی هغه لولې نو فکر کوې بيله دانگليستانو استازې ډيورنډ څخه نور ټول ملامت دی چي دډيورنډ دکرښې په هکله خبرې کوې . دليکنو څخه يې چي کله دافغان اوکله دفدراليانو په نامه د نورومسايلو طرحې بوي راځې ،دوي وايي که پښتونستان غواړی؟ بيانو ولې دتاجکستان ، ازبکستان نه پوهېږم له ايران سره هم دسرحد په هکله دپښتونستان پشان خبرې نه کوی ؟ اوداسي نوري خبرې چي هر کليمه يي بايد ساعتونه پرې بحث وسې . داډول کسان غواړې داسي ښکاره کړې چي پاکستان پر حق دی ،اوپه افغانستان کې ځرنگه چي پښتنو حکومت کړی نو يي دخپلو گټو لپاره افغان ولس ددوې په اصطلاح دپښتونستان قرباني کړی دی ،دوي داهم بيله کوم سنده وايې چي په 1949زکال دافغانستان پارلمان دشاه محمود خان تر فشار او زورلاندې دا پرېکړه وکړه چي دډيورنډ کرښه په رسميت نه پېږنې ،ولې داښاغلې يا په افغانستان کې نه دې اوسېدلې او يا افغانانو ته سپکاوی کوي که نه دوې دې مهرباني وکړې يوه وطنپرست هزاره ،تاجک،ازبک،ترکمن په مخ کې دې وايې چي پاکستان پر حق دی ،بيابه وگورې چي دغه خلک کوم ځواب ورکوي ، دپښتنو خبره خو زه ځکه نه کوم چي تر اوسه يوه واکدار هم داجرات نه دی ځانته ورکړی چي دپښتنو دغه د حق غوښتلو ارادې ته دې په سپکه سترگه وگورې ،اويادې ځرگنده کړې چي دپښتنو او بلوڅو سيمه دپاکستان خاوره ده . زه نه غواړم يوځل بياخپله ټوله مقاله ددوی درو نفرو دليکنو په اساس تکرار کړم . دومره ويل غواړم هر چاچې زموږ دخاورې څخه دټوټو دجلاکولو پروتوکولونه امضا کړې دې دافغانولس سره يې ستر خيانت کړی او دهغوي دنفروړ دي . پدې ټکې ښه پوهېږم چي دلوي احمدشاه باباامپراتوري ساتل او يادهغې پر سر دعوه کول محال او قانوني خبره نه ده ، مگر دخپلو ځانگړتياوله مخي دډيورنډ کرښې د مسلې په هکله بحث بيل دی ،کله چي داکرښه عبدالرحمن خان لاسليک کړه دډيورنډ دکرښې هاخوا پرتو قومونو، او نه هم دې خوا پښتنوته دمنلو وړوه ؟ دا علت و چي عبدالرحمن خان يوه مصنوعې او په خپل لاس جوړه سوې جرگه راوغوښتل ،او هگه ليک چي دافغانانو په استازيتوب وويل شو پخوا ليکل سوې و . نه پوهېږم چي ولې پر دغه سترگې پټوې ؟ او پښتانه په مختلفو شکلو متهم کوې؟ چي گويا دا په افغانستان کې يوازې پښتانه دي چي دپښتونستان نارې وهې،دډيورنډ معاهده چي لاس ليک سوې ده هغه اولې او اخيرې وه .که داسې ده ؟بيانو ولې دپاکستان چارواکو هر يوه پخپل وار سره هر هغه چاته چي په افغانستان کې يې واک تر لاسه کړی دی مراجعه يې کړې او ياپې دومره نظامې او سياسي فشار راوستلی چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغاني چاروا کي يې خبرو ته اړيستي ،دپاکستان او افغانستان تر منځ په خبرو کې لومړی شرط په افغانستان کې دارامي راوستلواو افغانستان سره دمرستو او دوستانه مناسباتوټينګولويولپاره همدا دډيورنډ لعنتي کرښه مطرح سوې ده ؟ زه خپله دا نسم منلاي دا 112کاله چي خلکو دې خوا او هاخوا دپښتنو او بلوڅودمسلې دعادلانه حل او سرنويشت ټاکلو پر سر مشکلات ګاللي ،زندانو ته تللي او شهيدان سوي دي ، دا ټول ليونيان او ددوې په اصطلاح نادان وه او يامغروروه؟ دغو ښاغلو ته بايد وويل سي چي افغانانو هيڅ وخت يوازې دالحاق خبر نه ده کړې تل يي مشرانو په خپلو ويناو کي ويلي چي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت مسله دې ددوې په خوښه او ددوې دارادې داصل پر اساس حل سي ،دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو حق په دوي پوري اړه لري ،مګر تر اوسه دوي ته داحق چانه دی ورکړی ،په افغانستان کې ټول افغانان ((زه يي دبيګانه پرستو په دود پر قومو نه ويشم ،زما لپاره تاجک ،هزاره ،ازبک،ترکمن اونور ټول افغان او يو دي)) داتاريخي مسوليت لرې تر څو دکرښي هاخوا پرتو قومونو پښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو مسله دنړيوالو په مټ دابد لپاره دهمدغو قومونو په خوښه دحل لاره پيداکړي . زموږ دهيواد پياوړی تاريخ پوه او څېړونکی سيستاني صاحب دپاکستان ددسيسو په اړوند روڼ اندي خپل وطني رسالت ته متوجه کوي او ليکي : بر روشنفکران و قشر آگاه و چيز فهم افغانستان است تا با افشای دسايس شوم پاکستان ، اين ولدزنای استعمار بپردازند و اهداف توسعه طلبانه آن را در منطقه برملا کنند. باشد که جلو اين شراندازی های حکام و دستگاه استخبارات نظامی پاکستانی گرفته شود و مردم افغانستان به نيات ناپاک اين کشور بظاهر پاکان بيش از پيش پی ببرند.اعظم سيستاني 29.06.05 ټول افغان

زما په عقيده داغزن دېوال جوړ ولو مثبت تأثيرپه لاندي دلايلو عملي نه برېښي:

اول : ديوال ددواړو هيوادو تر منځ ستونزه نسي حل کولاي . ځکه په افغانستان کې مداخلې ددولتوارسمي ادارولخوا تنظيم سوې او پلان سوې دي . دهمسايه هيوادو په منځ کې دداسې پلان سوو مداخلو مخه دسيمانوپه ځغلولو نسې نيول کېداي.

دوهم : دا ديوال به دډيورنډ دکرښي دواړو خواو قومونه سره جلاکړي ،په تګ راتګ کښي به يې ستونزې جوړې کړي ، هغوي ته به هم دمنلو وړ نه وي اونه به کوم درد دواکړي.

دريم : تر اوسه دافغانانو لپاره دډيورنډ کرښه دمنلو وړ نه ده . نو دا ديوال به پر کومه برخه تېرېږي ؟

څلورم : ددغه اغزن ديوال سروې او جوړول به هرومرو څلور،پنځه کاله دوام لري ،نو دا په دې معنا ده چي داڅو کاله بايد په افغانستان کي همدا بې امنيتی او وژني به دلته جريان ولري ؟.

پنځم : دداشان دېوال دجوړېدو لګښت چي په ميلیاردو ډالرکيږي څوک پر غاړه اخلي ؟ افغانستان دخپل ويجاړ اقتصاد په لړلو سره ((شل)) کاله نور هم دا توان نسې پيدا کولاي چي ددغه دېوال يو پر څلور لګښت دې پرغاړه واخلي ،پس دا دېوال به پاته وي تر څو افغانستان هم دهغه دجوړېدو لګښت توان پيداکړي . دايو بېځايه اوايضافي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصرف دی ، یوازې کیداې سي دپاکستان - افغانستان تر منځ ددوستۍ ، متقابل احترام او یو دبل په کورنیو چاروکې دلاس نه وهلو، ښو اقتصادې او فرهنګي اړیکو د ټرون په اساس دااوسنۍ امنیتي ستونزه حل سې.

ددې لپاره چي زموږ او پاکستان تر منځ دا تاریخي لانجه حل سوې وې او په سیمه کې همیشنۍ سوله ټینګه سوې وې زما په اند لازمه ده دتاریخي حوادثواو اسنادو په نظر کې نیولو سره د ملګرو ملتو دسازمان تر نظارت او څارنې لاندې ،داسلامې هیوادو دکنفرانس ، دامریکا ،اروپایي هیوادو پارلمان ، انګلیستان ، روسیه ،چین، هندوستان،تاجکستان ،ازبکستان ،ترکمنستان ، ایران ،پاکستان او افغانستان دجګپوړو چارواکو په ګډون ، دډیورنډ دکرښې پر سر داختلاف د سیاسي او عادلانه حل لپاره نړیوال کنفرانس جوړسې.

په کنفرانس کې دګډون لپاره باید کسان راوغوښتل سې:

/1دډیورنډ دکرښې سهیلي طرف ته پرتو پښتنواو بلوڅو ټولو لویو او وړو قومونو هغه استازې چې دپاکستان ددولت دهر ډول مداخلې نه پرته دنړیوالو تر جدي کنټرول لاندي ټاکل سوې وې . ځکه یو ځل دانګلیسانواو پاکستان نوې جوړې سوې اداري لخوا دټول پوښتنې تر نامه لاندې په 1947زکال درغلې وسوه،نه یوازې داچې مقدس کتابونه کښېښودل سوه بلکي دنظر ورکولوپه وخت کي انتخاب غلط او ډوکه بازې وه یعنې دوه انتخابه وه پاکستان او هندوستان ،دافغانستان نوم هلته نه و،په داسې حال کې چي دوي نه له پاکستانه او نه هم له هندوستان څخه جلاسوې وه ، دوي له خپل وطن افغا نستان څخه جلاسوې وه ځکه نو منطقأ باید له دوي نه داسې پوښتنه سوې واي چي غواړۍ له افغانستان سره دوباره یوځاي سۍ او که له هند یا پاکستان سره . په دې هکله پر خپل وخت دافغانستان دولت کلک غبرغون ښکاره کړ ،او خداي بخښلي خان عبدالغفارخان هم پدې هکله مفصله وینا وکړه ، او دخپل مخالفت دلایل یې ښکاره کړه ، ما مخکې ورته اشاره کړې ده . /2 دهمدې کرښې شمالي لورته (افغانستان) د پرتو قومونو استازې هغوي هم باید په عین شکل وټاکل سې . /3 ددواړو هیوادو هغه پوهانو ،عالمانو او فرهنګي شخصیتونو کوم چي په حکومتونو پوري تړاونه لرې او تل دمستقل سیاسي نظر خاوندان وه.

/4دافغانستان دپارلمان او مشرانو جرګې لخوا غوره سوې استازې په هیوادکې دژبو او مذهبې تړاو دانډول په نظر کې نیولو سره ،(دلږو لړ ،دډیرو ډیر).

/5دپاکستان دپارلمان استازي دسوبو دویش او قومي کمیت په نظر کې نیولو پر اساس.

دکنفرانس پرېکړې باید دتعقل او علمې منطقوپر اساس چي موخه یې په رښتیانۍ توګه دتر یوې پیړۍ زیاتې لانجمنې مسلې حل ته دپای ټکۍ ایښودل وې.

دغه کنفرانس ته امادګې به څو میاشتې دوام وکړې ،لګښت به هم ولرې ،ولې دومره به ډیر نه وې زیات لکه همدا اوس چي په سیمه کې دامنیت پر راوستلو تر سره کېږي . په دغه کنفرانس کې باید په آزاده او دیموکراتیکه توګه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمحکومو پښتنو او بلوڅو اراده تمثيل شوي وي ،او دهغوي رواغوښتنو او پوښتنو ته مثبت ځواب وويل سي . په هغه صورت چي دپښتنو او بلوڅولپاره دقبول وړ وي.

کنفرانس دتاريخي اسنادو تر مطالعي او څېړلووروسته بايد ددغو مسايلو په هکله پرېکړې وکړي:

اول : دپښتنو او بلوڅو په خوښه او اراده دتل لپاره ددوي برخليک ټاکل . که لازمه ولېدل شي هلته دنړېوالو تر نظارت لاندي آزاد او له مداخلې نه خلاص ريفرنډم سرته رسول . که پر ټول پوښتنه اړونده خوا سره موافقه وکړي په هغه صورت کي بايد دټول پوښتني په پاڼه کي واضح ليکل سوي وي چي : الف : غواړی يو آزاد او خپلواک هيواد اوسی ؟ ب : علاقه لری له پاکستان سره پاته سی ؟ ت : غواړی دخپل مورني ټاټوبي افغانستان سره يو ځاي سی ؟ داټول پوښتنه بايد بيله هر ډول مخکني پروپاګنډ .يودبل پر خلاف دتبليغ ،دافرادو رانيولاو نورودرغليو څخه په خلاصه توګه کاملا په پ[ه توګه دنظر په څرګندولو سره تر سره شي . يوازي دا تبليغ ورته وسي چي تاسو حق لری خپل سرنويشت پخپله وټاکي او کله چي کاغذ صندوق ته اچوی هلته بيله خدايه بل څوک نسته . ډېره ضروري ده چي هر پوښتنه په بيل کاغذکي چي بيل رنګ او جلا دپېژندګلوی علامه ولري ليکل شوي وي . ځکه هلته هم دير زيات نالوستي دي دارپا په دود چلپپاکولو کي هر ډول درغلي ځکه کېږي چي رايه ور کوونکی دبل چا مرستي ته اړ کېږي په هغه صورت کي مرسته کونکی کولاي خپله اراده په هغه قبوله کړي.

دريفرنډم ټول پروسيجر بايد دبېپري نړيوالوپوهانو او حقوق دانانو په مشوره ،روڼ اوڅرګندوي.

دوهم : دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدي پولي ټاکل .او پر هغه هر ډول تيری منع ګڼل.

دريم : دنړيوالو منل سوو اصولو پر بنسټ افغانستان ته دنړی له نورو هيوادو څخه دايران دعباس بندر اوپاکستان د کراچي بندرله لارې بيله قيدوشرط نه دنړيوال ترانزيتي قانون په نظر کي نيولوسره دسوداګری دمالونودواريدولواو صادرولو په خاطر دافغانستان حق په رسميت وپېژندل سي . دا ځکه چي له يوې خوا افغانستان له بهر سره پوله نلري مګر داګا ونډې هيوادونه يې لري او بل داچي همدا اوس ايران او پاکستان له هغو اوبو څخه وړيا استفاده کوي او ځانته داستفادې قانوني حق ورکوي کوم چي سر چينې يې دافغانستان په خاوره کې دي ،که افغانستان ته دپورته يادسوو بندرو څخه دسوداګريزو مالونو دوړلو او راوړلو ترانزيتي حق ورنه کړه سي ، افغانستان هم بايد ځانته دا حق خوندي وساتي چي په هيوادکي دننه پيداسوی اوبه چي پاکستان او ايران تي بهيږي همسايه هيوادونه يې بايد رانيسي او کله چي افغانستان نه غواړي اوبه وپلوري دا حق ور سره خوندي پاته وي . لکه همدا نن د10.11.2005زکال د(دسمبر لسمه) مي په بينوا ويب پاڼه کي ولوستل چي پاکستان له پاکستان څخه د نفتی موادو صادرول بند شوی دی .د افغانستان د اوبو او بريښنا وزير ويلی دی چې څلور ورځې کيږی چې پاکستان � افغانستان ته د نفتی موادو صادرول بند کړی دی .دوزير پر وينا نفتی مواد چې حرارتی توربينو نه په يوه ساعت کي ۹۰۰۰ ليتره تيل لګوی اوس له بازار څخه رانيسی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاريخ دا ثابته کړې ده چې پاکستان په افغانستان کې ديوقوي ،پر ملې اساساتواو بنسټو ولاړ ،غښتلې او پرمختللي افغانستان سره علاقه نه لري ،غواړي په افغانستان کې داسي يو لاس پوڅی رژيم حاکم وي چې هر څه ددوې په قومانده او اشاره سرته ورسوې . په همدې اساس لازمه او اړينه بريښي دهمدغه کنفرانس دځانګړې پرېکړې له مخې چې دپلې کېدوڅارونکی به يې دامينت شورا ،امريکا ،انګليستان ،چين او روسيه وې دافغانستان او پاکستان تر منځ ديواوبل په کورنيو چاروکي دهر ډول مداخلې او دخالت نه کولو موافقت نامه لاسليک سې.

ددې لپاره چې هر ورځ دپاکستان او افغانستان تر منځ پر دغه شان مسايلوپرابلمونه را پيدا نسې پر ځای يې بولم ددغه نړېوال کنفرانس پرېکړې چې دعدالت او انصاف پر بيادبه تر سره سوې وې دملګرو ملتو او امنيت دشورادسازما ن په دفترونو کې راجستر او لاسليک کونکې يې په پلې کولو مکلف وګنل سې.

يوازې نړېوال سياسي تعقل او بې پرې سياست به وکولای سې په سيمه کې ددغودوهيوادو تر منځ دسل کلنې کړکېچ اوتاريخې مسله حل را منځته او دافغان ولس له ګرېوان څخه به دنړېوال تروريزم لاس لنډ کړې.

تر څو دداوړو خواو په خوښه دامسلې د عادلانه حل لاره ونه لټول سې ،امريکا او دنړی دغو ټولو هيوادو ته چې په شکل داشکالو په افغانستان کې مصروف دې داطمنان ورکوم چې خپلو هيوادوته به بيله دمړو له جسدونه بله هيڅ ګټه يونسې . او پايله به يې دا وې لکه بابرجنرال چې فرمايلي دي ((امريکا او دانور ټول به دوباره خپلو هيوادو ته ستانه سې)) که دبابر دا ارمان داځل تر سره سو افغانستان به په رښتياسره په هغه اورکې وسوځېږې چې داورلوګې به يې هرومرو په نيويارک ،لندن ،مسکو ،پيکنګ ،پاريس ،اروپا، کاناډااو جاپان او دعربې نړی‌په ښکلو ښاروکي ډير نازولې رانده کړې .افغانستان به نه يوازې تر هيروئنو دتوليد او سوداګری مرکزوې بلکه دنړېوال افرطې تروريزم دتربيې او نړې ترهګريزو کړنو دپلې کولومرکزوې . اوس بايد ټول پدې پوهېدلې وې چې دډيورنډ کرښه هغه تورښامارد‌ی که مړ نسې او غم يې ونه خوړل سې ، په ټوله نړی که به څوک ارام پرې نږدې.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library